PSB / DSP
Received / Reçu
NOV 20

THIS PAPER WAS MAILED
THURSDAY, NOV. 12, 1987.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 6D Millholland Drive, Fishkill, NY 12524, Chicago Editor **A. Zaube**, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618; California Editor **Kārlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 46 **SESTDIENA, 1987. GADA 14. NOVEMBRIS** **36. GADS** **SATURDAY, NOVEMBER 14, 1987.**

SECOND CLASS MAIL **REGISTRATION NUMBER 2249** **CENA 1.25 DOL.**

Archibīskaps Arnolds Lūsis

Latvijas dienā

Ir atkal atnācis 18. novembris — brīvās Latvijas diena. Un gribas jautāt: Cik ilgi mums vēl būs jāgaida, kamēr šo dienu tauta atkal varēs svinēt brīvā, no okupācijas žņaugiem atsvabinātā tēvzemē?

Gudri jaunākās paaudzes sovjetologi, kas seko notikumiem pasaulē un cītīgi lasa Latvijā izdotos komūnistu ideoloģijas piesārņotos laikrakstus, cenšas mums iestāstīt: Nekad! Krievi no Latvijas nekad neizvāksies! Mums atliekot tikai sarīkot bēres sapnim par brīvu Latviju, jāmēģinot pielāgoties, jāmēģinot kaut kā, ar tautiskām tradicijām un kultūras vērtībām glābt latviešu tautu no iznīcības un mērķtiecīgas pārkrievināšanas.

Racionāli domājot un vērojot pašreizējās norises politikā, šādam pesimismam pretoties ir samērā grūti.

Bet vēsture liecina, ka pasaulē darbojas arī irracionāli spēki, kas, cilvēku prātam neaptveramā, necerētā un negaidītā veidā, pretēji cilvēku iecerēm, pārveido vēstures norises un cilvēku un tautu likteņus. Tieši pēdējie divi gadsimti, kad Eiropā notikušas lielas pārmaiņas, liecina, ka Dieva iezīmētos vēstures ceļos mazi cinīši apgāž lielus vezumus. Tāpēc neapraksim visus sapņus bezcerības smiltājā!

Vēl joprojām ikvienam der iegaumēt senā psalmista brīdinājumu: „Es sacīju lielīgiem: nelielaties! Un bezdievīgiem: Neceliet savu galvu tik augstu!.., Jo ne no rītiem un ne no vakariem, nedz arī no tuksneša kalniem nāk palīdzība, bet Dievs ir soģis: vienu Viņš pazemo, otru Viņš paaugstina!'' *(75.psalms 5—8)*

Ticība, ka Dievs var atdot brīvību arī mūsu tautai — ir tā, kas mums vēl šodien palīdz būt priecīgiem cerībā, pacietīgiem bēdās un neatlaidīgiem lūgšanās. Šodien pat vairāk nekā aizgājušos četrdesmit septiņos gados, kopš brīvības zelta vainags tika varmācīgi norauts no galvas mūsu Mātei Latvijai. Jo mūsu tautā, tēvzemē, ir sākusi liesmot dvēseļu zemdega, ko okupācijas varai izdzēst būs grūti.

Jauni latvieši tur aicina tautu pie Brīvības pieminekļa demonstrēt pret apspiestību un rusifikācijas draudiem. Un viņu aicinājumu sadzird tūkstošiem brīvības gaidītāju. Mācītāji, kas redz, kādu postu bezdievīgā vara atnesusi tautai, sauc pēc garīgas un morālas atjaunotnes Kristus evaņģelija gaismā. Septiņdesmit gadu laikā kopš tā saucamās lielās Oktobŗa revolūcijas — Padomju savienībā šādas demonstrācijas nav pieredzētas. Un ja tās var notikt, tad tā ir zīme, ka visā Sarkanā imperijā cilvēki sākuši domāt, drošāk kritizēt un pārvērtēt tās dogmas, par kuŗu apšaubīšanu agrāk ikvienam bija jādodas ceļā uz Gulaga archipelāgu.

Šai zemdegai liesmojot, modīsimies arī mēs, brīvībā izkļuvušie latvieši. Darīsim visu, ko varam darīt, lai liecinātu, ka mēs solidārizējamies ar brīvības un taisnības saucējiem tēvzemē. Un — lūgsim Dievu par savu tautu. Lūgsim, lai Dievs dziedina un izraisa tādu garīgu revolūciju, kuŗā bez varas un varmācības var īstenoties Kristus norādījums: „Ja jūs paliksit manos vārdos, jūs patiesi būsit mani mācekļi. Un jūs atzīsit patiesību, un patiesība jūs darīs brīvus.''

„Ja kas atdos latviešu tautai brīvību, tad tas būs Dievs'' — mūža gaŗo jūdzi nostaigājis, slimības gultā guļot, teicis mūsu iemīļotais rakstnieks Jānis Jaunsudrabiņš. Un viņam ir taisnība. Mūsu palīdzība nenāks nedz no rītiem, nedz no vakariem. Tikai Dievs varēs atraisīt nebrīvības saites mūsu tautai tā, ka daudziem nebūtu jāiet nāvē, lai tauta dzīvotu.

Bezdievīgās komūnistu varas draudi šodien ir lielāki nekā jebkad agrāk. Šāda ideoloģija nav iznīcināma ar ieročiem. To apkaŗot var tikai Kristus. Ja vēsture atkārtojas, tad pašreizējo laikmetu varētu salīdzināt ar Jūliāna par Atkritēju dēvētā imperātora valdīšanas laiku 4. gadu simtenī. Juliāns gribēja iznīcināt kristīgo baznīcu, lai glābtu tautas no „māņticības''. Šai laikā kāds no Juliāna galminiekiem, saticis bīskapu Atanaziju, zobgalīgi jautājis: „Ko tagad dara tas galdnieks — Jēzus no Nācaretes?''

Dievbijīgais bīskaps mierīgi atbildējis: „Viņš taisa zārku tavam ķeizaram''.

Juliāna valdīšanas laiks bija īss. 364. gadā viņš krita cīņā pret persiešiem. Leģenda stāsta, ka viņa pēdējie vārdi bijuši: „Tu tomēr uzvarēji, Galilieti''...

Ar varu, viltu un nežēlību Padomju savienība ir pakļāvusi un apspiedusi daudzas tautas, noslepkavojusi miljoniem kristiešu, deportējusi un bada nāvē likusi nomirt vairāk cilvēkiem nekā Kristus laikmetā dzīvoja visā pasaulē. Bet šodien Maskava spiesta atzīt, ka baznīcu nevar iznīcināt. To sarga Dievs. Un ja baznīcu nevar iznīcināt, tad tie ticības spēki, kas pulsē kristiešu dvēselē, varēs arī nākotnē līdzināt ceļu apspiestām tautām uz brīvību un saulaināku nākotni.

Lai tāpēc māte bērnam saka,
Lai dzird no tēva lūpām dēls:
No katras tumsas droša taka
Mūs pretī saulei vedīs vēl.
Mēs varam iet caur visām mokām,
Mēs varam ciest vēl briesmīgāk,
Jo pacels Dievs uz savām rokām
Mūs tad, kad mūsu diena nāks.

(L. Breikšs)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1987. GADA 14. NOVEMBRIS, 46. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 6D Millholland Drive, Fishkill, N.Y. 12524, U.S.A., tālr. 1-914-838-2411. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill, 60618.

Redakcijas tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Nēzīmētotus materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktas domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu; atkārtojot 4 reizes un vairāk, 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

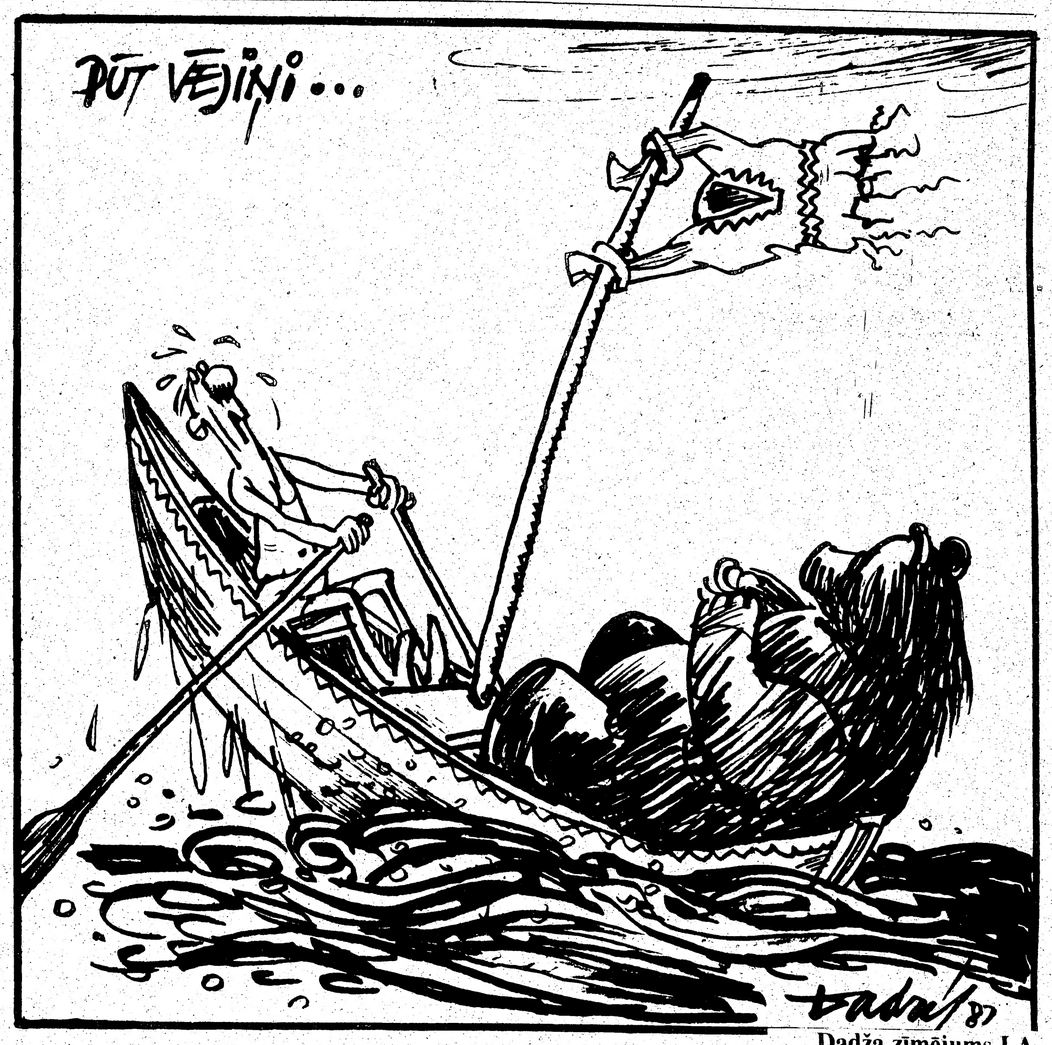

Dadža zīmējums LA

Viktors Kalniņš

Cenu pārkārtošana Padomju savienībā un nepietiekami nodrošinātie

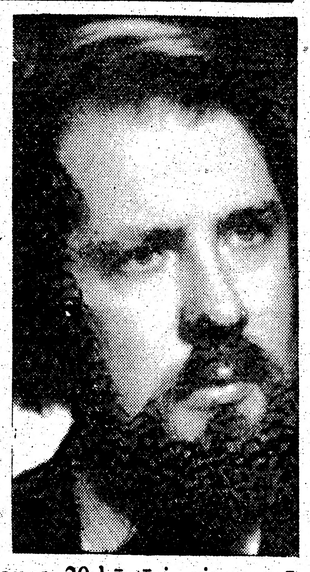

Nesen Novij Mir žurnālā publicētajā rakstā Avansi un parādi krievu rakstnieks un tautsaimnieks Nikolajs Šmeļovs brīdina, ka gaidāmā cenu reforma jāsagatavo pienācīgi. Piemērs, kā tādām reformām jāsagatavojas, ir Ungārija, kur ilgu laiku pirms cenu maiņām notika izskaidrošanas kampaņa. Par negātīvu piemēru turpretim kalpo Polija, kur 1976. g. centās ar vienu rāvienu mainīt cenas, bet vēlāk bija jāpiekāpjas, jo uz cenu paaugstināšanu poļu strādnieki atbildēja ar masveida protestiem un streikiem.

Par gaidāmām pārmaiņām cenu politikā uztraucas ne vien Nikolajs Šmeļovs, bažas par tām izsaka arī citi prominenti padomju tautsaimnieki, arī Zaslavska. Gaidāmās pārmaiņas revidē padomju politisko doktrīnu, proti, ka padomju pārtikas produktu cenas esot it kā pašas zemākās visā pasaulē. Būtībā tā tas nav, bet tas padomju propagandu netraucēja gadu desmitiem borēt to padomju pilsoņiem. Ar cenu paaugstināšanu padomju propagandai nāksies atteikties no šāda jau pamatīgi apsūbējušā argumenta. Prestižs ir tikai viena medaļas puse. Cenu paaugstināšana iegriezīs pamatīgu robu daudzu cilvēku makā. Vissāpīgāk tā skars nepietiekami nodrošinātos.

Kaut gan valsts piemaksāja dotācijas, lai paturētu cenas gaļai, pienam, maizei un citām pirmās nepieciešamības precēm nemainīgas, neņemot vērā pieaugošo rubļa inflāciju (un šīs dotācijas 25 gadu laikā pieauga 20-kārtīgi, vismaz tā to apgalvo preses aģentūra Novosti), tomēr visu šo sistēmu financēja tie paši patērētāji, t.i. darbaļaudis, pārmaksājot par rūpniecības precēm, apģērbu, apaviem, sadzīves iekārtu. Tātad par kaut kādu sociālo taisnību nevar būt runas.

Tomēr no otras puses, dotāciju atcelšana uz pārtiku, pirmās nepieciešamības precēm un, iespējams, dzīvokļiem, dzīves dārdzību paaugstinās pusotras līdz divas reizes. Visvairāk tas skars nepietiekami nodrošinātās aprindas. Pat ja samazinās cenas uz apaviem, apģērbu, mēbelēm, sadzīves iekārtu un automašīnām, kā sola padomju presē, tas tikai nelielā mērā spēs kompensēt maznodrošinātos cilvēkus, jo minētos priekšmetus viņi pērk samērā reti, retāk nekā tas būtu nepieciešams, bet ģimenes budžeta lauvas tiesu izdod par pārtiku. Bez tīri materiāliem zaudējumiem nedrīkst aizmirst psīcholoģisko brūci, ko radīs tāds krass pagrieziens un tik klaja sociālās nevienlīdzības izrādīšana. Tādas brūces viegli nedzīst. Baltijā, teiksim, kaut kādas sociālās vienlīdzības illūzijas ir maz izplatītas, tur neapmierinātība būs vairāk tīri materiāla rakstura, turpretim Krievijā, īpaši provincē šīs sociālās vienlīdzības illūzijas ir laidušas dziļas saknes un tās izravēt nav spējusi atklāti antiegalitārā padomju vadības politika pēdējos pārdesmit gados.

Tiesa, padomju tautsaimnieki domā „mīkstināt" cenu reformu ar algu, kā arī pensiju un citu izmaksu paaugstināšanu, bet grūti pateikt, cik ievērojams būs šis paaugstinājums. Turklāt bažas izraisa padomju preses miglainie izteicieni, ka šādai algu paaugstināšanai noteikti jāseko darba ražīguma pieaugumam, aktīvākam darbam gan uzņēmumos, gan iestādēs, ka nedrīkst atbalstīt viedokli, it kā valsts būtu neizsmeļams sociālā atbalsta avots. Kas nav, tas nav, salīdzinot ar daudzām brīvās pasaules valstīm, padomju valsts nekādi nav kaut cik apmierinošas sociālas palīdzības avots.

Reformas reālizēšanu zināmā mērā traucēs arī tas fakts, ka padomju statistikā vienkārši trūkst datu par nepietiekami nodrošinātiem. Tiesa, pēdējā laikā dažas zinātniskās iestādes sāka pētīt minimālā patēriņa budžetus un nepietiekamās nodrošinātības robežas, bet visi šie pētījumi strauji atpaliek aiz reālas saimnieciskas situācijas Padomju savienībā, kas vēlreiz pierāda inflācijas pastāvēšanu. Īpaši pēdējā laikā nepietiekami nodrošināto izpeļņas robeža strauji paaugstinās.

Pēc padomju speciālistu aprēķiniem apm. 40 proc. no visām padomju ģimenēm ienākumi uz katru cilvēku ir zem 100 rubļiem mēnesī. Ņemot vērā vidēji statistisko ģimenes lielumu — 3,5 cilvēki — tas nozīmē, ka Padomju savienībā 100 miljoniem cilvēku izpeļņa ir zemāka par 100 rubļiem.

Tikai pensionāru Padomju savienībā ir 58 milj. Valstī ir 17 milj. daudzbērnu ģimeņu. Par viņu grūtībām raksta arī padomju prese, to skaitā Padomju Latvijas sieviete. Ļoti grūtā situācijā ir ģimenes, kur ir tikai viens pelnītājs: vai nu māte ar daudziem bērniem, vai retākos gadījumos viens tēvs. Arī jaunākie speciālisti, nesen augstskolas beigušie, pelna nesamērīgi maz, bet tas ir vecums, kad parasti dibina ģimeni, kad domā par pēcnācējiem.

Padomju savienībā atskan diezgan ciniski aicinājumi: lai divdesmit miljoni cieš, toties divsimt miljoni dzīvos labi. Nemaz nerunājot, ka tāds princips nav akceptējams no morālā viedokļa, mūsu aprēķini rāda, ka ne tikai divdesmit miljoniem kļūs grūtāk savilkt galus. Tikai nedaudz mazāk kā pusei no valsts iedzīvotājiem jau tā zemais dzīves līmenis var samazināties vēl vairāk.

Lasītāju vēstules

SVEICINĀTA SAULE!

Kāds skaists nosaukums dots korim no dzimtenes! Taču lasot laikrakstu, sirds bailēs sažņaudzas. Jānodreb: — „Nāvi ienaidniekiem". — Trimdas labklājībā sāpīgā brūce šķita apdzijusi, bet tā tika no jauna uzplēsta līdz asinīm. Ziņkārīgo koŗa koncertā netrūka. Daudzi priecājās, bet tanī pašā lapā redzama cita aina: Rīgas auto rūpnīcas strādnieki sava priekšnieka vēlēšanās — nevienas priecīgas sejas. Viņu izteiksmē trula sāpe. Mēs visi zinām, kādēļ.

Vēl tagad dzirdu asos belziens mājas durvīs, kad tās neatvērās, darbība pārgāja uz logu slēģiem un vārtiem. Tas bija naktī, kad mana brāļa ģimeni aizveda uz Sibiriju. Viņš neatgriezās...

Latvieši sevi dēvē par kautrīgu tautu. Kad liepājniekus izdzina ielās, gājienos, arī tad atskanēja asiņaini saukļi: „Nāvi!" Kā tad naidā sažņaugtās dūres sparīgi šāvās gaisā! Dzimtenē strādnieku stāvoklis bija pieticīgs, bet šeit — visiem labas mājas, greznas mašīnas, apģērbs un uzturs, pat ārzemju ceļojumi. Vai tiešām cilvēks labas dienas ilgi nespēj panest?

Te visa pa pilnam, tik Dieva bijāšanas trūkst.

M. Brukšteine
Toronto

NO JAUNA IESVĒTĪT

Ziemeļkalifornijas „Zelta Rīta" oktobŗa laidienā ir kāds rūgts rakstiņš, ko tā pie malas grūti nolikt. Atgādinot, kā komūnisti mūsu Latvijā pārvērtuši vairākus dievnamus par „sarīkojumu zālēm", pārdomām pieminēts šāds nesens notikums Sanfrancisko Sv. Paula baznīcā, kur latviešu dievticīgie noorganizēja koncertu čekas atkomandētajam korim. Kad koris nostājies dievnama sakrālajā altārī, tas divi reizes nodziedājis Pūt vējiņi, pie kam dievnama apmeklētāji, līdz ar draudzes laicīgo un garīgo vadību, piecēlušies kājās un saviļņoti vilkuši līdz!

Dievs, Kungs, ir mūsu stipra pils... Bet — „lai ir to vellu diezcik daudz", vai to altāri LELBA vadītājam prāv. Vārsbergam nevajadzētu aizbraukt no jauna iesvētīt?

K. Aizkalns
Indianapolē

Svešais cirvis cērt un cērt
Mūsu tautas saknes...

Andrejs Eglītis

Latvijas valsts neatkarības pasludināšanas atceres dienā aicinām nacionāli domājošos latviešus saslēgties ap Latvijas sarkanbaltsarkano karogu ar brīvības atgūšanas domu.

Daugavas Vanagu Toronto nodaļa

Paziņojums par PBLA Tautas balvas piešķiršanu 1987. gadā

1986. gadā, kad visās zemēs aiz dzelzs aizkara padomju vara bija likvidējusi Helsinku vienošanās rezultātā izveidotās cilvēka tiesību aizstāvju grupas, okupētajā Latvijā cilvēka tiesību aizstāvēšanai nodibinājās jauna grupa Helsinki-86, ko vadīja Linards Grantiņš, Mārtiņš Bariss un Raimonds Bitenieks. Grupas vadību pēc L. Grantiņa apcietināšanas pārņēma Rolands Silaraups, kas kopā ar Evu Bitenieci Tautas sēru dienā devās uz Brīvības pieminekli Rīgā, lai noliktu ziedus aizvesto piemiņai. Arī š.g. 23. augustā demonstrācija Rīgā pie Brīvības pieminekļa ir atkārtojusies grupas Helsinki-86 ierosmē, un ir sagaidāms, ka tā turpināsies 18. novembrī. Pašlaik Helsinki-86 grupu vada Jānis Barkāns.

Ar šo pārdrošo un pašaizliedzīgo darbību Helsinki-86 no jauna ir modinājusi latviešu tautā ticību nākotnei un cerību atgūt brīvību Latvijai.

Šo izcilo darbību Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība atzinīgi novērtē, un PBLA valde ar visām balsīm nolēmusi šā gada Latvijas valsts 69 gadu dibināšanas atcerē piešķirt 1987. gada PBLA Tautas balvu cilvēka tiesību aizstāvju grupai Latvijā — Helsinki-86.

Šīs grupas pirmie raksti, kas vērsti pret padomju varas cilvēka tiesību pārkāpumiem, bija adresēti pāvestam Romā, Apvienotām Nācijām, ASV prezidentam, PSRS ministru padomei u.c. Vienā no rakstiem bija uzaicinājums PBLA sekot grupas Helsinki-86 darbībai, jo tās dibinātāji bija norūpējušies, ka režīms varētu tiem traucēt darboties. Helsinki-86 grupas apsūdzības pret padomju varu turpinās vēl šodien.

Lai gan Kremļa oficiālā nostāja jau 1986. gadā bija radījusi iespaidu, ka padomju iekārtā notiek lielas pārmaiņas, šī ,,atklātība'', diemžēl, neattiecas uz jaundibināto Helsinki-86 grupu. Visi grupas dibinātāji un tai sekotāji tika gan aizturēti vai apcietināti, gan biedēti ar atlaišanu no darba. Grupas dibinātāju tiesāšanu novilcināja līdz 1987. gada sākumam. Tiesas dienā apsūdzētos atbrīvoja, atliekot tiesāšanu uz nenoteiktu laiku.

Šā gada maijā grupa Helsinki-86 publicēja uzsaukumu visiem latviešiem Latvijā 14. jūnijā pulcēties pie Brīvības pieminekļa Rīgā, lai ar klusuma brīdi un ziediem godinātu mūsu tautas aizvestos.

Īsi pirms 14. jūnija, lai izjauktu grupas iecerētos plānus, padomju iestādes iesauca militārā rezerves dienestā visus grupas dibinātājus. Bitenieku nosūtīja uz Lietuvu, Barisam bija jāierodas Kaŗa komisāriātā tieši demonstrācijas dienā un Grantiņu, kas atteicās paklausīt iesaukšanas pavēlei, apcietināja.

Ja šķita, ka grupa Helsinki-86 bija likvidēta, tad pierādījās pretējais. Grupas vadību bija pārņēmis tās jaunākais loceklis Rolands Silaraups, kas sekmīgi novadīja demonstrāciju. Tagad grupai ir pievienojušies vēl daudzi citi.

Helsinki-86 grupa kopš tā laika ir ieguvusi atzinību kā Latvijā, tā arī brīvajā pasaulē. Par grupas padomju režīmam uzstādītām prasībām, kas atbalsojušās tālu pāri okupētās Latvijas robežām, ir informētas arī rietumu valstu valdības, Eiropas drošības un sadarbības konferences delegācijas Vīnē, Eiropas Parlaments, Eiropas Padome u.c.

Latvieši visā pasaulē ir pateicīgi grupai Helsinki-86 par latvju tautas tiesību aizstāvēšanu.

Dr. Olģerts Pavlovskis,
valdes priekšsēdis

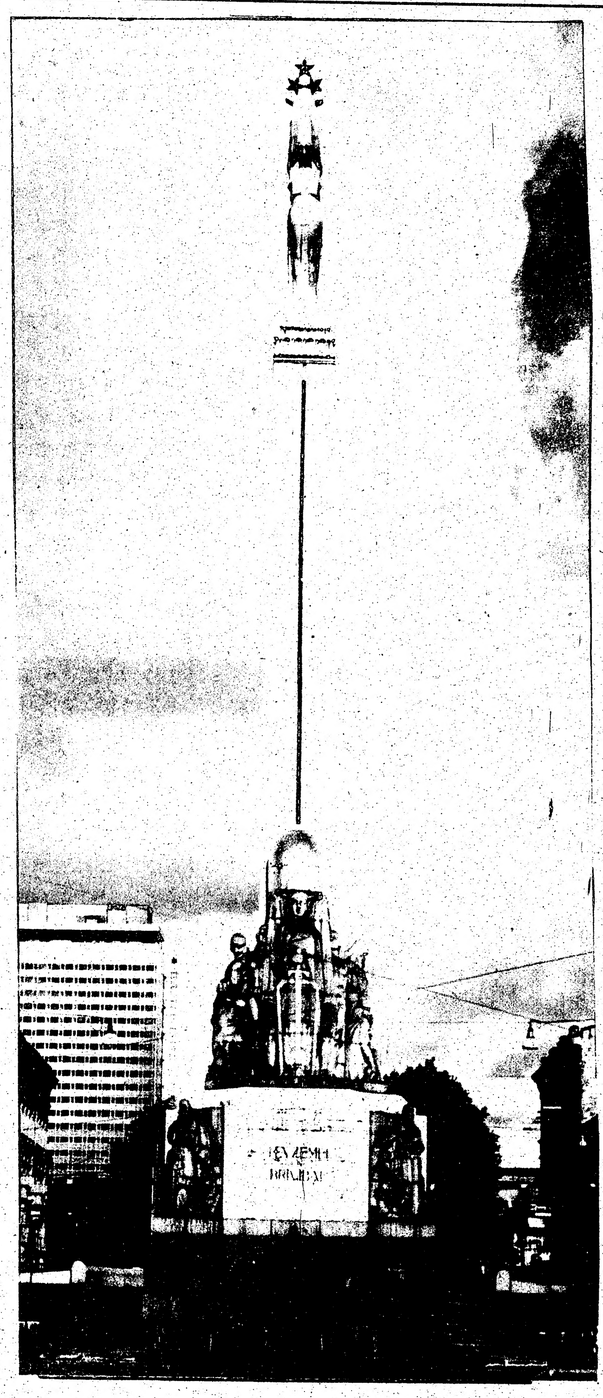

Kultūras Fonda piešķirtās balvas un diplomi

Goda balvas (700 dol.)

1. Rakstniecības nozarē: **Ainai Kraujietei** ASV par dzejoļu krājumu Spoguli, spoguli, atklājies!

2. Preses nozarē: **Eleonorai Šturmai** ASV par kritikām un vērtīgām apcerēm tēlotājās mākslās.

3. Teātŗa nozarē: režisoram **Imantam Sveilim** Austrālijā par izciliem panākumiem teātŗa mākslas veicināšanā.

Goda diplomi

1. Rakstniecības nozarē: prāvestam **Kazimiram Vilnim** Zviedrijā par ilggadēju darbu literārās gada grāmatas Dzimtenes kalendārs veidošanā un rediģēšanā.

2. Preses un radio nozarē: **Valentīnai un Silvestram Lambergiem** ASV par ilggadēju latviešu mūzikas un kultūras raidījumu Spotlight on Latvia vadīšanu un programmas sagatavošanu.

3. Paidagoģijas nozarē: **Irēnei Karulei** ASV par izciliem nopelniem latviešu jaunatnes audzināšanā.

4. Paidagoģijas nozarē: **Verai Slaviešai** Kanadā par izciliem nopelniem latviešu jaunatnes audzināšanā.

5. Mūzikas nozarē: komponistam **Jānim Kalniņam** Kanadā par pēdējo divu gadu izcilām instrumentālām un vokālām kompozicijām.

6. Mūzikas nozarē: **Nujorkas latviešu korim** (diriģents Andrejs Jansons) ASV par koncerta veidā uzvestām latviešu operām.

Kr. Barona prēmijas (400 dol.)

1. Rakstniecības nozarē: **Indrai Gubiņai** Kanadā par romānu Uz akmeņa stāvēdama.

Humānitāro un sociālo zinātņu nozarē: prāvestam **Aleksandram Veinbergam** ASV par grāmatu Kristus vēsts Latvijai.

Preses nozarē: **Gunāram Bērzzariņam** Austrālijā par veiksmīgu darbu sporta žurnālistikā.

4. Mūzikas nozarē: operdziedātājai **Paulai Brīvkalnei** Vācijā par izciliem mākslas sniegumiem operā un Latvijas vārda popularizēšanu cittautiešos.

Atzinības raksti

1. Rakstniecības nozarē: **Staņislavam Borisam** Zviedrijā par ilggadēju darbu literārās gada grāmatas Dzimtenes kalendārs izdošanu.

2. Mūzikas nozarē: **Toronto Sv. Andreja draudzes korim** (diriģents Arvīds Purvs) Kanadā par jaundarbu izciliem atskaņojumiem.

3. Mūzikas nozarē: **Vīru dubultkvartetam Kalvis** Kanadā par ilggadēju augstvērtīgu dziesmu sniegumu.

4. Tautas un mākslas deju nozarē: **Reinim Gabaliņam** Anglijā par ilggadēju sniegumu latviešu tautas deju mūzikālos pavadījumos.

5. Tautas un mākslas deju nozarē: **Jānim Jurjānam** ASV par ilgo un pašaizliedzīgo darbu Latviešu tautas deju apvienībā.

Piešķīrumi:

1. Skolas mācību grāmatu iespiešanai — 2.500 dol.

2. KF izstāžu sarīkošanai Indianapolē — 1.000 dol.

3. Žurnāla Latvju Māksla atbalstam — 650 dol.

4. Latviešu mākslas slīdīšu krātuvei — 350 dol.

5. Latviešu literātūras vēstures manuskripta sagatavošanai — 700 dol.

6. Rakstu krājuma sagatavošanai par latviešu studentiem Eiropas augstskolās pēc 2.Pasaules kaŗa — 1.000 dol.

7. Rakstu krājuma Baltijas Universitāte sagatavošanai — 1.000 dol.

8. Drāmas sacensību sarīkošanai — 500 dol.

9. Literārā žurnāla Ceļa Zīmes atbalstam — 1.500 dol.

10. Daiļamatniecības žurnāla Latvijas Saule pārspiešanai, II sējums — 500 dol.

11. 3. globālai aptaujai par trimdas dzīvi — 1.500 dol.

12. Latviešu zinātnieku konferencei — 1.000 dol.

13. Žurnāla Mazputniņš uzlabošanai — 1.000 dol.

14. Archīva atbalstam — 500 dol.

Dr. Linards Lukss

18. novembŗa ieskaņā okupētajā Latvijā

14. jūnijs, 23. augusts un 18. novembris. Padomju varas ietekmē rakstītajā vēsturē visi šie datumi atrodami, vai, labāk sakot, būtu meklējami neaprakstītajās lappusēs. ,,Atklātību" sludinot, režīms nesagaidīja, ka latvieši tik pēkšņi teikto lietos praksē. Ka latvieši patiešām nav vēl aizmirsuši 14. jūnija notikumus 1941. gadā un ka par šiem notikumiem būs jāatbild — tie jāizskaidro. Ka ar šiem paskaidrojumiem būs jāpapildina vēstures grāmatas. 14. jūnijs padomju režīmam kļuva par ļoti nepatīkamu klūpamo akmeni. Bija jāatzīst, ka Staļina laiks bijis ļoti brutāls, ka bijuši neattaisnojami nevainīgu cilvēku upuri, kas būtu pat atlīdzināmi.

Preses ļaudis un ideologi vēl nebija paguvuši nobeigt sociālistiskās sistēmas sētu lāpīšanu par 14. jūniju, kad nāca otrs pārsteigums — 23. augusts. Šī reize tikpat kutelīga, ja ne sliktāka, jo režīms gadiem ilgi bija noliedzis, ka pie Ribentropa-Molotova parakstītā draudzības un neuzbrukšanas pakta būtu bijis kāds slepens protokols. Tikko 1983. gadā, tiesājot Intu Cālīti un Gunāru Astru, tiesā oficiāli noraidīja šī dokumenta piesūtīto norakstu kā nepatiesu. Tikai 23. augustā brīvajā pasaulē ar Melnās lentes dienas demonstrācijām ,,troksnis'' bija izskanējis par daudz plaši. Atkal, atceroties šī notikuma upurus, ļaudis nāk ar ziediem Viļņā, Rīgā un Tallinā. Ja cerējā, ka ar demonstrāciju organizētāju iesaukšanu armijā varētu iebaidīt pārējos iedzīvotājus, tad tas nenotika. Ja, aizturot Helsinki-86 grupas locekļus Rīgā Ginteru dzīvoklī, bija nodoms izjaukt ziedu nolikšanas demonstrāciju, tad arī tas neizdevās. Jaundeklarētās politikas ievirzē režīmam bija jāizturas saudzīgi pret tiem, kas padomju varai tagad atklāti atļāvās aizrādīt uz tās asiņaino pagātni. Un tas pat bija pasaules priekšā jāatzīst, jo pēkšņi Baltijas valstīm tika pievērsta neticama uzmanība. Visur zināja par to, kas notiek kā, piemēram, Rīgā. Ar atrunāšanos un ideoloģiskiem rakstiem vairs nevarēja izlāpīties.

Valsts drošības dienests ķērās pie dumpinieku izraidīšanas. Jauneklīgo Rolandu Silaraupu, kas tikko kā atbrīvots no cietuma, bija kļuvis par nacionālu varoni, ar Izraēlas vīzu ,,laipni'' izvadīja uz Vīni jūlija mēnesī. Padomju varas organi ir ieskatos, ka šādi aktīvisti ir mazāk kaitīgi rietumos. Arī šis aprēķins varētu būt bijis maldīgs, jo Rolands nav apklusis, viņš ir liecinājis par notikumiem okupētajā Latvijā, un pasaule uz viņa liecībām klausījās un tās pieņēma. Rolandam tagad seko citi: Rožkalns, Ginteri un Lāma, kas tāpat caur Vīni ar Izraēlas vīzām jau atrodas rietumos. Paredzami vēl: Barkāns, Bitenieki, Ludviķi, Kārkli, Tomsoni un kas zina, cik vēl pēc viņiem.

Padomju režīms gatavojas uz 18. novembri, jo, kas par daudz, tas par daudz. 14. jūnijs bija nepatīkams pārsteigums, 23. augusts bija tikpat nepieņemams, nevar pieļaut, ka pasaulē varētu tikt pievērsta uzmanība Baltijas tautām nolaupītajai neatkarībai. Izraidot pārgalvīgos, kas iedrošinās runāt pret ,,nekļūdīgo'' padomju varu un iegrožojot pārējos, ir cerība, ka situāciju varētu atkal kontrolēt, nezaudējot to uzticību, kas pasaulē iegūta ar atklātības un demonstrācijas solījumiem.

Ko tad padomju varas iestādes dara, lai iegrožotu tos pārējos? Augstāko mācību iestāžu audzēkņiem jāparaksta solījums, ka tie neies pie Brīvības pieminekļa 18. novembrī. Vidējo mācību iestāžu audzēkņus 18. novembrī organizē uz obligātām ekskursijām.

Irēne Karule

Celsim kāpnes uz Latvijas brīvību

Aizvadītajās Lieldienās manam tēvam Kārlim Rozem būtu piepildījušies simts mūža gadi. Pirms gadiem trīsdesmit Ņujorkā, zinot tuvojamies savu nāves stundu, viņš lūdza, lai viņu kremē un lai viņa pelnus aizved uz Latviju, *KAD TĀ BŪS BRĪVA*. To es viņam arī apsolīju. Vēl neesmu varējusi šo solījumu izpildīt. Bet lai tā diena drīzāk atnāktu, viņa simtgades piemiņai mēs — piederīgie — iestājāmies Latvijas Brīvības Fondā. Šobrīd tā mērķis līdz 1989. gada 18. novembrim pamatkapitālā sasniegt otru miljonu dolaru. Pamatkapitāls — divi, trīs vai desmit miljoni dolaru būs lielisks saimniecisks pamats kādreiz brīvai Latvijai. Bet kā zinām no LBF un PBLA ziņojumiem, šī kapitāla augļus nepārtraukti izmanto *KĀPŅU CELŠANAI UZ LATVIJAS BRĪVĪBU*. Bez šīm kāpnēm Latvijas brīvību nesasniegt.

Viena no šīm pakāpēm ir nepārtraukti atgādināt pasaulei netaisnību, kas nodarīta Latvijai, visām Baltijas valstīm. Pasaule — kā brīvā pasaule, tā tautas Baltijas valstīs, Padomju savienības valdnieki un tiem pakļautās citas tautas nedrīkst aizmirst, ka 1940. gada notikumi, padomju okupācija Baltijas valstīs bija Hitlera-Staļina jeb Ribentropa-Molotova pakta noziedzīgās sazvērestības sekas. Pasaulei nav jāļauj aizmirst, ka pēc Otrā pasaules kara beigām Baltijas valstis nedrīkstēja atstāt Maskavas varā. To PBLA darījusi Helsinkos, Madridē, Belgradā, Budapeštā, Kopenhagenā, Stokholmā, Ženēvā, Vīnē. Tas atgādināts Šatakvas konferencē Jūrmalā, Latvijā. Par to runāts ar rietumvalstu valdībām un likumdevējiem. Šis jautājums pacelts Eiropas parlamentā. Tas jādara arī nākotnē, un visam tam nepieciešami līdzekļi.

Pasaulei arī nepārtraukti jāatgādina neatkarīgo Baltijas valstu sasniegumi starp abiem pasaules kariem, kad tās no kara drupām divdesmit gados uzcēla ziedošas valstis ar stipriem saimnieciskiem pamatiem, izcilu izglītību un rosīgu kultūras dzīvi. Pasaulei jāatgādina, ka pēdējā laikā neatkarību ieguvušās zemes, kas radās rietumu koloniālajai sistēmai sabrūkot, bieži ir mazāk cienīgas būt brīvas nekā Latvija, Lietuva un Igaunija. Daudzas no tām territorijas ziņā un arī iedzīvotāju skaitā ir mazākas, bet Apvienotajās Nācijās tām ir balss, kādas nav nevienai no trijām Baltijas valstīm. To pasaulei ar saviem izdevumiem un iesniegumiem atgādina PBLA, kā arī BATUN — baltiešu grupa pie Apvienotajām Nācijām. Tās visas ir kāpnes uz Baltijas valstu brīvību. Tās jāturpina celt — un tas prasa līdzekļus.

Bet mums arī jāgādā, lai Latvijas brīvības ideja nesatumstu un nedzistu līdz ar mūsu dzīvi. Mans tēvs, kam es solīju aizvest viņa pelnus uz brīvu Latviju, piederēja paaudzei, kas stāvēja pie Latvijas šūpuļa. Mūsu vidū to vairs nav daudz. Es piederu paaudzei, kas dzima līdz ar Latviju, kas uzauga Neatkarīgās valsts gaisotnē, baudīja tās sauli un Latvijas skolu pamatīgo un bagāto izglītību. Savu parādu Latvijai par to neesmu vēl atmaksājusi, lai arī visu savu dzīvi un darbu esmu veltījusi, audzinot savus un citu latviešu bērnus un mazbērnus un strādājot Amerikas Balsī, raidot patiesu un brīvu vārdu uz okupēto Latviju. Darbu latviskā izglītībā turpina arī mani bērni, kas uzauguši un izglītojušies svešumā un kuŗu paaudze ir tā, kas pašreiz tur grožus ALĀ, PBLA, LBF, BATUNā, kas vada latviešu skolas svešumā, kas ir Rietummičigenas Latviešu Studiju Centra sirds un dvēsele, kas darbojas Minsteres ģimnazijā. Un mani mazbērni iet viņu pēdās. Tā jau ir svešumā dzimusi paaudze, kuŗai piedēr Šatakvas konferences dedzīgais septiņnieks, LSC studenti, Minsteres audzēkņi, Saules jostas dejotāji un daudzo latviešu pamat un vidusskolu skolēni visos kontinentos. Tie visi iet mūsu pēdās, ļaujot jaunām balsīm skanēt dziesmu svētkos un allaž meklējot un atrodot jaunus ceļus, kā skandināt Latvijas vārdu. Un visi viņi ceļ kāpnes uz Latvijas brīvību.

Visam tam nepieciešami līdzekļi. Demonstrācijas Helsinkos 1975. gadā nebūtu iespējamas, ja PBLA nebūtu spējusi turp sūtīt Uldi Gravu un Ainu Teivēnu. Bez līdzekļiem nebūtu bijis Kopenhagenas prāvas, kur PBLA priekšsēža Dr. Olģerta Pavlovska vadībā izcili starptautiski juristi tiesāja Padomju savienību par tās noziegumiem pret Baltijas valstīm. Bez līdzekļiem nebūtu bijis Brīvības kuģa brauciena pa Baltijas jūru no Stokholmas uz Helsinkiem un demonstrāciju šais pilsētās, kur visai pasaulei atgādināja Baltijas valstu likteni un kur iemeta jaunu dzirksti šejienes jauniešu sirdīs un jaunu ticības un cerības staru padomju okupēto Baltijas valstu tautās.

Un tieši cerības un ticības, nacionālās apziņas uzturēšana Latvijā, Lietuvā un Igaunijā ir viena no nozīmīgākām pakāpēm ceļā uz šo valstu brīvību. Ziņas, kas sasniedz mūsu tautu gan pa radio, gan tūristu vestas, gan arī ejot no mutes mutē, apliecina tai, ka mēs te strādājam Latvijas brīvības labā. Tauta Latvijā allaž uzzina par mūsu darbu Helsinku procesa konferencēs Madridē, Belgradā, Budapeštā, Otavā, Ženēvā, Vīnē. Tautu saviļņoja Amerikas delegāta, tagad Savienoto Valstu vēstnieka Maskavā, Matloka apliecinājums Jūrmalā, ka Vašingtona neatzīst un arī nākotnē neatzīs padomju varmācīgo okupāciju Baltijas valstīs, ka Vašingtona arvien vēl uztur sakarus ar neatkarīgo Baltijas valstu diplomātiskiem pārstāvjiem. To 35 gadus nepārtraukti sludinājusi Amerikas Balss, bet šis apliecinājums pirmo reizi atskanēja publiski okupētās Latvijas territorijā. Un tas nebūtu noticis, ja pie tā nebūtu piestrādājusi PBLA, kam līdzekļus nacionālpolītiskam darbam dod Latvijas Brīvības Fonds.

Mūs nedrīkst apmulsināt Kremļa tagadējā atklātības politika. Tiesa, padomju apspiestā tauta tagad varbūt mazliet vairāk uzzina par notikumiem pašā Padomju savienībā nekā pilnīgās slepenības laikos. Taču tās ir tikai niecīgas drumstalas. Un mums no šejienes jāturpina cīnīties par sirdsapziņas cietumniekiem

(Turpinājums 10. lp.)

Darba vietās aicina pieteikties (galvenokārt krievus) stāvēt pārvietojamās brigādēs, kas uzturētu kārtību ,,vajadzības gadījumos''. (Cik var saprast, tad šīs brigādes izpildītu palīgpolicijas darbu). Kā atlīdzība par šo pienākumu pildīšanu tiek piesolīti papildus atvaļinājumi. Paslepus ievesti sveši cilvēki, kas apmācīti tādās mākās kā karatī, u.c., lai būtu spējīgi kauties un ievainot pretiniekus, jo 18. novembrī Latvijā varētu līt asinis, kā to liecināja Jānis Rožkalns. Sagaida, ka režīms būs noorganizējis provokācijas, kas tad dotu iespēju apvainot nevainīgus latviešus kriminālnoziegumos un pretvalstiskā darbībā.

Diemžēl, šī gatavošanās uz 18. novembŗa notikumiem nav palikusi nezināma. Par to zina tiklab brīvajā pasaulā, kā arī Rīgā un Maskavā. Sašutumā par padomju režīma nodomiem, trīs cilvēku tiesību aizstāvju grupas Maskavā ir nolēmušas demonstrēt pie kādreizējā Latvijas sūtniecības nama, 1) lai solidārizētos ar latviešiem, kuŗi vēlas atzīmēt savas valsts dibināšanas dienu, 2) lai norādītu pasaulei par grūtajiem apstākļiem Latvijā un 3) lai atgādinātu miera līgumu, ko Padomju savienība noslēdza ar Latviju, kuŗā Padomju savienība atzīst Latvijas suverēnitāti un uz visiem laikiem atsakās no jebkādām prasībām, kas attiecas uz Latvijas territoriju un neatkarību.

18. novembrim tuvojoties, arī brīvās pasaules latvieši organizēti strādā, lai sagādātu iespējami lielāku atbalstu latviešiem okupētajā Latvijā Latvijas valsts dibināšanas dienas atcerē.

Jāzepa Utināna 80 mūža gadi

Viens no Daugavas Vanagu organizācijas dibinātājiem Cēdelgēmā — Jāzeps Utināns dzimis 1907. gada 18. novembrī Preiļu pagastā, daudzbērnu ģimenē.

Apstāklis, ka J. Utināns dzimis tieši Latvijas brīvības pasludināšanas dienā (1918.g. 18. nov.), ir uzskatāms par zināmu aizredzi un liek viņam visu mūžu tiekties pēc dzimtenes brīvības, ko viņš visus mūža gadus tik neatlaidīgi un pašaizliedzīgi pierādījis.

Ierobežotā vecāku rocība un prāvais bērnu bars liek Jāzepam jau jaunībā meklēt ceļu uz patstāvību.

Pēc Aglonas ģimnazijas beigšanas rosīgais jauneklis nobeidzis skolotāju kursus un trīs gadus darbojies par skolotāju. Tālāk ceļš viņu ved uz Rīgu, lai apmeklētu LU dabzinību un matēmatikas fakultāti. Lai varētu sekmīgi studēt, tas pieņem darbu Slimo kasē.

Starplaikā nokalpots obligātais karaklausības laiks Jātnieku pulkā, iegūstot virsnieka vietnieka dienesta pakāpi.

Otram pasaules karam uzliesmojot, J. Utinānu iesauc leģionā. Laime viņu pavada ilgu laiku, un citi leģiona biedri, uzticēdamies viņa laimei, droši seko kara gaitās viņam līdz, bet īsi pirms kara beigām 1944.g. augustā, dzimteni aizstāvot pie Cesvaines, J. Utināns zaudē kreiso roku. Seko operācijas un ilgstoša ārstēšanās. Šis sāpīgais zaudējums tomēr nemaina J. Utināna raksturu, tikai viež viņā pārliecību, ka cīņa vēl nav galā, tā jāturpina ar miera laika ieročiem.

Jāzepam Utinānam gūsta smagās dienas jāpavada Cēdelgēmā, kur arī dzimst DV organizācija, un drosmīgais vīrs ir dibinātāju vidū, uzņemoties DV pirmās valdes sekretāra pienākumus. Seko DV darbs angļu zonas valdē. Iecelojot ASV 1951.g. augustā, tas uzņemas valdes locekļa pienākumus tikko dibinātā apvienībā Čikagā. Ar 1956.g. J. Utināns ir ASV valdes aprūpes nozares vadītājs un ar 1970.g. ASV DV priekšnieks, reizē uzņemoties arī DV CV locekļa pienākumus.

DV organizācijas darbības sākuma gados Jāzeps Utināns kā viens no pirmajiem saņem DV zelta nozīmi, ko atzinīgi novērtē ikviens DV saimes piederīgais.

Ikviens vanags un vanadze pazīst šo krietno un rosīgo vīru, kura mūža kontā ierakstīti daudzi izcili darbi aprūpējamo labā un trimdas tautiešu morālā stiprināšanā. Tie, kam bijusi laime strādāt kopā ar J. Utinānu, šo laiku piemin ar dziļu sirsnību un pateicību, jo taisnīgais un garīgi stiprais DV darbinieks ir nenopērkams latvietis un mūsu tiesību aizstāvis.

Neņemot vērā fiziskos zaudējumus, dzimteni aizstāvot, J. Utināns ASV trimdā pelna iztiku kādā lielā tirdzniecības koncernā, rūpējoties par dzīvesbiedri Hermīni un meitām Anitu Hāzneru un Brigitu, kuŗas abas beigušas universitāti un nodibinājušas savas ģimenes. Savu latvisko pārliecību viņš spējis ieaudzināt bērnos un četros mazbērnos. Jaunākā meita Anita ilgus gadus bija ASV DV vanadžu vadībā, bet ar jauno gadu uzņemas brīvās pasaules Daugavas vanadžu vadību.

Jāzeps daudz rakstījis presē par DV un citiem sabiedriskiem jautājumiem.

Edgars Penikis

Ja Staļina vietā Kremlī būtu Jānis Rudzutaks?

Staļina valdīšanas laikā cietušo latviešu skaits ir neskaitāms — tas sniedzas simts tūkstošos. Līdz pēdējam viņš iznīcināja pat latviešu sarkanos strēlniekus. Tikai dažiem laimējies pārdzīvot baigos gadus. Tagad, Gorbačova laikā, viņi sāk runāt, un mēs dzirdam viņu balsis. Par Staļina gadiem stāsta Ingrida Sokolova savā lappusēm gaŗajā rakstā ,,Atskatīšanās'' (Literātūra un Māksla 1987.g. 21. aug.). Viņa min kādu līdz šim nezināmu faktu, ka Ļeņins brīdinājis, lai par ģenerālsekretāru netiktu ievēlēts Staļins. Viņa raksta: ,,Neņemot vērā Ļeņina brīdinājumu, 18. kongress par ģenerālsekretāru ievēlēja Staļinu, nevis Rudzutaku vai Kirovu.''

Ja tas ir patiesība, ko raksta Ingrida Sokolova, pretkandidāti ir bijuši divi: latvietis Jānis Rudzutaks (1887—1938) un krievs — Sergejs Kirovs (1886—1934) — apmēram vienādos gados un apmēram vienādām biografijām un ,,pieredzēm'' pilsoņu kaŗā. Tātad jau toreiz dancis sākās starp šiem trim Krievijas briesmoņiem, tāpēc tagad varam saprast Staļina bailes no konkurentiem komūnistu partijā. Abi konkurenti bija jādabū pie malas, cik ātri vien iespējams. Pirmais no Staļina aģentiem Pēterpilī krita Kirovs, kaut šo atentātu piedēvēja baltgvardu akcijai. Ar to Staļins varēja sākt izrēķināties ar latviešiem, īpaši ar tiem, kas bija nepaklausīgi un domāja nevis to, ko Staļins lika, bet arī savas domas.

Kāda veidotos vēsture PSRS, ja Staļina vietā Kremlī būtu atsēdies Jānis Rudzutaks — nežēlīgais pilsoņu kaŗa komisārs?

Kā Kirovam, tā Rudzutakam demokratija bija sveša, bet vēsturei nebūtu tik daudz asiņainu lappušu. Domājams, ka Rudzutaks nebūtu vērsies pret saviem tautiešiem Krievijā, kā to darīja Staļins.

Rīgā 1987.g. skaņu plašu apgāds Melodija izdevusi 2 skaņu plates ar 21 sarkanā strēlnieka intervijām, kas vēl uz revolūcijas 70 gadu atceri sadabūti kopā. No dažām intervijām ir tikai vecu cilvēku šļupsti. Viņi ir mazrunīgi un daudz ko aiznesīs sev līdz kapā, jo bail teikt taisnību, kamēr tur valda slepenais dienests, kas pazīstams ar asiņainiem burtiem — KGB.

Izņēmums noticis ar 91 gadu veco Pēteri Šmidri, kas Christian Science Monitor Maskavas korespondentam Paulam Kvindžadžam (Paul Quinn-Judge 1987.g. 23. sept. nr.) Rīgā pastāstījis samērā atklāti par savu revolūcionāra mūžu un sevišķi to, ka Staļins ienīdis latviešus, neuzticējies viņiem.

,,Mēs gribējām debatēt par politiku, ne tikai to iemācīties no galvas'' viņš teicis. Latvieši apvainoti bez pamata un sodīti ar nāvi, izdomājot pret tiem visabsurdākos pārkāpumus. Kas Hitleram bija žīdi, tas Staļinam latvieši — iznīcināmi!

Pēc Staļina nāves varas kalnā uzkāpa Chruščovs, bet vajadzēja paiet vairāk nekā 30 gadiem, lai Padomju savienībā sāktos ,,pārkārtošanās'', ko vēl nevar pārredzēt, tomēr sākums nav slikts. Vismazāk šī ,,perestroika'' grib runāt par Staļina ekspansijas politiku, ar varu ielaužoties Krievijas kaimiņu zemēs un izmantojot, verdzinot šīs tautas, kam jādzīvo terrora paranojā.

Sarkanais komūnists strēlnieks Pēteris Šmidre aizstāv tos latviešu patriotus, kas pirmo reizi komūnistu varas laikā Rīgā pie Brīvības pieminekļa protestēja pret Staļina-Hitlera 1939.g. 23. aug. draudzības paktu. Kaut arī par šo sazvērestību pret Baltijas valstīm un Poliju ne vārds nav mācīts komūnistu skolās, jaunā paaudze noziegumus nav aizmirsusi, un tie prasa savai tautai brīvību.

P. Šmidre amerikāņu žurnālistam teicis, ka viņi gribot pierādīt Amerikai un Rietumu pasaulei, ka viņi neesot nekādi barbari. Viņi tomēr bija barbari.

Vislielākā atbildība ir krievu tautai, jo no tās rokām pil nevainīgu latviešu asinis; gulagos mirušo vaidi un izmisuma kliedzieni dzirdami visā pasaulē.

Osvalds Akmentiņš

Latviešu sporta saime Kanadā gatavojas globālām sporta sacīkstēm Austrālijā

Sakarā ar latviešu globālām sporta spēlēm, kas notiks Austrālijā 1988.g. decembŗa beigās un 1989.g. janvāŗa mēneša pirmajā nedēļā, LSAK paš-reiz veltī galveno vērību, lai Kanada būtu pārstāvēta iespējami labākā sastāvā. Tas ir liels un atbildīgs darbs. Izvēlētais sacīkšu laiks Ziemsvētku un Jaungada posmā dod iespēju piedalīties arī studējošiem. Piedalīšanās globālajās sacensībās ir saistīta arī ar lieliem naudas līdzekļiem. LSAK paredz savākt ap 60.000 dol. Šīs naudas summas savākšanai ir izstrādāti vairāki projekti. Nupat Toronto Latviešu Centrā notika LSAK par labu rīkotais azaids. Tas bija labi apmeklēts. Notika arī sportistu apbalvošana, un LSAK valdes priekšsēdis Juris Zivtiņa sniedza informāciju par globālām sacīkstēm. LSAK rīkos arī loteriju, kuŗā būs daudz vērtīgu laimestu. Paredzēti vēl vairāki citi līdzekļu sagādes veidi.

Lidojumam uz Austrāliju pašreiz rezervētas 60 vietas. Interesanti atzīmēt, ka ap to pašu laiku arī lietuviešu sporta saimei būs globālas sporta sacīkstes Austrālijā, piedaloties tuvu pie 300 sportistiem no šī kontinenta. ALAs sporta birojs savukārt kārto ASV latviešu sportistu piedalīšanos pasaules sacīkstēs Austrālijā.

Pēdējā LSAK valdes sēdē nolēma, ka gadskārtējais kongress notiks 1988.g. 24. janvārī DV namā pl. 10 no rīta. Sīkāka informācija sekos.

Sakarā ar G. Gubiņa negaidīto šķiršanos no šīs dzīves, apstājusies arī laikraksta Sporta Apskats iznākšana. Par izdevuma turpmāko likteni lems Latviešu sporta padomes brīvajā pasaulē prezidijs.

Ž. Z.

GAIDAS UN SKAUTI

1987. gada 18. novembrī, pl. 19
Sv. Andreja baznīcā

guntiņas, gaidas, lielgaidas, mazskauti, skauti, dižskauti, roveri ar saviem vadītājiem piedalīsies 18. novembŗa dievkalpojumā.

... būsim modri, gaidas, skauti,
augsim stipri mūsu tautai!

Redaktora aizredze un citi redzējumi

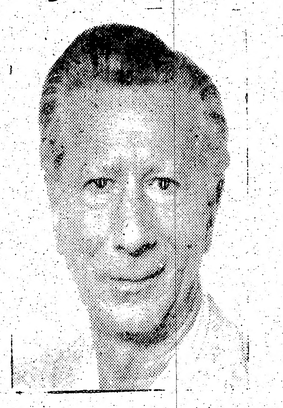

1987. gada oktobŗa otrā nedēļā atklātības procesa gaitā *par pārāk lielu atklātību*, atreferējot (LuM, 39. nr.) RS valdes sēdes gaitu (tur kritiski novērtēja V. Līvzemnieka rakstu ,,Mūsu kopējie svētki'' laikrakstā Sov. Latvija 9. sept.), ,,bremzējošie spēki'' aiztrieca no Lit. un Mākslas galvenā redaktora vietnieka amata dzejnieku *Viktoru Avotiņu*.

Var atzīmēt, ka procesa gaitā kritušā dzejiskā aizredze jau tieši pirms gada paredzēja šādu iznākumu, publicējot Cīņā (11.9.1986) šādas rindas:

Spēj viņi
ellīgi ierasti
Intensifikāciju pārvērst
intensi-*fikcijā*,
Ļaudis dzimtenes ļaundaros
ierakstīt
Par novirzēm dikcijā.

*

Lit. un Mākslas galvenā redaktora činā joprojām paliek Māris Čaklais, jo viņš sekmīgi izturējis pārbaudes gadus patriotisko organu avīzē Svētā Saikne (DzB). Rīgas litstrādnieki esot pārliecināti, ka *reinkarnācijas procesa gaitā* Mārī Čaklajā iemiesojies Jāņa Sudrabkalna drebelīgi tītarbiksīgais un pārbailīgais gars, kas ilgāku laiku plivinājies pa padzemes plašumiem, jaunu mājvietu meklēdams. Tas, protams, labi zināms modrīgajiem organiem, kas ar šādu garīgo lietu izkārtojumu esot apmierināti.

Tāpat kā Sudrabkalns, Čaklais ir talantīgs dzejnieks, bet pret savu likteni (reinkarnāciju) viņš nespēj spārdīt. Viņš to nav pats izvēlējies, un tāpēc nav arī par to peļams. Kāds viņa kollēga šai sakarā raksta dakterim Jānsonam:

Kas trīcot dzimis,
Tas kā trusis augs,
Un viņa dzīve būs
Viens baiļu lauks.

*

Latvijas Kultūras fonda priekšsēža pirmā vietniece Ināra Nefedova ceļ trauksmi (LuM, 42. nr.):

,,Tauta guļ letarģiskā miegā. Tad — kas jādara? Kas viņu modinās?''

Piebildīsim, ka tauta un it īpaši jaunā paaudze ir jau gluži spirgti pamodusies (par to liecina šīs vasaras notikumi), bet to nespēj apmierināt minētā fonda pieticīgās ieceres.

*

Par *,,Pūt, vējiņi!'' līdzīsko izcelsmi* raksta Rainis Remass (LuM, 41.nr.):

— ,,Pūgo, tūļo'' līdzīgi dziedāja līdzīgi, apraudādami un aplīksmodami reizē savu daudzus gadu simteņus ilgstošo *pārtautošanos un postošo kāri uz alkoholu*, kas tiem, tāpat kā vēl dažām citām urāliešu tautu grupas tautībām, ir bijusi liktenīga — tikām tā neapšaubāmi bija līdzīgu dziesma. Vēl viens būtisks arguments par labu ,,Pūt, vējiņi!'' līdzīskajai izcelsmei ir latviešu atdzejojumā skaidri saskatāmā *,,atdzejojumu valoda''*. Atdzejojums ir diezgan burtisks, *ne visai latvisks*. Tur ir daudzi galotņu atmetumi, apostrofējumi: ,,sav' meitiņu malējiņ' '', ,,pats skrēj' savu kumeliņ' '' u.tml. Ir tiešām dīvaini, ka minētajiem nelatviskumiem neviens nav pievērsis nekādu uzmanību. (...) Bet līdzīgiem ir sakāmvārds: ,,Patiesība ir kā sūds: jo dziļāk zem ūdens to pabāzīsi, jo augstāk tas uzpeldēs.''

*

Par latviešiem aizrobežā daudz rūpējies patriotisko organu darbinieks *Helmuts Kreicbergs*. Sakarā ar 50. dzimumdienu viņš nupat (LuM, 41. nr.) apbalvots ar Goda rakstu. Diemžēl, jākonstatē, ka Helmuta zināšanās par ārzemju latviešu kultūras strādniekiem ir neattaisnojami robi. Savā publikācijā ,,Pāvils Klāns un emigrācija'' (LuM, 39.nr.), kur sniegti izraksti no Klāna vēstulēm Arturam Plaudim Austrālijā, ārējās frontes specs paskaidro:

,,Grīniņš — domāts *Aleksandra Grīna dēls*, žurnālists un rakstnieks Ervīns Grīns.''

Bēdīgi arī, ka literārā laikraksta redakcijā neviens šo aplamību (Ervīns ir Jāņa Grīna dēls) nepamanīja. Galvenais tomēr ir tas, ka šis fakts (un citi tamlīdzīgi) liecina par kārtības trūkumu modrības organu kartotēkā. Arī tur nepieciešama pārkārtošanās. Tāpat taupīgāk būtu jārīkojas ar Goda rakstu un blendaku izdalīšanu.

Par Paulu Klānu agrāk rakstīja, ka viņš ,,izmests vēstures mēslainē'' vai arī, ka viņš par saviem nodarījumiem būtu steidzami ,,jāgulda dzimtenes smiltājā''. Šī brutālā attiekšme tagad atmesta, un Helmuts uzteic ,,P.K. aso kritisko prātu attieksmē pret latviešu emigrāciju''. Tas dod cerības uz indulgenci (šo vārdu lieto H.K.) arī citiem ,,vēstures mēslainē izmestajiem''.

*

Tomēr jāatzīst, ka arī mūsu pusē rakstu lietās brīžiem trūkst precīzitātes. Krietnais tautietis Jānis Ranka (Anglijā) apgalvo, ka kaŗa noziedznieku medībās izmantoto brošūru *,,Kas ir DV?''* safabricējis nelaikis Imants Lešinskis (Laiks, 74. nr.), kaut gan īstais autors ir joprojām darbīgais kultkomietis Pauls Ducmanis. Imants sarakstīja citas ,,vērtīgas brošūras'' — par LSDSP un informātīvo (joprojām nepārspēto) darbu ,,Jo divu dzimteņu nav''.

Der aprādīt, ka Ducmaņu Paulīti organi vairākkārt ir sūtījuši uz ārzemēm *par ganu un pārraugu* kultūras un mākslas aktīvistiem, kad viņi brauc priecināt un raudināt svešumā aizklīdušos. Ja mūsu sabiedriskie darbinieki būtu zinīgāki, viņi spētu Paulītim un citiem organu ,,stukačiem'' (piemēram, V. Hausmanim, kas pašlaik spredikŏ par teātri trimdas draudžu namos ASV) sagādāt daudz interesantāku tikšanos un auglīgākas pārrunas, nekā tas noticis līdz šim.

Vitauts Ļūdēns saka:

Es lieku plaukstu uz zemes,
es jūtu, kā pulsē ceļš.
Uz nākotni cerēdams
un pagātni neaizmirsis.

Uz apgaismes un zinību izplatību cerēdams, savas piebildes beidz saulcerīgais Tautmodis

Dr. Ulafs Jānsons

Kādēļ Auseklis norobežojas

Ātrāk par vēstulēm, ko dažkārt sūta Latvijā palikušie tuvinieki un draugi, pie mums oktobŗa pirmajā pusē atsteidza sabiedriski politiskā un literāri reliģiskā neatkarīgā žurnāla Auseklis pirmais numurs.

Izdevēji — ,,ar prieku un ticību ieklausījušies Padomju savienības KP vadītāju paziņojumos (—) par jaunu domāšanu un jaunu pieeju visām mūsu dzīves nozarēm'' — ievadā arī raksta, ka viņu žurnāls esot ,,pirmais necenzētais izdevums Latvijā kopš 1934. gada 15. maija'', drūmas dienas, kuŗā bijis sākums dažādu nevaru kundzībai. Ausekļa 121 lappusi pavada 6. oktobrī datētais iesniegums LPSR Ministru Padomei novilkumā, kur Ivars Žukovskis, Lidija Doroņina-Lasmane un Ausma Krēsla paskaidrojuši, ka ,,žurnāls tiks veidots uz sabiedriskiem pamatiem no darba brīvā laikā (—) par pašu līdzekļiem un izplatīts bez maksas.'' — Tirāža — 20 līdz 30 eksemplāru.

Izdevēji nesaka, kas viņiem bijis prātā, žurnālam Ausekļa vārdu dodot: Rīta zvaigzne, ko redzam titullapā virs Mātes Latvijas tēla vai marksistiskais mēnešraksts ar tādu pašu nosaukumu, ko laikā no 1898. gada aprīļa līdz 1901. gada augustam Bostonā, ZASV, izdeva Dāvids Bundža. Viņš, jāpiemin, aicināja uz ,,cīņu pret krievu absolūtismu un kapitālistisko režīmu'' tad aktuālajos paveidos, bet ne par pilnīgu atbrīvošanos no Krievijas.

Kad Ausekļa pirmais numurs izlasīts un lasītais pārdomāts, nevaram nesacīt, ka daudz tur ir rindkopu, kas liecina par pašcenzūru — labi saprotot, ka citādi nebūtu vērts rakstīt Ministru Padomei un apliecināt, ka eksemplāru skaits nepārsniegs kādā norādījumā — lai neteiktu likumā — atvēlēto.

Lasītāja vēstulē, kas šā gada 30. augustā bija iespiests zviedru pilsoņu laikrakstā Svenska Dagbladet, ,,latviešu žurnālists Stokholmā, Uldis Grants'' cita starpā raksta, ka ,,zināmu Latvijas iedzīvotāju daļu pārvietošanu (t.i. deportācijas, Z.) no Latvijas un citiem robežu apgabaliem uz zemes iekšieni diktējušas valsts drošības intereses''.

Neatkarīgi no fakta, ka tad ,,latviešu žurnālista'' ar tādu vārdu un uzvārdu Stokholmā nebija, gribētu pabrīnīties par pāris teikumiem Auseklī: ,,Demokratiskā dialoga gudrības tagad apgūst arī grupa Helsinki-86 un pirmie panākumi jau ir manāmi. Tādēļ, norobežojoties no tādām prasībām kā ,pasludināt latviešu valodu Latvijā par galveno juridisko un obligāto valodu', vai arī, ,izraidīt no Latvijas nelikumīgi iebraukušos migrantus', kuŗas bija izteiktas Helsinku-86 grupas š.g. 15. jūnija iesniegumā Latvijas PSR Ministru Padomei, var pieņemt un atbalstīt *visu saprātīgo un mēreno* (Z.) šīs grupas darbībā.''

Mūsuprāt, par pašcenzūru liecina arī

1. ievada pēdējais teikums, ,,Būsim (—) PSKP ievadītā jaunā laika vedēji un aktīvi atbalstītāji'';

2. apstāklis, ka izpalikusi mūsu jaunatnes asiņu upuŗa Afganistanā pieminēšana;

3. apstāklis, ka nav atgādināta PSRS konstitūcijā garantētā ,,republiku'' tiesība izstāties no ,,savienības'';

4. izvairīšanās pateikt, ka tā sauktie latviešu leģionāri cīnījās pret Krievijas imperiālismu naīvā ticībā 1918. un 1919. gados notikušā atkārtojumam.

Viņi, pēdējie minētie, nezināja, ka valsts, kas bija devusi ieročus un visu pārējo kaŗā nepieciešamo, mūsu tautas nelaimes priekšvakarā bija atvērusi ceļu *sarkanā* fašisma iebrukumam Vakareiropas priekšlaukā. — Tā kā krievu okupētajā Latvijā dzimušie to tikai nule uzzinājuši, sakām latvisku paldies Ausekļa izdevējiem par nodaļu ,,Vēsture''. Tāds pats paldies par ,,Salīdzinājumiem'', kas taču ir gara acīm skatāms piemineklis sešiem, it kā vien drūmu dienu pilnajiem gadiem — un par visu pārējo, kas rakstīts pašcenzūru neievērojot. Mūsu paldies arī Valsts drošības komitejai, kas nelika šķēršļus pirmā Ausekļa nokļūšanai ,,aizrobežā''.

Ar lielu interesi gaidām nākošo numuru, kas būšot ,,veltīts notikumiem 23. augustā pie Brīvības pieminekļa Rīgā un materiāliem, kas saistīti ar šiem notikumiem.''

Jānis Zalcmanis
Stokholmā

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
Gerrard-Woodbine rajonā.
Zvanīt: 691-3980.

Prom no pilsētas spožajām ugunīm, trokšņiem un dūmiem, vientuļš, tikko kronēts brīvkungs, dabas, klasiskas mūzikas un humora cienītājs, vēlas iepazīties ar tautietēm 55—65 g. vecumā, ar līdzīgām interesēm.

Off.: MEKLĒJU DRAUGU.

PBLA Kultūras Fonds balvās un piešķīrumos sadala $19.000

PBLA KF valdes sēdē 10. oktobrī Vašingtonas latviešu draudzes namā Rokvillē, MD, piedaloties vienpadsmit locekļiem no ASV un Kanadas, lēma par šā gada goda balvām, Kr. Barona prēmijām, goda diplomiem un atzinības rakstiem, kā arī mēģināja pēc iespējas taisnīgi sadalīt ienākušās summas atbalsta lūdzējiem dažādiem projektiem. No KF rīcībā esošiem 19.000 dol. 3.700 dol. aizgāja goda balvām un Kr. Barona prēmijām.

Ar atlikušajiem 15.000 dol. nebija iespējams apmierināt visus 25 lūgumus, kas kopsummā prasīja pie 70.000 dol., lai arī atzina, ka ikviens no projektiem būtu atbalstāms.

Sēdes sākumā KF valdes priekšsēdis Tālivaldis Bērziņš ziņoja par pēdējo desmit gadu iemaksām un izmaksām, kas kopsummā pārsniedz 150.000 dol. 72 proc. no tiem devusi ALA, kam ar 15,3 proc. sekojusi LNAK, ar 8,3 proc. LAAJ, ar 4,1 proc. LAK EC un ar 0,3 proc. DLA. 68 proc. sadalīti piešķīrumos, 26,8 proc. balvās, 3,3 proc. izdevumos un 1,9 proc. atstāti rezervē.

No piešķīrumiem lielākā daļa izmaksāta jaunatnes audzināšanai un izglītībai. Bērziņš bija arī izstrādājis tabulu par goda balvu sadali gan pa nozarēm, gan arī pa zemēm. Desmit goda balvu pēdējos desmit gados aizgājis rakstniecībai, kam ar astoņām balvām sekojuši preses, septiņām mūzikas un tēlotājas mākslas un sešām humānitāro un sociālo zinātņu pārstāvji.

10 goda diplomus, kas līdzvērtīgi goda galvām, bet ir bez naudas vērtības, saņēmuši tehnisko un dabzinātņu pārstāvji. Lielākais skaits atzinības rakstu (kam arī nav naudas vērtības) aizgājuši tēlotājām mākslām. Krišjāņa Barona prēmijas pēdējos desmit gados pa septiņām ieguvuši rakstnieki, skolotāji un tautas deju kopēji, aiz tiem atstājot humānitāros zinātniekus, lietiskās mākslas darbiniekus un mūziķus, kas katrs ieguvis pa sešām prēmijām.

Interesanti arī balvu sadalījumi pa zemēm, kur ASV, kas iemaksājusi 72 proc. PBLA KF, balvās saņēmusi 49,8 proc., Kanada, kuŗas deva bijusi 15,3 proc., pretī saņēmusi 19,5 proc., Austrālija, kas iemaksājusi 8,3 proc., balvās ieguvusi 11,5 proc., bet Eiropa, kuŗas deva bijusi tikai 4,3 proc., balvās saņēmusi 18,2 proc. no ienākušajām summām.

Cietākais rieksts PBLA KF sēdē bija apmierināt pieprasījumus atbalstiem. No 25 ienākušajiem lūgumiem, kuŗu vidū viens pat prasīja 20.000 dol., apmierināt varēja tikai 14 prasītājus, dažiem no tiem viņu lūgtās summas apcērpot.

Lielāko devu — 2.500 dol. saņēma ALAs apgāds skolas mācību grāmatu iespiešanai. Pa 1.500 dol. piešķīra žurnālam Ceļa Zīmes un Humānitāro zinātņu asociācijas 3. globālai aptaujai par trimdas dzīvi. Pa 1.000 dol. piešķīra KF izstāžu rīkošanai Indianapoles dziesmu svētku laikā, rakstu krājuma sagatavošanai par latviešu studentiem Eiropas augstskolās pēc 2. Pasaules kaŗa, rakstu krājumam par Baltijas universitāti, latviešu zinātnieku konferencei un žurnālam Mazputniņš. 700 dol. piešķīra Latviešu institūtam latviešu literātūras vēstures sagatavošanai, 650 dol. žurnālam Latvju Māksla, 500 dol. Archīvam un 350 dol. Latviešu institūtam mākslas slīdīšu sagatavošanai.

KF valde nolēma, ka turpmāk apbalvojumu kandidāti jāpiesaka attiecīgo KF nozaŗu priekšsēžiem līdz 31. janvārim, bet atbalstu pieprasījumi līdz 30. jūnijam. Nozaŗu vadītāji sadarbībā ar saviem referentiem izrauga apbalvojamos līdz jūnija beigām. KF priekšsēdis tad ar apkārtrakstu iepazīstina visus KF locekļus ar izraudzītiem balvu kandidātiem un atbalsta pieprasījumiem un līdz KF locekļu ieteikumus. Ar šādu izkārtojumu KF sēdēs būs zināmi visu KF locekļu ieteikumi un uzskati.

PBLA KF valdes sēdes laikā preses biedrības pārstāvis Ojārs Jēgens no Čikagas pasniedza zeltā iluminētu goda biedra diplomu humānitāro zinātņu nozares vadītājam Dr. Pēterim Norvilim, kas nule Ņujorkā atskatījās uz 85 mūža gadiem. **IK**

Gadskārtējā mākslas izstāde

No 7.—27. novembrim Toronto Ziemeļu bibliotēkā (Northern District Library) notiek ,,Color and Form Society'' 35. gadskārtējā žūrētā izstāde.

Atklāšanā biedrības prezidents Antonijs Volps tēlniekam Zigfridam Jurševskim pasniedza mūža goda biedra diplomu (Life Membership Award) kā atzinību par ilggadīgo māksliniecisko augstvērtīgo pienesumu Color and Form biedrībai. Zigfrids Jurševskis izstādē piedalās ar vienu bronzas skulptūru.

No Kanadas latviešu māksliniekiem vēl skatē piedalās Guna Ikona ar divskaldni ,,Auglības dvīņi''.

Pavisam izstādē skatāmi 48 mākslinieku 50 darbi.

Izstāde atvērta bibliotēkas darba laikā. Adrese: 40 Orchard Blvd. (Yonge-Eglinton rajonā), Toronto.

CĪŅA PAR BRĪVĪBU PRASA LĪDZEKĻUS

Aizvadītais gads bijis bagāts notikumiem, kas saistās ar latviešu tautas vēlēšanos pašai noteikt savu likteni savā zemē. Lai pieminam spilgtākos piemērus, kā Šatakvas konferenci Jūrmalā, Eiropas drošības un sadarbības konferenci Vīnē un, galvenokārt, notikumus, kas risinājās Rīgā 14. jūnijā un 23. augustā pie Latvijas neatkarības simbola Brīvības pieminekļa. Šie notikumi pacēla Latvijas vārdu pasaules preses uzmanības centrā. Dienām pēc kārtas varējām lasīt par notikumiem Rīgā lielo ASV laikrakstu pirmajās lappusēs. Deportācijās aizvesto tūkstošu liktenis un slepenie Hitlera-Staļina nolīgumi, kuŗu rezultātā Latvija, Igaunija un Lietuva zaudēja savu neatkarību, tika aprakstīti kā aktuālitātes. Šie notikumi pasaulei parādīja, ka šajās tautās, kas vairāk nekā 40 gadus bijušas iekļautas Padomju savienības impērijā, vēl joprojām dzīvas ir ilgas pēc neatkarības, pēc pašnoteikšanās, un tās izpaužas atklātās prasībās.

Bez šīs ievērības presē aizvadītajā gadā arī citos gadījumos trimdas latviešiem ir spilgti nācies izjust mūsu tautas traģisko likteni—faktu, ka esam sadalīta tauta—klaida un dzimtenes latvieši. Tas izpaudās dziesmu dienās Minsterē un dažādo Rīgas mākslinieku ansambļu, kā Drāmas teātŗa un Ave Sol vizītēs ASV. To vēl kāpina daudzo tautiešu apciemojumi dzimtenē un Rolanda Silaraupa turneja, kas pašreiz risinās ASV un Kanadā.

Klāt 18. novembris, kad pieminam Latvijas neatkarības pasludināšanas 69 gadu atceri. Pulcējamies svinīgajos aktos un dievkalpojumos, klausāmies svētku runās un vienojamies Tautas lūgšanā. Var sagaidīt, ka dzimtenē būs ļaudis, kas, spītējot apspiedējas varas miličiem un riskējot ar cietumu un izsūtīšanu, arī šajā dienā izies Rīgas ielās pie Brīvības pieminekļa. Mums jāparāda solidāritāte ar tautu Latvijā, pulcējoties demonstrācijās, lai redzami atbalstītu notikumus Latvijā.

Līdzekļi cīņai par tautas brīvību un pašnoteikšanos uzkrāti Latvijas Brīvības fondā. Ar tiem Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība veic pasākumus, kādus latviešu sabiedrība brīvajā pasaulē tai uzticējusi. Apmēram 2000 latviešu individu un organizāciju devums LBF pamatkapitālam 14 gados sasniedzis tuvu pie 1.5 miljonu. Ar šī fonda augļiem PBLA ir varējusi financēt latviešu, kā arī citu baltiešu pārstāvju klātieni un līdzdarbību internacionālās konferencēs Helsinkos, Belgradē, Madridē, Ženēvā un Vīnē. Mūsu darbība ir bijusi kā dadzis acī Padomju savienībai. Ir izveidoti labi kontakti ar rietumu valstu delegācijām un presi. Mūsu neatlaidīgās un arvien plašākās aktīvitātes rezultātā Padomju savienība spiesta ,,taisnoties'' vai sūdzēties par trimdas ,,fašistisko'' organizāciju traucētājiem; tā spiesta izdot līdzekļus šīs darbības bremzēšanai un sev nevēlamas publicitātes apklusināšanai.

Ir mūsu spēkos šo nacionālpolītisko darbību izvērst vēl plašāku un sekmīgāku. Tādēļ PBLA valde, kas kā LBF padome dod vadlīnijas fonda darbībai, sēdē Adelaidē par nākošo fonda augšanas soli nosprauda otra miljona pamatkapitāla sasniegšanu līdz 1989. gada 18. novembrim. Tam ir vairāki svarīgi iemesli.

Pirmkārt, jau dzīves dārdzība gadu tecējumā samazinājusi pirktspēju, un ar pašreizējo kapitālu nav šodien vairs iespējams financēt pasākumus līdzšinējā līmenī. Otrkārt, PBLA darbībai paplašinoties, ir klāt nākuši jauni darba lauki. Strauji pieaugušas mūsu politiskās aktīvitātes Eiropā, kas ar labiem panākumiem izpaužas Eiropas parlamenta pārstāvju apmeklējumos un rezolūciju pieņemšanā, prasot Baltijas valstu pašnoteikšanos. Aug arī baltiešu sadarbība Eiropā, par ko liecina kopējais informācijas birojs Strasburgā. Šīs ,,otrās frontes'' pasākumi neapšaubāmi prasa jaunus līdzekļus. Tāpat arvien pilnīgāk jāizveido nākotnes darbinieku sagatavošana. Šim nolūkam kalpo PBLA sabiedrisko zinātņu institūts Minsterē, kas nupat uzsācis trešo darbības gadu ar paplašinātu darba programmu.

Visbeidzot un visnozīmīgāk ir pašas latviešu tautas nacionālās apziņas izpausmes Latvijā—Helsinki-86 grupa un demonstrācijas Rīgas ielās. Šī kustība mums jāatbalsta visiem spēkiem, jo bez prasībām pēc brīvības tieši dzimtenē nav cerību latviešu tautai ieraudzīt brīvības sauli. Vienīgi ar materiālo un morālisko atbalstu no rietumiem tautieši Latvijā varēs uzturēt savu garīgo spēku cīņā pret brutālo apspiedēju.

Pievienošanās Latvijas Brīvības fonda dalībnieku saimei nozīmē atbalstīt brīvības centienus dzimtenē. Lielāks pamatkapitāls dos lielākas iespējas paplašināt un uzlabot mūsu nacionālpolītisko darbību. No dzimtenes izraidītais Helsinki-86 grupas pārstāvis Rolands Silaraups Savienotajās Valstīs uzsvēra, ka tautas garīgo spēku stiprina apziņa, ka tautieši rietumos ir ar viņiem domās un darbos. Viņa uztverē katrs Latvijas neatkarības kustībai dotais dolars tuvina mūs dzimtenes brīvībai.

Apstākļi pasaules politiskajā skatuvē nemitīgi mainās un mums ir jābūt gataviem uz tiem reaģēt. Nedrīkstam palaist garām nevienu izdevību starptautiskos forumos atgādināt latviešu tautas traģisko likteni un prasīt tai pašnoteikšanās tiesības. Pievienojoties Latvijas Brīvības fondam, tēvu zemes mīlestība izpaužas darbos. Tā stiprinām tautas garīgo spēku un pierādām, ka centieniem dzimtenē ir pozitīva atbalss rietumos. Neviens cits to mūsu vietā nedarīs.

Valdis Kārklis
LBF pārvaldes priekšsēdis

TORONTO ZIŅAS

Toronto Latviešu Centra dāmu komitejas sastāvs 1987/88. gadam. Sēž — Austra Dreifelde, Austra Bāra, priekšs. vietniece Velga Jansone, priekšsēde Elmāra Gulbe, Zane Grigora, Ērika Lupmane. Stāv — Milda Bebre, Dace Priede, Zigrīda Ābele, Marta Kuže, Maija Kunaus, Beatrise Līce, Vija Kraujiņa un Inta Šulca. Nav klāt Renāte Garklāva un Inta Tauriņa. Foto V. Plampe.

● TLB Sestdienas skolas skolotāju un vecāku sapulci 31. oktobrī skolas telpās vadīja TLB valdes pārstāvis skolā R. Preisbergs. Piedalījās 35 vecāki ar skolotājiem un Latviešu biedrības valdes priekšsēdis L. Ozols. Skolas pārzine E. Pētersone nolasīja ziņojumu par aizvadīto mācības gadu, kā arī sniedza vispārēju ziņojumu par jauno 1987/88. mācības gadu un jauno vecāku komiteju ar diviem vecāku pārstāvjiem no katras klases. Komitejas vadību šogad uzņēmusies priekšniece Ruta Laipniece, palīgs ir Eriks Lukovskis un sekretāre Zane Jansone, kasieris Egons Raģis. Bērnu ēdināšanu pārzinās S. Manguliņa. Vecāku dežūras kārtos J. Langins un palīgs K. Zichmanis, sarīkojumu bufeti pārzinās S. Pellizzer un Gunta Reynolds. Pārzine ziņoja, ka šogad skolā mācās 114 bērnu, strādā 18 skolotāji, 2 darbinieces, 2 koklētāju ansambļa vadītāji un tautas tradiciju mācītāja. Par skolas pārstāvjiem etnisko valodu komitejā izraudzīti Jānis Langins un Sandra Pellizzer. Pagājušā gada 36. izlaidumā skolu beiguši 9 audzēkņi, bet visā skolas darbības laikā—836. Skolas darbību un grāmatvedību revidē TLB revīzijas komisija, E. Broders, V. Kalniņš un I. Alksnis, bet no skolas saimes Mārtiņš Blūms un Alda Siksna. Priekšsēdis E. Broders nolasīja komisijas atzinumu, ka ieraksti saskan ar attiecīgiem dokumentiem un kasiere S. Brence par atzinīgu darbu pelna pateicību.

Latvijas dibināšanas atceres dienas skolas akts notiks 21. novembrī pl. 11.00 Latviešu Namā ar svētbrīdi un skolas pārzines uzrunu. Svētku runu teiks TLTA ģimnazijas direktors P. Legzdiņš, pēc tam audzēkņu priekšnesumi.

12. decembrī, pl. 12.00 skolas budeļu pēcpusdiena. 6. klase gatavojas skolas eglītes sarīkojumam 3. janv. Latviešu Centrā, kur klases audzinātājas Ārijas Mileiko iestudējumā izrādīs Annas Brigaderes Sprīdīti. Sestdienas skola aicināta piedalīties LNAK kultūras dienās februārī un Latviešu nama dāmu komitejas ,,Pankūku pēcpusdienā''. Skolas budžets šim mācības gadam apstiprināts 33.750 dolar apmērā.

● DV Toronto nodaļas rīkotā mūžībā aizsaukto biedru piemiņas pēcpusdiena svētdien, 29. novembrī, pl. 15.00 DV namā ar Ausekļa Pērkona piemiņas runu.

● DV gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš sestdien, 5. decembrī, no pl. 10—18 un svētdien, 6. dec., no pl. 10—16. Rīcības komitejas vadībā L. Ozols ar tuvākiem palīgiem A. Šternu un Ainu Selgu. Daiļamatnieku izstrādājumi un tautiskie rokdarbi, vanadžu ceptās piparkūkas, grāmatu galds. Klubā pusdieņas un atspirdzinājumi.

● Ceturtā gadskārtējā cilvēku tiesību dienas demonstrācija svētdien, 13. decembrī, pl. 13.00 pilsētas valdes laukumā. Demonstrācijas materiālu sagatavošana pl. 9.00 Latviešu namā, kur aicināti brīvprātīgie talcinieki.

● Sv. Andreja draudzes reformācijas dievkalpojumu 1. novembrī vadīja mācītājs F. Krisbergs. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē notika Gaujas gaidu vienības rīkotais Mārtiņu sarīkojums ar izrādi Rudens balle mežā Ilzes Āboliņas vadībā, tēlojot lielgaidām. Guntiņu pulciņa guntiņas sesku maskās spēlēja ,,sesku orķestrī'' ar dažādiem instrumentiem tautas dejas. Gaidas bija budeļu maskās: lāča dīdītājs, kaza, gaļā sieva u.c. Bērnu nodarbībās bija dažādu dzīvnieku izveidošana no saknēm un augļiem, gleznošana, seju krāsošana un stafete, arī ,,raganu ala'', kur gājiens notika tumsā. Lielgaidas pārdeva piparkūku sirdis. Sarīkojums, ko vadīja Dace Strīpniece, bija pulcinājis daudz viesu, to skaitā 40 bērnu.

● Sv. Jāņa baznīcā reformācijas svētku dievkalpojumu vadīja mācītājs F. Kristbergs. Ar Svēto rakstu lasījumiem piedalījās Diana Linča no draudzes jauniešu grupas. Talantīgie jaunieši Astra un Konrads Ozoli kuplināja dievkalpojumu ar dziesmām; pie ērģelēm Anita Rundāne. Pēc Otrās adventa svētdienas dievkalpojuma 6. decembrī notiks draudzes pēcpusdiena baznīcas zālē, ko rīko dāmu komiteja. Par archaioloģiju un Bībeli referēs prof. Dr. Juris Zariņš no Dienvidrietumu Misuri universitātes. Kafijas galds.

Māc. F. Kristbergs salaulājis Lilitu Tanni ar Davidu Hawkin. Lilita Tanne ir korp. Imeria locekle. Davids turpina studijas Sirakūzas universitātē mākslas grada iegūšanai žurnālistikā.

● Jaunās apdāvinātās dziedones Lauras Zariņas (soprāns) koncerts svētdien, 22. novembrī, pl. 16.00 Latviešu namā. Programmā Mocarta, Šuberta, Grīga un Arnolda Šturma skaņdarbi. L.Zariņa dziedāšanas studijas sākusi Toronto universitātes mūzikas fakultātē un turpinājusi 2 gadus Mannes mūzikas kolledžā, ASV. Laura Zariņa saņēmusi arfistes Margas Milleres piemiņas fonda stipendiju, ko iegūst izvēlēti latviešu jaunieši, izcilus mūzikas studenti. Viņa dziedājusi vairākos solo koncertos Toronto un ASV.

● Otrā starptautiskā miniatūras mākslas darbu izstāde, kas turpināsies divus mēnešus, līdz 31. decembrim, Del Bello mākslas galerijā, 363 Queen St. W. Toronto, no latviešiem ar saviem darbiem akrilikā piedalās gleznotāja Ārija Ozola-Alksne. Šī ir lielākā miniatūras mākslas izstāde Toronto, kur pārstāvēti 55 valstu 1465 mākslinieku darbi: gleznas, grafikas, tēlniecība, abstraktās tekstilijas, foto māksla. Galerija atvērta no pirmdienas līdz sestdienai, no pl. 9-21 un svētdienās no pl. 12-16.

● Toronto latviešu katoļu vienības gada svētku sarīkojums, kas ir vienīgais draudzes sarīkojums un galvenais ienākumu devējs, notiks 28. novembrī pl. 19.30 Latviešu namā ar mantu izlozi, priekšnesumiem un kopēju cienastu. J. Girgensona mūzika. — Korporācijas Lacuania 60 gadu jubilejas svinīgs dievkalpojums 6. decembrī, pl. 13 Lietuviešu baznīcā, Kolledžas ielā, ar viesu garīdznieku piedalīšanos. Lacuanias 60 g. atceres svinības 5. dec. ar svētku aktu, referātu pl. 12.30 Latviešu namā, svētku balle turpat pl. 19.

● Dzejnieka Andreja Eglīša 75 mūža gadu atcerei veltīts sarīkojums notiks 28. novembrī, pl. 18.00 Sv. Jāņa baznīcas telpās. Dzejnieka darbu lasījumi, Anitas Rundānes ērģeļu un Arianas Liepiņas kokļu ansambļa pavadījumi. DV vīru koris un sieviešu koris Zīle dziedās dziesmas ar Andreja Eglīša tekstiem. Par dzejnieka darbu un dzīvi apceri dos māc. A. Celms un M. Lorbergs. Sarīkojuma atlikums paredzēts Latviešu nacionālam fondam.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas Ziemsvētku tirdziņš 28. novembrī no pl.9.00-15.00. Tirdziņā varēs iegādāties daiļamatniecības ražojumus un citas latviskas dāvanas Ziemsvētkiem. Būs Saulaines dārzāji un skābēti kāposti, kafijas galds ar cepumiem un piparkūkām. Dāmu komitejas pusdienas. Darbosies loterija un grāmatu galds.

12. decembrī koncerts Ziemsvētku ieskaņai pl. 19.00 baznīcas auditorijā. Piedalīsies draudzes vokālais ansamblis, baritons Pauls Šķetris un ērģelniece Anita Rundāne.

● Latvijas dibināšanas atceres dievkalpojums, kopējs visām draudzēm, notiks 18. novembrī, pl. 19.00 Sv. Andreja baznīcā. Dziedās draudzes koris diriģenta Arvīda Purva vadībā.

● Pianista Artura Ozoliņa koncerts notiks pirmdien, 16. novembrī, pl. 20.00 Sv. Lorensa mākslas centrā. Koncerta programmā Scarlatti, Prokofiev, Chopin un Rachmaņinofa skaņdarbi. Arturs Ozoliņš 1967. gadā beidzis Mannes mūzikas kolledžu Ņujorkā ar augstāko uzslavu kolledžas vēsturē. Ziemeļamerikas, Dienvidamerikas, Eiropas un Austrālijas mūzikas recenzenti un audiences sumina mākslinieka ārkārtējo klaviatūras repertuāra mākslu, atskaņojot visprasīgākos skaņdarbus klavieru literātūrā. Biļetes iegādājamas Sv. Lorensa Centra kasē, tālr. 366-7723. Grupām atlaide, sazinoties ar Tenny, tālr. 367-4262.

● Pensionāru apvienības kārtējā ceturtdienas sanāksmē 5. novembrī Latviešu namā fizioterapiste Ruta Kaļiņa 180 klausītājiem stāstīja par mugursāpēm. Viņa jau 20 gadus vada fizioterapijas kabinetu Medicīniskajā centrā Kolledžas ielā un iepazīstināja ar ķermeņa anatomiju un demonstrēja dažādus vingrinājumus, kas palīdz nostiprināt elastīgu mugurkaulu. Mugursāpes var rasties no nepareizas ķermeņa stājas, pēkšņām straujām kustībām vai fiziskiem ievainojumiem. Ja kauli paliek poraini un trausli, ieteicams lietot kaļķa preperātus un pienu. Referāts izraisīja arī pārrunas un jautājumus. Ruta Kaļiņa izdevusi arī video filmu par fizioterapiju, kas iegūstama DV grāmatnīcā.

19. novembra saiets būs veltīts Latvijas valsts dibināšanas atcerei ar svētbrīdi. Runās LNAK Kultūras padomes priekšsēde Inta Purva. Deklamēs Anete Bencone. Dziedās apvienības koris, diriģente Irisa Purēna.

● Svētdienas azaidu referātu pēcpusdienā 25. oktobrī Centrā Evalds Lejiņš rādīja slīdītes par Ķīnu un iepazīstināja klausītājus ar Ķīnas 4000 gadu gaļo vēsturi. Ķīnā viens biljons iedzīvotāju, tikai 7 proc. ir lauksaimniecībai derīgas zemes, pārējā neapstrādājama. Pilsētās redz maz auto un kravas spēkratu. Satiksme galvenokārt notiek ar velosipediem un autobusiem.Ceļojums noticis lielajā kuģī Royal Princess ar 1200 ceļotājiem, kuŗus Šanhajas ostā sagaidījuši jaunieši ar mūziku, ķīniešu dejām un akrobatiskiem priekšnesumiem. Tūristiem parādīts arī populārais Ķīnas mūris un ,,aizliegtā pilsēta'', kas celta ķeizaru laikos, Marco Polo tilts, ievērojami templi ar mākslas darbiem. Tūristi sadalīti pa grupām, viesojušies tējas pēcpusdienās pārtikušās ķīniešu ģimenēs, Pekingā valdības rīkotā banketu lielajā zālē ar 5000 sēdvietām. Travelogs bija pulcinājis ap simt apmeklētāju. Centra sarīkojumu daļas vadītāja A. Leksere pateicās referentam par interesanto sniegumu.

KLAVIERES
pārdodamas.
Lūdzu zvanīt: 769-8741.

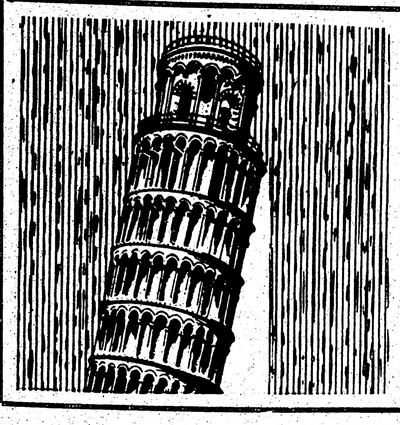

Arnis Akmentiņš

Citronziedu zemes gūstekņi

(8. turpinājums)

Otrā pusē glītā kaligrafiskā rokrakstā angļu valodā bija rakstīts: Mr. Paul Milwik. Wilton, Tejenoord and Co. Roterdam-Schidamm. Lūdzu palīdziet šo rindu uzrādītājam atrast darbu. Ar sveicieniem un komplimentiem, Jūsu V.E. von E.

Es ļoti priecājos, ka nu man, bārenim, kuŗu netaisns miers pārsteidz svešumā, tālu no manas dzimtās zemes, ir radies kāds turīgs krusttēvs, no kuŗa varbūt iespējams kādreiz grūtā brīdī sagaidīt kādu palīdzību.

Uz Austrijas pusi vēl aizvien atkāpās nelielas vācu armijas vienības. Dienvidtiroliešu civīlisti un gaŗāmejošie kaŗavīri turpināja laupīt lielu armijas noliktavu, kuŗa bija ierīkota pazemē slīpas kalnu nogāzes malā. Kāds aviācijas virsnieks, kuŗš brauca gaŗām vieglā automašīnā, apmainīja manu Vācijas naudu — tūkstoš D-markas par desmit tūkstoš italiešu lirām. Arī persietis nebija gluži tukšinieks, un nu mēs abi tuvējā krodziņā varējām iebaudīt glāzi sarkanvīna un tā nosvinēt ilgi gaidītā miera atnākšanu.

Prieks, satraukums un rūpes nodarbināja cilvēku prātus par to, kas nāks, kas būs un kas notiks. Daudzi iezemieši tai brīdī cerēja, ka varbūt piepildīsies ilgi lolotais sapnis un arī šī Dienvidtiroles daļa tiks pievienota Austrijai. Es vēlējos doties tālāk uz Italijas dienvidiem, jo šī krāšņā un neredzētā zeme kairināja manu piedzīvojumu kāri. Bet persietis ieteica nogaidīt tepat uz vietas amerikāņu atnākšanu, lai ar uzvarētājiem nebūtu jāsastopas kaut kur ceļā. Toreiz nesapratu — kādēļ viņš rietumu sabiedrotajiem neuzticējās. Tie taču nebija mūsu ienaidnieki! Man šāda piesardzība šķita pilnīgi lieka. Kaŗš bija beidzies. Mēs visi tagad skaitījāmies svešā pasaules malā aizmaldījušies civīlisti, kuŗiem nekādas briesmas vairs nevarēja draudēt.

Vēl tās pašas dienas pievakarē gaŗām Glorences ciemam uz Austrijas pusi nelielās vaļējās automašīnās aizbrauca daži amerikāņi. Tuvējā skolā apmetās kāda sapieŗu rota, kuŗas kareivji un instruktori bija nēģeŗi. Par vāciešiem, kuŗi uniformās tērpti un dzelzkrustiem un citām godazīmēm pie krūts mazliet piesardzīgi un nedroši novēroja no tālienes amerikāņu izrīcības, viņi nelikās ne zinis. Drīz vien melnie, skaļi smiedamies un klaigādami, turpat uz nebruģētās ciema ielas sāka spēlēt bēzbolu.

Pāris dienas vēlāk visi viesnīcas iemītnieki saņēma paziņojumus, ka ārzemniekiem jāreģistrējas okupācijas armijas komandantūrā. Franču policisti tūliņ pēc amerikāņu ienākšanas ar savu gāzģenerātora automobili pazuda no viesnīcas pagalma. Reģistrācijas birojā ieradās vienīgi viņu sievas un bērni. Man amerikāņu leitnants, kas labi runāja vāciski, iedeva ar mašīnu rakstītu reģistrācijas apliecību un ieteica braukt uz Bolzano pieteikties pārvietoto personu nometnē, kur saņemšot aprūpi.

*

Sastaptais persietis, ticīgs muhamedānis būdams, ik dienas rītā un vakarā sev ap galvu aptina baltu trotē dvieli kā turbānu, noklāja uz grīdas rūpīgi salocītu segu, un uz ceļgaliem nometies un seju kaut kur pret dienvidaustrumiem pagriezis, klanīdamies skaitīja lūgšanas. Laipnā viesnīcnieka pajumtē nodzīvojām līdz divpadsmitajam maijam. Vācija bija kapitulējusi, un Otrs pasaules kaŗš beidzies. Bet prieka vietā par ilgi gaidītā miera atnākšanu mēs jutām rūpes un neziņu par nākotni.

Nolēmām doties tālāk uz Italijas dienvidiem. Persietis apgalvoja, ka viņam Romā esot daži labi draugi un bagātas draudzenes, kas noteikti palīdzēšot tikt tālāk līdz Irānai, un aicināja viņam piebiedroties. Līdz nākamam ciemam mazliet zemāk Alpu ielejā aizgājām kājām. No turienes tālāk uz Bolzano braucām ar vilcienu. Ceļā aizvien biežāk sastapām īstus italiešus, kuŗi neprata vācu valodu un uz visiem jautājumiem diezgan nelaipni atbildēja: Nente capito! Dienvidtiroles galvaspilsētā nonācām pēcpusdienā. Persietis kādā kafejnīcā solījās gaidīt manu atgriešanos, jo biju nolēmis pieteikties amerikāņu komandantūrā, kā jau pašā sākumā bija pavēlējis tas virsnieks, kuŗš mums iedeva ar mašīnu rakstītās apliecības.

Bolzano centra rajonā valdīja savāda gaisotne. Blakus amerikāņu militārās policijas vīriem, kuŗi galveno ielu krustojumos rēgulēja satiksmi, stāvēja arī vācu SS žandarmi, un ļaužu drūzmā brīvi pastaigājās vai arī lēca uz kruķiem daudzi zaudētā kaŗa varoņi, kuŗu krūtis greznoja dzelzs un bruņinieka krusti.

Šur tur manīja arī bruņotus italiešu civīlistus, kuŗi kaŗa laikā pret vāciešiem bija cīnījušies kā partizāni. Viņu pazīšanas zīme bija zaļš kakla lakatiņš. Vietām veseliem kvartāliem tālu ietves sedza senlaicīgu mūŗa namu platās, ēnainās un augsti velvētās galerijas, kur pie kafejnīcu un bāru galdiņiem kreklos izmetušies seņori dzēra kafiju vai glāzi tumšā sarkanvīna. Skaļi klaigāja laikrakstu pārdevēji un daži apkārt klejojoši tirgotāji, kuŗi savas preces nesa uz krūtīm pakārtā kastē vai grozā. Daudz ļaužu pulcējās ap resna un plikpauraina italieša galdu, kuŗš kādā laukuma malā par trīssimt lirām gabalā piedāvāja spožā alvas papīrā ietītas zemes riekstu halvas plāksnītes.

— Vairumā lētāk! — viņš kārdināja gaŗāmgājējus.— Par tūkstoš lirām piecas!

Es arī nopirku šo ilgi nebaudīto gardumu. Bet vēlāk, kad gribēju mieloties pats un pacienāt arī nejauši ceļā sastaptos tautiešus, visas halvas plāksnītes izrādījās tārpainas.

Amerikāņu militārā komandantūra atradās ar akmeņiem izmūrēta apūdeņošanas kanāļa vai strauta malā, kuŗam pāri veda ar dzelzs margām izrotāts tilts. Tur priekšā jau atradu dažādu tautību ārzemniekus, kas bija atnākuši piereģistrēties. Starp svešajiem gadījās arī pāris latviešu, kuŗi nemaz neprata ne vācu, ne italiešu valodu un ļoti priecājās, ka varēju viņiem izpalīdzēt kā tulks. Viņi stāstīja, ka šai pilsētā esot sastapuši arī daudzas mūsu jaunavas, kuŗas kādā lielā vācu kaŗa slimnīcā strādājot par slimnieku kopējām un māsām.

Mazliet vēlāk mums piebiedrojās vēl trīs gados vecāki vīri, kuŗi pirms gada bija iesaukti ārrindā Cēsīs vai Valmierā, nosūtīti uz Vāciju un pēc auto mechaniķu un šofeŗu kursu beigšanas Berlīnē kļuvuši par kādas vācu izplētņu lēcēju divīzijas smagā transporta mašīnu vadītājiem. Viņi pazina visu Italiju, jo bija piedzīvojuši kaujas pie Montekazino un Po upes līdzenumā.

Brīdi pa brīdim komandantūras plato akmens kāpņu priekšā, uz kuŗām bija sapulcējušies gan civīlās drēbēs, gan militārās formās tērpti ārzemnieki, piebrauca nelielas amerikāņu automašīnas, un virsnieks, kas mūs visus jau bija piereģistrējis, norīkoja, kuŗiem tajās jāiekāpj, lai dotos tālāk. Kad pienāca latviešu kārta, amerikānis mani gribēja aizturēt un teica, lai vēl mazliet pagaidot un braucot ar citu auto. Bet mani tautieši domāja, ka tik tālu svešumā visiem latviešiem vajag turēties kopā un mani aicināja:

— Nāc pie mums! Tu vismaz proti vācu valodu!

„Džīpā", ja mazliet saspiedās, vēl viena vieta bija brīva, un amerikānis arī daudz neprotestēja, ka gribu būt kopā ar visiem pārējiem latviešiem. Tikai tā savādi pasmaidīja...

Pēc pagaŗa brauciena līku loču pa Bolzano ielām automašīna ar strauju pagriezienu ieripoja kādas lielas celtnes pagalmā un apstājās.

(Turpinājums sekos)

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI — SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojuši K. un N. Puriņi

56.

Laba man sila zeme
Doris dēt, rudzus sēt:
Sīc bitīte, zied rudziši,
Pats jaukuma nevarēju!
28029 Apes Vlk.

Ai manu bāleliņ,
Tavu lielu rudzu lauku!
Maliņā stāvēdama,
Otras malas neredzēju.
27901 V.K.Z.

Zīdi, zīdi, popuvīte,
Dzaltonim zīdiņim!
Zīdei cytu vasariņu
Palākim zīdiņim.
50046 Varakļānu Rz.

Grieze grieza rudzīšos,
Paipaliņa kārkliņos.
Sagriez, Dievs, brāliņam
Rudzus miežus tīrumā.
27997 Sēlpils Jk.

Kam tie kalni, kam tās lejas,
Kam tie kuplie ozoliņi?
Rudziem kalni, miežiem lejas,
Bitēm kupli ozoliņi.
28011 Alšvangas Azp.

*

Saucējiņa, locītāja,
Tā man tika prātiņā:
Saucējiņu pats pārvedu,
Locītāju brālīšam.
15949 Kuldīgas Kld.

Kur, bāliņi, tu dabūji
Tik raženu līgaviņu,
Dziedātāju, runātāju,
Sīku raibu audējiņu?
184 Talsu Tl.

Brīnās ļaudis dziesmu manu,
Brīnās manu valodiņu:
Ni tie dziesmu dziedājuši,
Ni valodu runājuši.
35960 Sarkaņu Md.

Es nazynu, kas es byutu,
Ka man tautas nanūruotu;
Ik vokora es dzīduotu
Sovā rūžu duorziņā.
35966 Skolas.

Jauna biju, dietin deju,
Dziedādama vien staigāju;
Nebēdāju tās dienīnas,
Kad bēdīgi padzīvoju.
35843 Kosas C.

*

Bēdas lielas, bēdas mazas,
Kas tās visas izbēdāja!
Citu bēdu izbēdāju,
Citu minu kājiņām.
106 Tirzas Md.

Dziedādama vien staigāju,
Ļaunu dienu tītīdama;
Gan gribēja ļauna diena,
Lai staigāju raudādama.
108 Kabiles Kld.

Sveša zeme, sveši ļaudis,
Vuorda bilsti nadreikstēju;
Sovā tāva sētiņāji
Dzīduodama vīn staiguoju.
47154 Baltinavas Abr.

Dod, Dieviņ, līksmu dabu,
Ja nedodi mūža laba.
Padziedājse, noraudāju,
Šķitos nieka neredzējse.
124[2] Ezeres Kld.

P. Grods

Viņu laiks ir klāt

Pārdomas 18. novembrī

Dieva lemts liktenis mūsu tautai ierādījis vietu, kur saskaņas lielvaru interešu ceļi. Tos iezīmē divu svešu tautu ideoloģija — paklaut savai ietekmei trīs Baltijas valstis, neņemot vērā šo tautu vēlmes un tiekšanos pēc savas valsts — ar savu kultūru, robežām un neatkarības ideāliem. Sava valsts ir bijusi un paliks par katēgorisku nepieciešamību mūsu tautai. Kā vētras locītam kokam tai nācies stingri turēties ar saknēm savā zemē. Ja mūsu tautai gadsimtos nebūtu šo sīksto rakstura īpašību, diezin vai notikumu vētras mūs nebūtu pārvietojušas vai iznīcinājušas pavisam. Ir pamats runāt par tautas ziemciešu dabu, izturību un spējām nepakļauties iznīcībai, kas tai bieži draudējušas.

Ja mums bija drosme, patriotismā spārnots gars un uzupurēšanās griba panākt brīvvalsts stāvokli savai zemei un tautai, kas īstenojās 1918. gada 18. novembrī, tad mēs šodien, pēc lielā zaudējuma, paliekam apziņā un ticībā, ka reiz visu atkal atgūsim, jo mūsu raksturā un gribā dzīvot nekas nav mainījies — ilgas un cerības ir palikušas tās pašas. Ir tikai jautājums, kas šo cīņu vedīs galā, lai degtu un no jauna sadegtu uz Latvijas brīvības altāŗa. Paaudze, kas to apliecināja darbos un upuŗos — kā dzimtenē, tā svešumā, nenovēršami sadilst un izplēnē veļu miglā. Tautas kodols dzimtenē ar šīm iezīmēm aiziet to pašu ceļu, kādu nostaigā vecākā paaudze svešumā. Tas izraisa jautājumu, bet arī dod tam atbildi. Šī atbilde ir mūsu jaunais spēks dzimtenē un svešumā. Daba necieš tukšumu — vecos darītājus un cīnītājus nomaina spirgtas nākotnes nesējas — mūsu tautas jaunā audze. Bet mēs zinām, ka verdzības dzeļžos ieslēgtie nespēj un arī nedrīkst paust brīvības domu. Tā tiem jāpatur un dziļi savās sirdīs jānoglabā kā dārgs talismans un garīgs dzinulis brīvai domai un iecerēm, līdz iznirs laiks ar gaišākām izredzēm nākotnē. Mēs nešaubīgi ticam, ka arī mūsu jaunatne dzimtenē tam noskaņota un tāda noturēsies ļauno dienu laikā, kas jau gadiem nomāc mūsu tautas kodolu.

Otrs pasaules kaŗš savā noslēgumā neatraisīja brīvības karogus visām tām tautām, kuŗas šos cīņas saukļus bija zaudējušas Padomju savienības varmācībās un beztiesībā. Jaunas brīvības cīņas, darbs un uzupurēšanās tās labā mūs sagaida arī nākotnē. Nelaiķa sūtņa K.Zariņa vārdiem izsakoties, ,,neviens mums brīvību nepasniegs uz sudraba paplātes, tā būs jāiegūst pašu spēkiem un upuŗiem".

Tā uzraušas apsveŗams jautājums — kas un kādi būs tie, kas metīsies šai cīņā vai idejiskā pašaizliedzībā? Vai tie to darīs sirdsremdenībā vai pierādīs savu drosmi, kas rada varonībai, pat liekot uz spēles dzīvību? Vai cīnītāja vārds, tiesības un pienākums būs piedēvējams mūsu jaunajai paaudzei, kas dzimusi un izaugusi svešumā? Par latviešu jaunatnes stāju mums šaubu nav — tai Latvija ir un paliks kā sirdī, tā asinīs, kaut tā augdama un veidodamās smagi pārdzīvo un izjūt verdzības posmu dzimtenē. Tai pagaidām laupīta jebkuŗa iespēja paust savas alkas. Un tomēr — sporādiski, sevišķi pēdējā laikā, tas jau noticis fakts, un tai par to nācies ciest un sarūgtināties. Tās ir skaidras un noteiktas vēstis, kas nāk no dzimtenes. Bet tām pretī dun atbalss no svešuma krastiem — notikusi it kā dvēseļu sasaukšanās, kāda kopēja rīcība un vienlaicīga uzdrīkstēšanās.

Ja kādreiz esam jautājuši, kāds būs viņu (mūsu jaunatnes) laiks, tad šīdiena mums dod atbildi: viņu laiks ir iestājies. Nevis kā pārsteigums, bet gan kā skaidra un noteikta Latvijas nākotnes izpratne, ko mūsu jaunatne svešumā sākusi apliecināt ar savu rīcību un uzdrīkstēšanos, izšķiroties par cīņu Latvijas nākotnes labā. Tā nav un dotajos apstākļos arī nevar būt cīņa ar ieročiem, bet gan nacionālpolītiskā plāksnē — ar neatlaidīgām prasībām, idejiskiem saukļiem un neapstrīdamiem pierādījumiem, ka mūsu valstij vardarbīgi laupīta kādreiz izkaŗotā brīvība un tiesības uz patstāvību, kas atjaunojama bez noteikumiem un jebkādas vilcināšanās vai rīcības rezervācijas.

Notikumi pēdējos gados liecina, ka mūsu svešumā izaugušās jaunatnes veselīgais kodols kļuvis visai sajūtams, noteikts un kāpinātas rīcības rosināts. Par to spriežam, ne tikai pašiem vērojot un vērtējot jaunatnes aktīvitātes trimdas zemēs, bet jo vairāk mūsu apziņu pacilā un nostiprina ienaidnieka niknums un nievas, kas nu jau skaļi izpaužas verdzības pārņemtajā dzimtenē. Viņiem tur, viņējā krastā, asi derdzas mūsu trimdas jaunatnes aktīvitātes un prasība, lai žņaudzēja vara atkāpjas savās robežās, lai tā ļaŭj uzplandīties mūsu sarkanbaltsarkanam karogam, kuŗam vienīgam ir Dieva dotas tiesības slieties Latvijas zemē, no jauna iecelt tautu brīvības saulē, atgūstot cilvēciskās tiesības un stipras zem kājām sajūtot savas zemes robežas.

Esam ilgi gaidījuši, un to darām vēl tagad, meklēdami efektīgākus ceļus un zondējot iespējas, kā pacelt mūsu jautājumu starptautiskā forumā. Nu šī uzdevuma risināšanu sākusi vecās paaudzes nomainītāja — mūsu jaunatne. Tā izveidojusi darbīgu kodolu. Mūsu pienākums — ar savu atbalstu to padarīt vēl lielāku un aktīvāku. Tam nepieciešams mūsu idejiskais un arī materiālais atbalsts. Diemžēl, daudzi no mums vēl nedomā izkūņoties no kritizētāju čaulas, vienmēr atrodot iemeslu savai pašgudrībai un prātojumiem, tikko uzraušas pārrunas par nacionālpolītisko cīņu, tās izredzēm un kāpināšanu. Daudzi vēl stāv malā, ierāvušies savtīgās dzīves un interešu alā, neko nedodami (jeb arī pārāk maz!) lielās vajadzības atbalstam.

Un tieši 18. novembŗa gaisotnē gribas to pārdomāt un jautāt: kādēļ gan vēl gausi kāpj dalībnieku skaits mūsu nacionālpolītiski svarīgās organizācijās (Amerikas Latviešu Apvienība, Latvijas Brīvības Fonds), kas savas darbības pamatos likušas nesavtīgu darbu un ziedošanos mūsu kopējam mērķim — Latvijas brīvības atjaunotnei? Kaut ilgi jau klīstam svešuma ceļos, vēl neesam pietiekami sasparojušies plašākai rīcībai, atveŗot latviskās sirds devību.

Ja jau atzīstam, ka mūsu trimdas jaunatne tik atdevīgi iesaistījusies ideoloģiskā cīņā par Latvijas brīvību, tad *visiem* šī cīņa arī jāatbalsta. Ar malā stāvēšanu, bieži vien darītāju darba kritizēšanu nav panākama cīņas aktīvizēšana.

Pēdējā laika notikumi pie latviešu tautas celtā Brīvības pieminekļa Rīgā pierāda, ka arī dzimtenē droši sācis izpausties jaunatnes nemiers pret okupācijas varas rīcību mūsu zemē. Bet šie entuziasti, to darīdami un uzņemdamies, riskē ar personisko drošību vai pat savu dzīvību. Mēs, svešumā cīnoties par to pašu mērķi, esam pasargāti no līdzīga stāvokļa, un tādēļ jo vairāk atbalstāms šo cīņu priekšpulks — mūsu trimdā izaugušā jaunatne. Viņa ir tiesīga saņemt daudz vairāk nekā mēs tai šodien dodam.

Varam būt gandarīti, ka šogad 18. novembŗa vizija it kā iemirdzas spožāk, jo jūtam, redzam un apzināmies, ka skaļāk un drosmīgāk skan mūsu balss, aktīvāks savā cīņā un darbošanās priekā kļuvis trimdas jaunatnes kodols, apzinādamies un pierādīdams, ka viņu laiks ir klāt.

Latvijas dienā atkal izjūtot un pārdzīvojot 18. novembŗa nezūdīgo nozīmi, kas mūsos uztur patriotisko modrību, lai šoreiz visu skati un lūgšanas piesaistās mūsu jaunajai maiņai, kas mērķtiecīgi sākusi attaisnot uz viņu liktās cerības.

Tāls vēl ceļš līdz pilnībai. Bet Dievs un pašu sirds to palīdzēs sasniegt.

AMBER PRINTERS AND PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Dr. L. Lukss — PBLA valdes priekšsēdis

Redakciju slēdzot, saņēmām ziņu par mūsu pašu trimdas latviešu augstākās vadības vēlēšanām. Otrdienas vakarā saskaitīja PBLA 14 valdes locekļu balsis. Noskaidrojās, kas turpmāk vadīs mūsu centrālo pārstāvniecību. Šajās vēlēšanās ASV latvieši, kas uzstādīja Dr. L. Luksa kandidātūru, ir pārstāvēti ar piecām balsīm, bet LNAK, kas uzstādīja T. Kronberga kandidātūru, ar divām balsīm. Redakciju slēdzot, saņēmām nobalsojuma rezultātus.

Ar 9 balsīm par jauno PB—LA valdes priekšsēdi ievēlēts Dr. L. Lukss. Viņa pretkandidāts T. Kronbergs saņēma 5 balsis. T. Kronbergs bija pirmais, kas apsveica Dr. L. Luksu un novēlēja viņam labākos panākumus jaunajā atbildīgajā darbā. Lai visa laba vēlējumi Dr. Luksu pavada, pildot mūsu centrālās pārstāvniecības augstākā vadītāja amatu!

Cik zināms, Dr. Luksa galvenais darba birojs atradīsies Toronto, bet līdzšinējie PBLA biroji turpinās darboties arī Vašingtonā un Eiropā.

Celsim kāpnes...

(Turpinājums no 4. lp.)

un polītiskajiem ieslodzītajiem, kas vēl nav atbrīvoti.

Arvien vēl jāklaudzina pie pasaules sirdsapziņas un arī pēc iespējas jāinformē tauta okupētajā Latvijā. Un bez darba cilvēktiesību labā nedrīkstam aizmirst tautas tiesības uz savu valsti.

Visam tam nepieciešami līdzekļi. LBF pēdējā sēdē ziņoja, ka fonda dalībnieku skaits mazliet pārsniedzis divus tūkstošus un ka līdzekļi tuvojas pusotram miljonam pamatkapitālā. Ja mēs lēšam, ka brīvajā pasaulē dzīvo kādi simts tūkstoši latviešu, tad mūsu mērķim Latvijas brīvībai vajadzētu būt vismaz desmit, nevis tikai divi miljoniem dolaru. Tas tad patiesi būtu reāls saimniecisks pamats Latvijas valstij tās brīvības atgūšanas brīdī, un augļi dotu mums līdzekļus ne tikai pašreizējai aktīvajai paaudzei, bet vajadzības gadījumā vēl mūsu mazbērnu un mazmazbērnu darbam Latvijas brīvībai. Lai viņi varētu izpildīt mana tēva paaudzei doto solījumu.

Sarīkojumu Kalendārs

15. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā.

15. novembrī pl. 17 Toronto universitātes aulā 18. novembŗa akts ar Baltijas Tautu Federācijas Kanadā priekšsēža Dr. G. Siliņa runu.

19. novembrī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru saiets. Svētbrīdis ar māc. A. Celmu; I. Puŗas runa, A. Bencones deklamācijas. Dziedās koris I. Purenes vadībā.

22. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē dir. A. Purvs slīdītēs rādīs un stāstīs par šīs vasaras Richarda Vāgnera mūzikas festivalu Baireitā un operas festivalu Veronā.

22. novembrī pl. 16 Latviešu Namā Laura Zariņa (alts) dziedās Pēteŗa Zariņa pavadījumā.

28. novembrī pl. 18 Sv. Jāņa baznīcā Andreja Eglīša dzejas dziesmās un vārdos ērģeļu pavadījumā.

28. novembrī pl. 19.30 Latviešu katoļu draudzes gadskārtējais sarīkojums.

29. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē filmas par komūnisma un KGB dezinformāciju ,,Deceiving America" — atkārtota izrāde.

29. novembrī pl. 15 Sv. Andreja baznīcā 10. Jauniešu koncerts Adventa ieskaņai — Tam Kungam Jauna dziesma.

6. decembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē Martas Kuzes R.A., ART, referāts ar slīdītēm — Ķermeņa pretestība un cīņa ar slimībām.

6. decembrī, svētdienā, pl. 14 TLTA seminārā referēs Pēteris Zariņš — Dārziņš, tēvs un dēls. Ingrīda Janšone — Latviskie Ziemsvētki. Vadīs Ingrīda Matckare.

13. decembrī pl. 15.30 Latviešu Namā tikšanās ar R. Silaraupu.

31. decembrī Latviešu Namā jaungada sagaidīšana.

1988.g.

12. martā Latviešu Centrā vīru koŗa Viesturs koncerts.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 29. SEZONAS 1987/1988. GADA KONCERTI

1987. gada 1. decembrī (otrdien) **Linda-Biruta Aļļe,** čello — no Vācijas. Olle Sjoberg pie klavierēm.

1988.g. 19. janvārī (otrdien) Latviešu Kamermūzikas koncerts: J. Vītola Stīgu kvartets, T. Ķeniņa Kvartets nr. 2 un J. Mediņa Kvintets klavierēm un stīgām. Izpildītāji: Paul Meyer un Mark Skazinetsky — vijoles, Arturs Jansons — altvijole, David Hetherington — čells un Arianna Goldiņa — klavieres.

1988. gada 5. aprīlī (otrdien) **Pauls Berkolds,** baritons. Pēteris Zariņš pie klavierēm.

Visi koncerti notiks Jane Mallett teātrī, St. Lawrence Centre, 27 Front Street East, un sāksies precīzi pl. 20.00.

DAUGAVAS VANAGI

29. novembrī pl. 15 DV namā mūžībā aizgājušo DV biedru atcere.

5. un 6. decembrī DV namā Ziemas svētku tirdziņš.

13. decembrī pl. 14 DV namā vanadžu rīkotā Bērnu eglīte.

19. decembrī pl. 19 DV namā Ziemas svētku eglītas sarīkojums.

31. decembrī pl. 20 DV namā Jaungada sagaidīšana.

Pulcēsimies

Latvijas valsts 69 gadu jubilejas atceres svinībās Toronto

ATCERES AKTS svētdien, 15. novembrī, plkst. 17:00

TORONTO UNIVERSITĀTES AULĀ (Convocation Hall), 31 King's Circle (College St. un McCaul St.).

Svētbrīdis: Māc. J. ŠMITS.
Svētku runa:
Baltijas Tautu Federācijas Kanadā priekšsēdis Dr. G. SILIŅŠ.

Koncerts: Toronto Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis. Diriģente BRIGITA ALKA.
Deklamācijas: St. BUTĶEVICS
Ērģelniece: RUTA ĀZE.

Visus ielūdz 18. novembŗa valstssvētku rīcības komiteja.

RAIBĀ NEDĒĻA

VIŅŠ IESTĀJĀS PAR MUMS

Senātors Dole pieminēja Latviju.

Manuprāt mūsu nacionālpolītisko centienu svarīgākais notikums pagājušajā nedēļā risinājās Rusell pilsētiņā Kanzasā, kur 64 g. vecais republikāņu partijas līderis Senātā Roberts Dole oficiāli pieteica savu kandidātūru ASV prezidenta vēlēšanām.

Pagājušā kaŗa beigās šis tagad pazīstamais amerikāņu politiķis atgriezās no Italijas kaŗa lauka smagi ievainots — pilnīgi paralizēts. Pēc astoņām smagām operācijām un 39 slimnīcā pavadītiem mēnešiem viņš uzsāka savu žilbinošo karjēru republikāņu partijā. Viņa nopietnākais sāncensis prezidenta amata nominēšanas kongresā būs tagadējais viceprezidents Bušs. Kad Bušs kādā runā norādīja: ,,Es septiņus gadus stāvēju blakus Rēgenam, senātors Dole savukārt piebilda: ,,Es septiņus gadus strādāju Rēgenam''.

Dažas dienas pirms savas kandidātūras pieteikšanas Dols, televīzijas raidījumā, runājot par priekšā stāvošo Rēgena un Gorbačova tikšanos, cita starpā teica: ,,Sarunas Vašingtonā neaptvers tikai atbruņošanās lietas. Es ceru, ka bez cilvēka tiesību jautājuma būs runa arī par latviešu un citu apspiesto tautu problēmām.''

Tā senātors Dole ir pirmais politiķis, kas nebaidās saukt vārdā Latvijas lietu un uzskata to par tik svarīgu, ka tā ir jāietilpina galotņu konferences apspriežamos jautājumos.

VEINBERGERA BRĪDINĀJUMS

Līdzšinējā aizsardzības ministra Kaspara Veinbergera atvadīšanās un viņa pēcteča Franka Karluči amatā stāšanās ir nozīmīgas personālas pārmaiņas prezidenta Rēgena administrācijā.

Veinbergers sešos gados īstenoja ASV militārā potenciāla atgūšanas politiku. Viņu uzskata arī par SDI (Stratēģiskās aizsardzības iniciātīvas) plāna ierosinātāju. Veinbergera laikā ASV militārais budžets sasniedza turpat 300 bilj. dol. gadā. Šķiroties Veinbergers brīdināja: ,,Pad. savienība nav atmetusi savus ekspansijas plānus par dominēšanu visā pasaulē. Mēs nedrīkstam nevajadzīgi piekāpties, mēs nedrīkstam ticēt viņu tukšajiem solījumiem.''

KAS VALDA KREMLĪ

Boļševiku 70 gadu revolūcijas svinības noslēdzās ar milzu parādi Sarkanajā laukumā Maskavā. Parādē bija redzami vēsturiskās uniformās arī latviešu sarkanie strēlnieki.

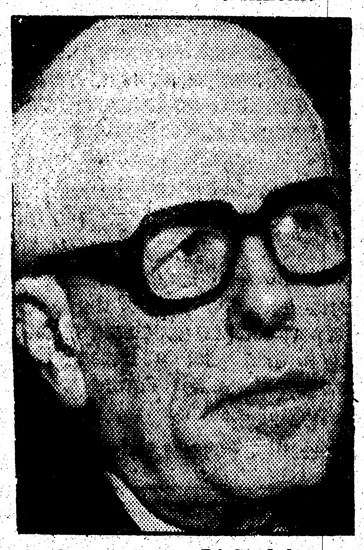

A. Sacharovs: ,,Liela daļa patiesības noklusēta.''

Savā runā Gorbačovs pieminēja, ka Staļins netaisni likvidējis latviešu boļševiku Rudzutaku. Viņš piemirsa pieminēt to, ka 1933. un 1937.g. tīrīšanās čekas lodēm par upuei krita pāri par 200.000 pad. savienībā palikušie latvieši. Staļina laika nosodīšana bija tikai daļēja, jo Gorbačovs atzina par pareizu kolchozu sistēmas īstenošanu, kas Ukrainā vien prasīja ap 7 milj. upuru.

Pazīstamais disidents Andrejs Sacharovs izteicies, ka Gorbačovs lielāko daļu no Staļina laika noziegumiem noklusējis. Acīm redzot viņš izvēlējies iet viduscelu, lai nodrošinātu vecākās paaudzes boļševiku iecietību. Politbirojā joprojām Ligačovs pārstāv to spārnu, kas pretojas jaunajai perestroikai. Tanī pašā laikā Maskavas raj. partijas sekretārs Boriss Jelcins ir tas, kas kritizē augstāko partijas funkcionāru privilēģijas un sūdzas par perestroikas īstenošanas lēno gaitu.

Veinbergers, Rēgens un Karluči aizsardzības ministru maiņas ceremonijā.

Lietpratēji, izvērtējot Oktobŗa revolūcijas svinībās teiktās runas, konstatē, ka vara Kremlī joprojām atrodas politbiroja, KGB un augstāko sarkanarmijas maršalu rokās. Vai Gorbačovam izdosies savas perestroikas ietvaros dabūt visus šos trīs faktorus zem vienas cepures, to rādīs laiks.

RAGANU MEDĪBAS KANADĀ

Kā zināms, Kanadas parlaments pieņēma tiesneša Dešēna ieteikumu saukt pie kriminālas atbildības tās personas, kas dzīvo Kanadā, par kuŗām pastāv aizdomas, ka tās vainīgas kaŗa noziegumos. Dešēna komisija minējusi arī desmit vajājamo vārdus un piebildusi, ka varētu izmeklēt vēl apm. 200 citas personas, kas agrāk dzīvojušas Vācijā vai Austrumeiropā, bet par kuŗām pierādījumu nav. Kanada pieņēma lēmumu, ka aizdomās turētie kaŗa noziedznieki būtu tiesājami Kanadā pēc šejienes likumiem. Pret to tūlīt protestēja zināmas politiski iespaidīgas aprindas. Arī bijušais Trudo valdības tieslietu ministrs Herb. Kaplāns izteicies, ka likums esot jāpapildina ar to, ka kaŗa noziedzniekus jāizdod tiesāt tām valstīm, kas tos apsūdz. Tā Kanadā ietaupītos lieki izdevumi.

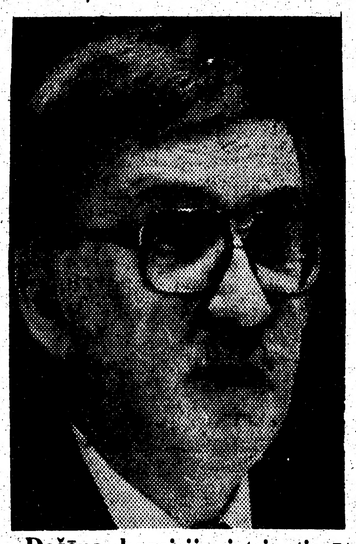

Dešēna komisija ieteic tiesāt Kanadā.

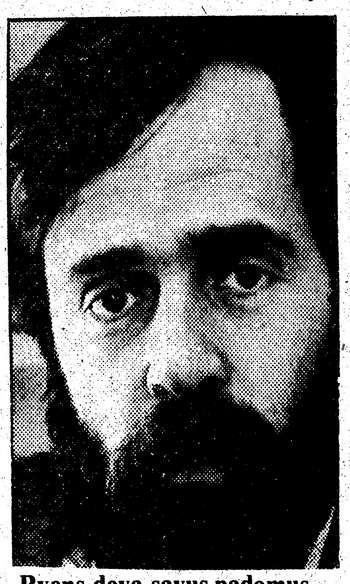

Ryens deva savus padomus.

Gadījās, ka Nirnbergas prāvas 40 gadu atceres ,,jubilejā'' Kanadā ieradās daži piedzīvojuši nacistu mednieki ar bij. Ņujorkas pavalsts deputāti E. Holcmani un Office of Special Investigation bij.vad. Allenu Ryen priekšgalā.

Holcmane nepiekrita Kanadas valdības lēmumam par kaŗa noziedznieku tiesāšanu Kanadā, bet ne deportēšanu. Zvērinātie tiesā šeit varot attaisnot apsūdzētos tikai tādēļ, ka tiem nav pietiekamas pieredzes!

Ryens norādīja, ka apsūdzībās esot jāņem vērā arī tās liecības, kas nāk no Pad. savienības. Viņš šauboties, vai visi latvieši, krievi un žīdi esot meļi. Kanadas tieslietu ministrs Hnatyshyns savukārt uzsvēra, ka pēc 45 gadiem būs grūti savākt nepieciešamos pierādījumus.

Slēgtā sēdē bij. min. prezidents Pjērs Trudo taisnojies, kādēļ viņš savā valdīšanas laikā nav sācis kaŗa noziedznieku vajāšanu. Viņam bijis jāatrisina daudzas aktuālas Kanadas problēmas.

Sarkano strēlnieku kavaleristi revolūcijas parādē Maskavā.

Lasītājus Latvijas valstssvētku dienā sveic:

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

Latviešu Namā — 491 College ielā, Toronto, tel. 922-2551

NODAĻAS

Latviešu Centrā — 4 Credit Union Drive, Toronto, tel. 751-8982

Hamiltonā — 16 Queen Street North, tel. 529 —7939

Londonā — 137 Huron Street, tel. (519) 439-7342

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.

Tel. 924-1408

Rūpiga un smalkjūtiga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

— Tu lauzi mūs naidīgā pretvara —
Vēl cīņa pret tevi nav nobeigta,
Tu vari mūs šķelt, tu vari mūs lauzt —
Mēs sniegsim tāles, kur saule aust!

18. novembŗa sveiciens
no

Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
Apdrošināšanas un nekustāmu īpašumu birojs

Lietuvas kristiānizācijas 600 gadu atcere Toronto

notiks 15. novembrī ar svinīgu oikūmenisku dievkalpojumu Sv. Michaēla katedrālē, 200 Church ielā.

Dievkalpojums sāksies pl. 14, un tajā piedalīsies augstākā katoļu garīdzniecība, ieskaitot kardinālu G.E. Karteru un pāvesta nunciju Kanadā — A. Palmas.

Lietuviešu augstākais garīdznieks būs bīskaps P. Baltakis, lietuviešu katoļu baznīcas vadītājs ārpus Lietuvas.

Oikūmeniskā dievkalpojumā piedalīsies arī archibīskaps A. Lūsis un igauņu bīskaps K. Raudseps.

14. novembrī paredzēts svinīgs koncerts Raiersona auditorijā, bet 15. nov. pēcpusdienā bankets Lietuvas Martīru baznīcas, sarīkojumu telpās Misisagā.

KIČENERA-VATERLŪ

● Valstsvētku atceres akts sestdien, 21. novembrī, plkst. 3:30 pēcp., St. Mathew baznīcā, Church un Benton ielas krustojumā, Kičenerā. Piedalīsies mācītājs Arvēds Celms, komponists Jānis Norvilis, aktrise Maija Upīte, mūziķes — Kristine Treimane un Edith Stacey. Atceres sarīkojumu apmeklēt laipni lūdz vietējā Latviešu biedrība, Latviešu draudzes kopa un Kičeneras-Vaterlū DV nodaļa. ...Ons

TORONTO

● Starptautiskā vasaras olimpiadas spēlēm 1996. gadā pasaules pilsētas nāk ar saviem iesniegumiem vietas izvēlē, lai Internacionālā Olimpiadas komisija 1990. gadā Tokio, Japanā, paziņotu savu lēmumu par izvēlēto pilsētu. Toronto Ontario Olympic Council (TOOC) ir sagatavojusies aizstāvēt Toronto kā pilsētu, kur varētu notikt Olimpiskās vasaras spēles. Par izkārtojumiem līdzšinējā TOOC darbā etniskās avīžniecības darbiniekiem informāciju sniedza komitejas priekšsēdis Pauls Hendersons. Komiteja apzinājusi Toronto un apkārtnē pastāvošās dažādā sporta spēļu vietas izraudzījusi trūkstošās vietas un aplēsusi rīcības kapitālu.

Financiāli TOOC atbalsta tuvu pie 60 Kanadas lielie uzņēmumi, ziedojumos atvēlot 5. milj. dol., kā arī pastāvošās dažādu pakāpju valdības.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
487-0491
Crest Florists
567 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4S 2M5
MAIJA ASARIS

Latviešu veikals
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel. (416) 465-9905
Ausma un Jānis Miķelsoni

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221—1159

VALUPE
JEWELLERY
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Veikals un darbnīca
College Park
444 Yonge St., Toronto, Ontario
Tel. (416) 595-1125
ALDONA KORMS un **TĀLIVALDIS ĶIVLENIEKS**

Toronto ziņas

● Sidrabenes bērnu vecāku un vadības sanāksmē 25. oktobrī pārrunas vadīja Sidrabenes nometnes komitejas locekle Māra Amoliņa, kas darbojas arī par skolotāju Ričmondhila vidusskolā. Ierosināja vecākus vairāk iesaistīties nometnes darbā, it sevišķi tos, kuŗu bērni vāji vai nemaz nerunā latviski. Turpmākās sanāksmēs izstrādās vadlīnijas, kas darāms, lai nometne atbilstu vecāku, bērnu un draudzes vajadzībām. Nākošā sanāksme 10. janvārī.

● Kristīgās sadraudzības pēcpusdienu 31. oktobrī Sv. Andreja baznīcas zālē vadīja Erna Baruša, kas teica arī lūgšanu. Teoloģijas semināra studente Māra Pētersone no Sv. Katrīnām runāja par tematu „Dieva atklāsme—Dieva vārds", apskatot veco un jauno Derību. Priekšnesumos dziedāja māc. J. Šmita bērni: Mirjama, Johanna, Pēteris un Benjamiņš, pie klavierēm Dāvids Šmits, kas spēlēja arī solo un pavadīja kopējo korāļu dziedāšanu. Bez tam vēl bija garīgu dziesmu atskaņošana skaņu platēs. Lūgšanu teica N. Ābele. Nākošais saiets 12. decembrī pl. 14 Templa baptistu baznīcā, 14 Dewhurst Blv. (vienu bloku uz rietumiem no Donlanda pazemes piestātnes).

● Piedzīvojusi 92 gadu vecumu, Toronto Western slimnīcā 27. oktobrī mirusi Paulīne Buša. Viņa dzimusi 1895. gadā 2. augustā Lutriņu pagastā. Aizgājēju uz Jorkas latviešu kapiem 30. oktobrī izvadīja māc. F. Kristbergs. Nelaikei paliek meita Rita, znots Augusts Jerumanis un mazdēls Jānis ar ģimeni un mazmeitu Vanesu.

● North York slimnīcā 29. oktobrī miris 84 gadu vecumā Ansis Rūdolfs Kļava. Aizgājēju izvadīja uz Jorkas latviešu kapiem 31. oktobrī māc. F. Kristbergs. Nelaikis atstāj sievu Mildu, meitu Āriju, znotu Viktoru Riņģi, mazdēlu Valdi un mazmeitu Ritu.

● Dr. Juŗa Benjamiņa filmas izrādi 1. novembrī Latviešu Centrā par ekspedīciju uz Antarktiku ievadīja Ingrīda Vīksna, iepazīstinot ar lektoru, ķīmijas doktoru, kas iegu-vis Toronto universitātes goda doktora diplomu. Dr. J. Benjamiņš pastāstīja, kā viņš savu dzīvi saistījis ar fotografiju un filmu, parādot arī foto uzņēmumus, kas izpelnījušies daudzas pirmās un otrās godalgas izstādēs, kāda no tām dažādās izstādēs pat 200 reizes. Atceļā bijusi apstāšanās arī Riodežaneiro, Brazilijā. 22. novembrī pl. 14 diriģents un komponists Arvīds Purvs rādīs slīdītes un stāstīs par šīs vasaras Richarda Vāgnera mūzikas festivalu Baireitā un operas festivalu Veronā, Italijā.

HAMILTONA

Hamiltonas Mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējās lašu makšķerēšanas sacīkstes Portkreditā piedalījās 12 makšķernieku. Piešķīra vienīgi pirmo godalgu, ko ieguva Maija Upīte ar 23 1/4 märc. smagu lasi.— Pīļu medību atklāšanā Kanadas zosi ieguva kluba mednieki: Z. Kurmītis, O. Ivanovskis un Z. Upīte.

Izbraukums uz briežu medībām paredzēts novembŗa pirmās divās nedēļās.

6. decembrī pl. 10 notiks tītaru šaušanas sacensības kluba īpašumā Lielupē. Sacīkstēs var piedalīties visi interesenti, neatkarīgi no piederības pie kluba.

Pateicība

Sirsnīgi pateicos draugiem un organizācijām, kas atcerējās manu vīru viņa slimības laikā.

Vera Makovskis

KOPĒJS DIEVKALPOJUMS VUDEILĒ

Čikagas Latviešu Sv. Jāņa un Sv. Pāvila draudžu neordinēto (laju) vadībā 11. oktobrī notika Kopbaznīcas svētdienas dievkalpojums, jo visi mācītāji šajā svētdienā bija Ņujorkā Latviešu ev. lut. sinodes sanāksmē.

Dievkalpojumā kalpoja Sv. Jāņa draudzes locekļi: Rasma Kraule un Andrejs Nīkurs, Sv. Pāvila draudzes locekļi: Elmārs Bilzēns un Dainis Michels. Ērģelniece — Māra Vanaga. Sākuma liturģiju lasīja Rasma Kraule, Svētos rakstus — Dainis Michels, lūgšanu teica Elmārs Bilzēns. Archibīskapa Arnolda Lūša Kopbaznīcas sprediķi Meklējiet to Kungu! nolasīja Andrejs Nīkurs. Dievkalpojums bija labi organizēts, to vadīja A. Nīkurs, nolasot arī ziņojumus, aizlūgumus par slimajiem, tāpat ievērojamus gadus sasniegušo vārdus oktobŗa mēnesī. Pateicība visiem, kas piedalījās dievkalpojumā. Pārstāvēti bija visu paaudžu jaunieši, vidējā un vecākā paaudze.

A. Zaube

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. mājā 769-6950.

15. novembrī pl. 11 dievkalpojums. Sprediķis arī bērniem.

18. novembrī pl. 19 Latvijas valsts neatkarības dienas atceres dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā, kopīgs visām Toronto draudzēm. Koris.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

15. novembrī pl. 15 dievkalpojums.

18. novembrī pl. 19 dievkalpojums Latvijas dibināšanas dienas atcerei, kopīgs visām Toronto draudzēm. Koris.

22. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Koris.

29. novembrī pl. 15 Pirmā adventa svētdienā, Garīgas mūzikas koncerts, 10. gadskārtā: Tam Kungam jauna dziesma. Koncerta programmā piedalās Toronto un apkārtnes jaunieši.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

15. novembrī pl. 13 Latvijas proklamēšanas piemiņas dievkalpojums. Jāņa atkl. 19:9—16; Lūkas 16:14—17.

18. novembrī pl. 19 Latvijas valsts neatkarības dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

22. novembrī pl. 13 Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu. 1. Kor. 15:20—28; Mat. 25:31—46.

29. novembrī pl. 13 Adventa dievkalpojums. Rom. 13:11—14; Mat. 24:37—44.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ontario, M1S 1Z6, tālr. 299-3780.

Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes: Temple Baptist Church, 14 Dewhurst Blvd. (1 bloku uz rietumiem no Donlands pazemes stacijas).

Dievkalpojumi svētdienās pl. 14. Bībeles un lūgšanas sanāksmes trešdienās pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

SV. KATRĪNU DRAUDZE

Mācītājs Jānis Praulinš, 301 Queenston, St. Catharines, Ont., L2P 2X5, tel. 685-3190.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša 3. svētdienā, pl. 15.00 Kristus lut. baznīcā, 140 Russell Ave, St.Catharines.

15. novembrī — Latvijas valstssvētku dievkalpojums. Dziesmu lapiņas.

HAMILTONAS DRAUDZE

Mācītājs Ivars Gaide, Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave South. Biroja telefons 527-5810, mājā Toronto 1-656-4489. Mācītāja runas stundas (iepriekš telefoniski sazinoties): otrdienās no pl. 10—12, trešdienās no pl. 17—19 un ceturtdienās no pl. 17—19.

18. novembrī pl. 18.30 Valstssvētku dievkalpojums — māc. I. Gaide.

22. novembrī pl. 16 — Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu — māc. I. Gaide.

29. novembrī pl. 11 — Draudzes dievkalpojums — evaņģ. A. Avotiņa. Svētdienas skola. Pl. 12.15 — Ziemsvētku tirdziņš.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā, 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Dūmiņš, P.O. Box 655, Port Colborne, Ont. L3K 5X8, tālr. (416)-834-6081.

15. novembrī pl. 13.30 Latvijas valstssvētku dievkalpojums.

20. decembrī pl. 13.30 Ziemsvētku dievkalpojums.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl.13.30 baznīcā.

15. novembrī pl. 14 Apvienotais valstssvētku dievkalpojums Lašīnā, St. Andrē Hubert Fourne katoļu baznīcā, 4360 Broadway ielā. Dievkalpojumu kuplinās Zīles koris no Toronto.

18. novembrī (trešdien) pl. 19.00 Luterāņu draudžu Latvijas valsts dibināšanas dienas piemiņas dievkalpojums igauņu baznīcā.

22. novembrī pl. 13.30 Mirušo piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu.

29. novembrī pl. 11 1. adventa dievkalpojums draudzes namā. Pēc dievkalpojuma sadraudzības stunda.

OTAVAS DRAUDZE

Mācītāja Sarma Eglīte, 40 Driveway, Apt. 708, Ottawa, Ont. K2P 2C9, tālr. (613) 234-6764. Otavas latviešu ev. lut. draudze — 83 Main ielā.

15. novembrī pl. 11 dievkalpojums. Dziesmu gr. Pēc dievk. jauniešu grupas sanāksme.

22. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievk. ar dievgaldu. Dziesmu grāmatas.

29. novembrī pl. 18 1. Adventa svētdienas svecīšu dievkalpojums. Dziesmu lapiņas.

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta, svetd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bufalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.

TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā, sirsnīgā draudzene

Irēne Upītis, dzim. Lukstiņš

mirusi 1987. gada 25. oktobrī.

Lielais miers nu klusi, klusi
Tavai sirdij pieskāries.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Venta un Alma

Saldu dusu, vectētiņ,

Ansis Rūdolfs Kļava

dzimis 1903. gada 8. aprīlī Tukumā,
miris 1987. gada 29. oktobrī Toronto.

Mīļā piemiņā paturēs

sieva, meita, znots, mazmeita un mazdēls ar ģimenēm, draugi Hamiltonā un Toronto

Vanagu Kārlis

Latvijas dienas sala mēnesī novembrī

Novembris ar saviem vējiem ievada ziemu, koki zaudē savu rotu un pirmās sniega pārslas brīžam apklāj kailo zemi. ASV novembŗa ceturtā ceturtdiena (šogad 26.novembris) ir Pateicības diena (kopš 1789.g. svinama diena valstī), pieminot pirmos ieceļotājus — pilgrimus, kas šajā laikā pateicās Dievam par pirmajām ražām svešajā zemē. Kanadā, kur klimats aukstāks un ražas ienākušās agrāk, Pateicības diena nosvinēta jau 12. oktobrī. ,,Pirmajā otrdienā pēc novembŗa pirmās pirmdienas'', kā tās likumos minēts, ASV ir vēlēšanu diena. Miķelnīcas un krizantēmas ir novembŗa puķe.

1846.g. 1. novembrī piedzima mūsu nacionālā atmodas laika darbinieks Fr. Brīvzemnieks, 1920.g. 2. novembrī iesākās pirmie rēgulārie radio pārraidījumi (Pitsburgā). 1917. g. 7. novembrī boļševiki ar latvju strēlnieku palīdzību padzina revolūcionārās Krievijas pagaidu valdību. 1926.g. 8. novembris ir mūsu rakstnieka Kaudzītes Matīsa nāves diena.

1918.g. 9. novembrī Vācijas ķeizars Viļums, kam patika Rīga, atteicās no troņa. 1483.g. 10. novembrī piedzima Mārtiņš Luters, bet mums jau pirms viņa šajā dienā bija sencīga tradicija svinēt Mārtiņus. 1918.g. 11. novembrī beidzās I Pasaules karš, miera līgums pārveidoja Eiropas karti. Mēs šajā dienā godbijīgā cieņā pieminam savus lāčplēšus — Lāčplēša Kara Ordeņa (LKO) kavalierus, viņu cīņas biedrus un visus vēlākos karavīrus, kas cīnījušies par Latvijas valsti un tautas brīvību. 1920.g. 15. novembrī Ženēvā notika Tautu Savienības pirmais saiets. 1933.g. 16. novembrī ASV atzina de jure PSRS. 1869.g. 17. novembrī atklāja Suecas kanāli. 1917.g. 19. novembrī (pēc jaunā stila — 1917.g. 2. decembrī) Latviešu Pagaidu Nacionālā Padome Valkā pasludināja Latviju par neatkarīgu, patstāvīgu valsts vienību ar tiesībām uz pilnīgu pašnoteikšanos, ko paziņoja tautai ar uzsaukumu ,,Visiem latviešiem!'', tāpat citām tautām un ārvalstu valdībām! Uz šīs deklarācijas pamata 1918.g. 6. janvārī Pēterpilī, Taurias pilī, Latvijas patstāvību Krievijas Satversmes sapulcei paziņoja latvju domnieks J.Goldmanis. 1918.g. 18. novembrī Rīgā notika Latvijas Demokratiskās Republikas svinīgais pasludināšanas akts. 1963.g. 22. novembrī terroram par upuri krita ASV prezidents Džons Kenedijs. 1876.g. 23. novembris ir mūsu ievērojamā vēsturnieka prof. A. Tenteļa dzimšanas diena, bet 1825.g. 27. novembrī piedzima nacionālās atmodas kustības dedzīgais patriots Krišjānis Valdemārs. 1874.g. 30. novembrī piedzima britu sīkstais valstsvīrs Vinstons Čerčils.

*

11. novembrī latviešu cilvēks pateicībā un godbijībā piemin un sumina visus savus karavīrus, kas tvēra šauteni, lai tauta dzīvotu! ,,Varoņi runā šajā dienā, visi zem zemes cēlušies stāvus! Tie mūsu mīļie, kas nezina dusu, tēvzemes varoņi, mūžīgi modrie! Klausaities, tautieši, varoņu vārdus: Šķēpus no rokām nelaižiet laukā!'' (Zinaīda Lazda).

Ja Latvija dzīvo, tas mūsu varoņu nopelns, lai Latvija dzīvotu mūždien — tas *mūsu* uzdevums un pienākums! ,,Neklusē, kā neklusē vējš, arī Tev jārunā vārdi, kas gabalos plēš! Tu nedrīksti klusēt, kad pārāk daudzi jau klusē! (Aina Kraujiete). Neklusē, esi arī Tu savas tautas brīvības izcīnītājs, ne konformists! Klusinātā tauta tēvzemē, pzzemota, sakostiem zobiem, aizsietām mutēm alkst sadzirdēt trimdas patriotiskās cīņas spēku!

Teiksim paldies Daugavas Vanagiem, kas 11. novembŗa saietos trimdai atgādinās cīņas Tīreļpurvā un Nāves salā, pie Ventas, Daugavas un Gaujas, mūsu asinīm slacītos Volchovas cīņas laukus, dvēseļu sadegšanu Piebalgas pakalnos, leģendāro pašuzupurēšanos un varonību Kursas cietoksnī, lai mūsu Latvija nepazustu! Lai šīs 11. novembŗa vēstis par vīriem, kas upurēja personiskās dzīves, lai ziedotos tēvzemei, pamudina arī mūs neatliekamajam pienākumam ieslēgties grūtajā cīņā par tautas likteņa atslogošanu. Lai ikvienu latvieti viņa sirdsapziņa gumda nestāvēt sāņus!

Daugavas Vanagi gaida arī Tevi kopīgajā darbā, nepaliec vērotājs, nāc talkā. Kopīgā sadraudzībā kaldināsim latviešu dvēseļu spēku! Patriotisma potei un rakstura veidošanai mums visnotaļ jāveicina arī varoņu kults visjaunākajā paaudzē, lai mūsu trimdas skolas 11. novembŗa nozīmīguma izklāstam veltī īpašu mācības stundu, pieaicinot kādu kanaku—cīnītāju! ,,Ja brīvība sarkanā miglā ir kauta un pasaules lielcelos klaidēta tauta, mums lūgšana visa ir: Latvijas valsts!'' (Vigo Burģis).

*

18. novembris ir mūsu uzticības apliecinājuma diena tēvzemei Latvijai, kad atjaunojam apņemšanos palīdzēt saraut brīvības žņaugus, ko maskavieši apjozuši mūsu sentēvu zemei. Šī 18. novembŗa saietos lai ieskaņas apbrīna un atzinība apspiestajiem važu rāvējiem dzimtenē, kas apņēmīgā pārdrošībā ieskandēja brīvības mudi: Mostaities, latvieši! Viņu 14. jūnija un 23. oktobŗa akciju panākumu priekšā nobāl mūsu gadskārtējās klusās, neievērotās, bezietekmes demonstrācijas, prasot brīvību Latvijai.

Un tieši tas, kas notika okupācijas varas cieši pārraudzītajā Rīgā, satricināja turienes kakla kungus — komūnistu dižbiedrus! Notikumu dziļā iedirbe pārsteidza arī trimdu, kuŗai pie tiem gan bija visai maza ietekme. Ja komūnistu barveži tagad attapušies vaino trimdu par tautas ,,kūdīšanu'', tad tas notiek vienīgi, lai apzināti noslēptu, ka nospiestajos latviešos gadiem sakrātais īgnums par ievazātām krievu masām tagad bija uzrausis mazu liesmiņu, atklājot, ka tautas vienaldzīgā paklausība okupantu varai patiesībā tikai slēpj degošo naidu tās dvēselē.

Apspiesto jūtu izpausmes draudīgo nopietnību krievu pārpludinātajā Rīgā vistiešāk raksturo Latvijas kompartijas 1 sekretāra čekista Anatolija Gorbunova priekšlaicīgais oficiālais bažīgais brīdinājums latvju patriotiem Latvijā, ka ,,padomju vara ikvienu rosmi 18. novembrī(!) pie Brīvības pieminekļa Rīgā uzskatīs par sodāmu vēršanos pret pastāvošo padomju iekārtu!'' Sic! Šo kompartijas publisko piedraudējumu tautiešiem dzimtenē trimdai katrā ziņā vajadzētu pienācīgi izvērtēt un tā nozīmīgumu izgaismot mūsu 18. novembŗa saietos!

Ja apspiestajos tēvzemē tagad spēcīgi iegailējusies mude ,,Mostieties, latvieši!'', tad padomāsim arī, kādu morālu un politisku palīdzību mēs varētu tiem sniegt, lai šo tautas atmodu nenožmiedz sarkanais terrors? Pašreizējā Rietumu un Padomijas ,,labās sadarbības tiltu celšanas gaisotnē'' Rietumu valstsvīri — ,,brīvības ideālu apustuļi'' mūs 18. novembrī atkal valšķīgi paslavēs par etniskām rosmēm, nacionālo izturību, simpatiski mūs apsveiks Latvijas neatkarības dienā (mag. iur. V.Upesvijas Satversmes sapulcei paziņoja latvju domnieks J.Goldmanis. 1918.g. 18. novembrī Rīgā notika Latvijas Demokratiskās Republikas svinīgais pasludināšanas akts. 1963.g. 22. novembrī terroram par upuri krita ASV prezidents Džons Kenedijs. 1876.g. 23. novembris ir mūsu ievērojamā vēsturnieka prof. A. Tenteļa dzimšanas diena, bet 1825.g. 27. novembrī piedzima nacionālās atmodas kustības dedzīgais patriots Krišjānis Valdemārs. 1874.g. 30. novembrī piedzima britu sīkstais valstsvīrs Vinstons Čerčils.

*

11. novembrī latviešu cilvēks pateicībā un godbijībā piemin un sumina visus savus karavīrus, kas tvēra šauteni, lai tauta dzīvotu! ,,Varoņi runā šajā dienā, visi zem zemes cēlušies stāvus! Tie mūsu mīļie, kas nezina dusu, tēvzemes varoņi, mūžīgi modrie! Klausaities, tautieši, varoņu vārdus: Šķēpus no rokām nelaižiet laukā!'' (Zinaīda Lazda).

Ja Latvija dzīvo, tas mūsu varoņu nopelns, lai Latvija dzīvotu mūždien — tas *mūsu* uzdevums un pienākums! ,,Neklusē, kā neklusē vējš, arī Tev jārunā vārdi, kas gabalos plēš! Tu nedrīksti klusēt, kad pārāk daudzi jau klusē! (Aina Kraujiete). Neklusē, esi arī Tu savas tautas brīvības izcīnītājs, ne konformists! Klusinātā tauta tēvzemē, pzzemota, sakostiem zobiem, aizsietām mutēm alkst sadzirdēt trimdas patriotiskās cīņas spēku!

Teiksim paldies Daugavas Vanagiem, kas 11. novembŗa saietos trimdai atgādinās cīņas Tīreļpurvā un Nāves salā, pie Ventas, Daugavas un Gaujas, mūsu asinīm slacītos Volchovas cīņas laukus, dvēseļu sadegšanu Piebalgas pakalnos, leģendāro pašuzupurēšanos un varonību Kursas cietoksnī, lai mūsu Latvija nepazustu! Lai šīs 11. novembŗa vēstis par vīriem, kas upurēja personiskās dzīves, lai ziedotos tēvzemei, pamudina arī mūs neatliekamajam pienākumam ieslēgties grūtajā cīņā par tautas likteņa atslogošanu. Lai ikvienu latvieti viņa sirdsapziņa gumda nestāvēt sāņus!

Daugavas Vanagi gaida arī Tevi kopīgajā darbā, nepaliec vērotājs, nāc talkā. Kopīgā sadraudzībā kaldināsim latviešu dvēseļu spēku! Patriotisma potei un rakstura veidošanai mums visnotaļ jāveicina arī varoņu kults visjaunākajā paaudzē, lai mūsu trimdas skolas 11. novembŗa nozīmīguma izklāstam veltī īpašu mācības stundu, pieaicinot kādu kanaku—cīnītāju! ,,Ja brīvība sarkanā miglā ir kauta un pasaules lielcelos klaidēta tauta, mums lūgšana visa ir: Latvijas valsts!'' (Vigo Burģis).

*

18. novembris ir mūsu uzticības apliecinājuma diena tēvzemei Latvijai, kad atjaunojam apņemšanos palīdzēt saraut brīvības žņaugus, ko maskavieši apjozuši mūsu sentēvu zemei. Šī 18. novembŗa saietos lai ieskaņas apbrīna un atzinība apspiestajiem važu rāvējiem dzimtenē, kas apņēmīgā pārdrošībā ieskandēja brīvības mudi: Mostaities, latvieši! Viņu 14. jūnija un 23. oktobŗa akciju panākumu priekšā nobāl mūsu gadskārtējās klusās, neievērotās, bezietekmes demonstrācijas, prasot brīvību Latvijai.

Un tieši tas, kas notika okupācijas varas cieši pārraudzītajā Rīgā, satricināja turienes kakla kungus — komūnistu dižbiedrus! Notikumu dziļā iedirbe pārsteidza arī trimdu, kuŗai pie tiem gan bija visai maza ietekme. Ja komūnistu barveži tagad attapušies vaino trimdu par tautas ,,kūdīšanu'', tad tas notiek vienīgi, lai apzināti noslēptu, ka nospiestajos latviešos gadiem sakrātais īgnums par ievazātām krievu masām tagad bija uzrausis mazu liesmiņu, atklājot, ka tautas vienaldzīgā paklausība okupantu varai patiesībā tikai slēpj degošo naidu tās dvēselē.

Apspiesto jūtu izpausmes draudīgo nopietnību krievu pārpludinātajā Rīgā vistiešāk raksturo Latvijas kompartijas 1 sekretāra čekista Anatolija Gorbunova priekšlaicīgais oficiālais bažīgais brīdinājums latvju patriotiem Latvijā, ka ,,padomju vara ikvienu rosmi 18. novembrī(!) pie Brīvības pieminekļa Rīgā uzskatīs par sodāmu vēršanos pret pastāvošo padomju iekārtu!'' Sic! Šo kompartijas publisko piedraudējumu tautiešiem dzimtenē trimdai katrā ziņā vajadzētu pienācīgi izvērtēt un tā nozīmīgumu izgaismot mūsu 18. novembŗa saietos!

Ja apspiestajos tēvzemē tagad spēcīgi iegailējusies mude ,,Mostieties, latvieši!'', tad padomāsim arī, kādu morālu un politisku palīdzību mēs varētu tiem sniegt, lai šo tautas atmodu nenožmiedz sarkanais terrors? Pašreizējā Rietumu un Padomijas ,,labās sadarbības tiltu celšanas gaisotnē'' Rietumu valstsvīri — ,,brīvības ideālu apustuļi'' mūs 18. novembrī atkal valšķīgi paslavēs par etniskām rosmēm, nacionālo izturību, simpatiski mūs apsveiks Latvijas neatkarības dienā (mag. iur. V.Upeslācis: ,,Mēs tad pateicamies valstsvīriem par šiem traģikomiskiem apsveikumiem!''). Vai viņi nevarētu rast iespēju apturēt komūnistu varas brutālo izrēķināšanos ar alkatīgajiem brīvības saucējiem tēvzemē?

Kā mums izturēties, kad tēvzemē uzliesmo brīvības šalkas? Vai mums ir kāda iespēja ko labestīgu darīt šodienas bezcerībā, ik dienas redzot Rietumu patīgo saimniecisko sadarbošanos ar nāvīgāko ienaidnieku, kas lēni, bet mērķtiecīgi un neapturēts iet savu uzvaras ceļu? Vai tad apmulsušajai Rietumu pasaulei vispār vairs ir kāda reāla iespēja iegrožot Kremli?! Kad tad ASV valdība, bailēs nokaitināt sarkanos carus, jebko mūsu labā pragmatisku pasākusi?

Divdesmit divus gaŗus gadus mēs, piemēram, velti gaidām izziņu, kas tad īsti notika ar rekorda balsīm Tautas vietnieku namā pieņemto rezolūciju nr. 416 (1965), kas uzdeva ASV prezidentam izkārtot Apvienotajās Nācijās jautājumu par pašnoteikšanās tiesību liegšanu Baltijas tautām? Ik gadus mēs esam no likumdevējiem ,,izcīnījuši'' dučiem līdzīgas rezolūcijas mūsu labā, kas ,,lielās preses'' ignorētas, palikušas tikai uz papīra, mums pat nepapētījot un sabiedrību neinformējot, kādēļ tas tā...

Viss tas bijis tikai cēlu vārdu vāvuļošana mūsu rosmju apmierināšanai (Ko tad vēl vairāk gribat, lai jūsu dēļ sākam atomkaŗu?!). ,,Pasaules sirdsapziņas'' durvtiņu priekšā mēs veltīgi smilkstam par savas tautas tiesībām, kamēr rietumu liekuļi un naudas žvadzinātāji savtīgi andelējas ar tautu brīvību un cilvēku tiesību apspiedējiem, pameslam atstājot tiesības, taisnību un morāli...

18. novembrī ar savām izskaistinātām runām nestumsim nereālo cerību laivas, bet lielā atklātībā un no sirds pievērsīsimies tautas dzīvības un latvietības saglabāšanai trimdā un tēvzemē, kas prasa tur un šeit saliedēšanos pastāvēšanas cīņas lokā. 18. novembris kā mūsu pagātnes un nākotnes svētku diena lai mūs mudina būt modriem par tiem, kas tēvzemē izmisuši turas pretī pārkrievināšanai un verdzināšanai.

Būsim ar viņiem, tas stiprinās tautas pašapziņu un kopējo spēku. Izturīgi pildīsim savu nacionālo pienākumu, ko Latvija tiesīga no mums prasīt! Papūlēsimies, lai mūsu patriotiskai runāšanai sekotu arī cildena patriotiska darbošanās! Kad 18. novembrī skats piestās sarkanbaltsarkanajam karogam, lai sirds tad klusi zvēr mūžīgu uzticību Latvijai! ,,Dievs, kāpēc vēl gaidi, kāpēc nevel vergiem slogu, kāpēc never Brīvei logu? Kāpēc tēvu zemē vēl arvien — vakar, šodien, katru dienu — svešas mēles skan un gulgo, ļauna vara tautu pulgo? Dievs, liec beigties mūsu mokām, pacel mūs uz savām rokām!'' (Ella Andersone).

Lai tad nu piepildās mūsu visjaunākās paaudzes žurnālistes Dzintras Kariņas vārdi: ,,Kas zina, varbūt 2018. gadā mēs savas valsts simtgadi tomēr svinēsim Rīgā!''

Par Tevi, vaidu Latvija, kas krievu varas apspiesta un Rietumvalstu pamesta, mēs domāsim ik brīdi!

Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš

notiks sestdien, 5. decembrī, no pl. 10—18 un svētdien, 6. dec. no pl. 10—16 DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto.

- ROTAS
- AUDUMI
- KERAMIKA
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI
- GLEZNAS
- GRĀMATAS
- SKAŅU PLATES
- PIPARKŪKAS
- KAFIJA
- MEDUS
- PUTRAIMI

GARŠĪGAS PUSDIENAS
BAZĀRS
DV KLUBS JŪSU RĪCĪBĀ

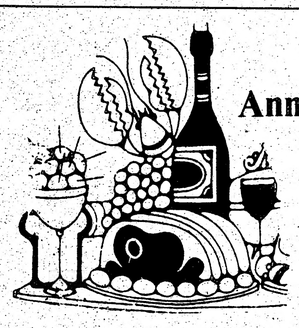

Anna Strauta

Mājas mātei

Necepta citronu siera kūka

1 tase sasmalcinātu graham biskvītu
3 ēdamk. kausēta sviesta
1 aploksne želatīna
1/4 tases silta ūdens
3 olas
1/2 tase un vēl 2 ēdamk. cukura
1/4 tases piena
1 citrona noberzta miza un sula
1 1/2 tases biezpiena
2/3 tases saputota putu krējuma

Sajauc biskvītu miltus ar sviestu un izklāj 8 collu formu ar noņemamām malām. Atdzesē.

Želatīnu izkausē ūdenī. Katliņā saliek vienu veselu olu, 2 olu dzeltenumus, 1/2 tasi cukura, šķipsnu sāls un pienu un labi sakuļ. Lēnā siltumā uzkarsē, pastāvīgi maisot, kamēr masa sabiezē, bet neļauj vārīties. Katliņu noņem no pavarda un iejauc izkausēto želatīnu. Atdzesē.

Iemaisa citrona mizu ar sulu, biezpienu un atlikušo cukuru iepriekšējā maisījumā, pēc tam iecilā putu krējumu. Stingri sakuļ olu baltumus un arī iecilā; maisījumu izklāj uz kūkas pamata un atdzesē, tad atbrīvo no malām un, ja tīk, grezno ar putu krējumu un sacukurotām citrona šķēlēm.

Norvēģu (sponge) kūka

6 olas
1 tase cukura
1 tējk. vaniljas ekstrakta
1 1/4 tases miltu (self-rising)

Pildījumam:
1 paints putu krējuma
1/4 tases ļoti smalkā cukura
skārdene ogu, piem., avenes, bez sulas.

Krāsns temper. 350° F.

Bļodā iesit 4 olas un no 2 atlikušām dzeltenumus, pataupot baltumus. Sakuļ olas, tad pievieno cukuru un vaniljas ekstraktu un turpina putošanu, kamēr masa kļūst gaiša un bieza. Pārkaisa miltus un iecilā.—

Sakuļ atlikušos 2 olu baltumus, kamēr veidojas stingras putas, un iecilā iepriekšējā maisījumā. Masu iepilda 9 collu kūku formas pamatā, iepriekš formu izsmērējot ar sviestu un izklājot ar sviesta papīru. Cep 10 min., tad krāsns temperat. samazina uz 325° F un cep vēl 50 min., vai kamēr iedurtam kociņam mīkla nav pieķērusies klāt.

Formu atdzesē 5 min., tad izgāž uz režģa, lai pilnīgi atdziest.

Pildījumam saputo krējumu ar cukuru, kamēr biezs. Kūku sagriež 3 kārtās, un apm. 3/4 no krējuma izlieto, apziežot kārtu virsas. Atsevišķās kārtas saliek kopā un ar atlikušo krējumu apziež malas, atstājot virsu neapklātu. Kūkas malu augšā un apakšā veido no putu krējuma, bet vidu grezno ar ogām.

TORONTO

● Kanadiešu klubs Toronto Sportsmen's Association rīkotos šaušanas kursus ar mazkalibra šautenēm 25. oktobrī kluba telpās vadīja Oskars Zvirgzdgrauds. Piedalījās 11 šaušanas sporta interesenti, to skaitā divi latvieši: jauniete Velta Ozola un Fricis Jēkabsons. Kursi ilga 11 stundas.

LONDONA, ONTARIO

● DV Londonas nodaļas vanadzes sagādāja jauku pārsteigumu sestdien, 17. oktobrī, ar Hamiltonas viešņām atzīmējot rakstnieces A. Brigaderes 125. dzimšanas atceri ar uzvedumu ,,Dabūšanas'' no jautrās spēles ,,Lielais loms'' M. un Z. Upītes iestudējumā.

Piedalījās: Vijolīte Alksne, Elga Dāboliņa, Biruta Kwapisinska, Maija Upīte un Ziedonis Upīte. Vakaru atklāja vanadžu kopas vadītāja Dzidra Stirāja ar īsu uzrunu. Par A. Brigaderi referēja Hamiltonas vanadžu kopas vadītāja Kate Lapiņa, pastāstot par tās dzīvi un darbošanos. Skatuves lomu tēlotāji sagādāja skatītājiem jautrus brīžus.

Pēc pabeigtā uzveduma aktieri saņēma ziedus no vanadzes Vēras Alksnes līdz ar publikas ilgiem aplausiem. Sekoja DV Londonas nod. priekšnieka Rolfa Alkšņa ziņojums par DV CV piešķirtiem atzinības rakstiem vanadzēm Verai Alksnei, Gaidai Bitei un Martai Brikmanei. Tos pasniedza DV Kanadas vanadžu vadītāja Nora Pulciņa.

Nobeigumā viesi iebaudīja siltas vakariņas, ko bija sarūpējušas kopas vanadzes ar tās saimnieci Mirdzu Dambenieci. Bija bagātīgs laimestu klāsts loterijai.

Apmeklētāju vidū bija arī DV KV priekšsēdis Guntars Brikmanis, Londonas latviešu ev. lut. draudzes priekšnieks Roberts Epneris, dāmu komitejas priekšniece Milda Tiltiņa, pensionāru apvienības priekšniece Līvija Zandersone un citi Londonas sabiedriskie darbinieki.

Paldies Hamiltonas vanadzēm par jauko uzvedumu un Londonas vanadzēm ar tās vadītāju Dzidru Stirāju par patīkami un labi izdevušos vakaru.

OR

Sidrabenes upē katru rudeni Ontario ezera laši meklē ceļu nokļūt atpakaļ, kur tie ielaisti. Makšķernieku saimē sacensībās Sidrabenē uzvarēja Ēriks Blūms ar uzņēmumā redzamo 25 mārc. smago lasi. **Foto J. Liģers**

VIENA MŪŽA NEPIETIEK

AINAS ZEMDEGAS

PIEKTAIS DZEJOĻU KRĀJUMS

Latviešu grāmatnīcās — Kan. $15.00, ASV $12.00

Pasūtinot tieši no apgāda, pieskaitīt $2.00 pasta izdevumiem.
Čeks vai naudas pārvedums adresējams apgādam:

EGREMONT PRESS, 616 — 25 CHARLTON EAST
HAMILTON, ONT., CANADA L8N 1Y2

Izdaru krāsošanas darbus

Nocenošana bez maksas.
Zvanīt no pl. 10—23
tālr. 924-7095

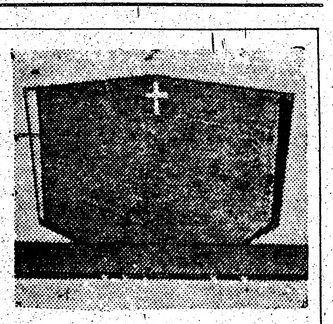

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un
eiropiešu mets.
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

KREDITSABIEDRĪBAS BIEDRU IEVĒRĪBAI!

Latviešu Kreditsabiedrības biroji būs atvērti trešdien, 11. novembrī, bet būs slēgti Latvijas valsts svētkos ceturtdien, 18. novembrī.

TORONTO OFFICE	TORONTO OFFICE	HAMILTON OFFICE	LONDON OFFICE
491 College Street	4 Credit Union Drive	16 Queen Street North	137 Huron Street
Toronto, Ontario M6G 1A5	Toronto, Ontario M4A 2N8	Hamilton, Ontario L8R 2R8	London, Ontario N6A 2J3
Phone 922-2551	Phone 751-8982	Phone 529-7939	Phone 439-7342

QUICK FISHERIES
R.R.3 — Group Box 14
Brighton, Ont. K0K 1H0
tel. 613-475-1053

svaigas zivis

svaigas siļķes — $1.00 mārciņā
svaigas sīgas (white fish) — $1.00 mārciņā
svaigi baltie asari — $1.00 mārciņā

100 jūdzes uz austrumiem no Toronto, 30. ātrceļš, nogriezties uz dienvidiem.

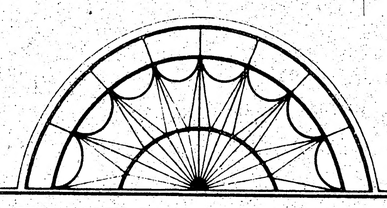

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD.

Jau 9 gadus
latviešu pārstāvis

JĀNIS KORBS
Sales Representative

Birojā: 534-6381
Mājās: 461-9359

902 Bathurst Street Toronto, M5R 3G3

SAVIENOTĀS VALSTIS

Ņujorkas redakcijas vadītājs V. Irbe,
6D Millholland Drive, Fishkill, N.Y. 12524, U.S.A.
tālr. 1-914-838-2411.

ŅUJORKA

● Draudzes nams Bruklinā Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzei pieder 40 gadus. Tur atrodas kanceleja ar pilna laika darbvedi un grāmatvedi, ko 26 gadus izpilda Marta Lucāna, bet papildu darbiniece ir Irmgarde Kraže. Namā kopš 1946. gada dzīvo māc. R. Zariņš ar ģimeni un 1947. gadā tur sākās draudzes otrie dievkalpojumi un sanāksmes. Reizi mēnesī tie bija Holy Trinity luterāņu baznīcā, Centrālparka rietumu malā, Manhatenā. Ar 1951. gada sākumu tos pārcēla uz Betlemes baznīcu Bruklinā, kur tie notiek vēl tagad. Sākuma gados draudzes namā uzņemti daudzi jaunie iebraucēji, kas bija ieradušies no Vācijas ar Latvian Relief galvojumiem.

Draudzes namā notika draudzes koŗa mēģinājumi, sākumā Viktora Stotta, pēc tam Elzas Žebranskas vadībā, bet ar 1949. gadu tos pārņēma Bruno Skulte. Namā pulcējušies jaunieši, 1949. gadā parakstīts dibināšanas akts Rīgas skautu vienībai, dejojis skautu un gaidu Trejdeksnis, notikuši bērnu eglītes sarīkojumi, bijuši arī literārie sarīkojumi studentēm, izstāde gleznotājiem, baleta studija, referāti, klavieŗu studija, daiļamatniecības stends; varēja pat kādu laiku dabūt latviešu rupjmaizi. Tur notikuši arī dažādi sarīkojumi, sanāksmes, konferences, sēdes, laulības un kristības. Ik mēnesi tur notiek valdes sēdes, kur piedalās deviņi vēlēti draudzes valdes locekļi un pieci novadu vecākie, kas ievēlēti novados. Jau daudzus gadus runāts par jauna draudzes nama iegādi, un tā iegādes fondā savākti 169,000 dolari.

● Toronto viesis mācītājs Arveds Celms divās pēcpusdienās referēja par Tēvzemes balvas laureātu Vili Plūdoni.

Daugavas Vanagu nama vanadžu rīkotā pēcpusdienā 31. oktobrī viņš lasīja referāta pirmo daļu. Referents prata interesanti runāt un apmeklētāji ar uzmanību klausījās, kaut viņu skaits šoreiz bija ļoti mērens. Dienu vēlāk, 1. novembrī Betlemes baznīcas sarīkojumu zālē Bruklinā, Ņujorkas draudzes Iekšpilsētas dāmu komitejas sarīkojumā bija referāta cikla turpinājums par tematu „Plūdoņa skaistvārdu piemineklis". Te viņš iztirzāja un analizēja Atraitnes dēlu un citus Plūdoņa darbus. Apmeklētāju ap 50. Sarīkojumu kuplināja mākslinieks Stīle, nodziedot dažas dziesmas. Dāmu komiteja priekšnieces S. Riekstiņas vadībā pacienāja ar azaidu. **Vk**

ČIKAGA

● Čikagas Latviešu Organizāciju delegātu sanāksme notika 26. oktobrī Čikagas Latviešu namā. Sēdi atklāja un vadīja ČLOA priekšsēdis I. Bergmanis. Viņš sniedza vispārējo ziņojumu par notikumiem Čikagas dzīvē un turpmākiem nodomiem un sarīkojumiem. Par ALA Ārējas informācijas biroja gadskārtējā nacionālpolitiskā semināra sanāksmi no 23. līdz 25. oktobrim Vašingtonā pastāstīja ČLOA vicepriekšsēde I. Stokes, uzsveŗot, ka tā bijusi ļoti iespaidīga. Par to lielu interesi izrādījuši ASV valdības pārstāvji, politiskie zinātnieki un žurnālisti. Referāti interesanti un labi sagatavoti, katrs referents par savu tematu deva atbilstošas ziņas, sevišķi par pašreizējo politisko stāvokli ASV un arī okupētajā Latvijā. Par Helsinki-86 grupas darbību okupētajā dzimtenē R. Silaraups ieteica neklusēt un neatbalstīt kultūras sakarus un sūtītos māksliniekus un citus pasākumus. Vispirms R. Silaraups pateicās ASV prezidentam un valdībai par sniegto palīdzību un atbalstu. Viņš arī uzsvēra, ka latvieši dzimtenē ļoti ciena prezidentu Rēgenu un citus valdības pārstāvjus un uzskata, ka ASV ir visvairāk darījušas latviešu atbalstam. Silaraups ir ļoti iespaidīgs, dedzīgs un nosvērts jaunietis. Ists patriots. Deva īsas un noteiktas atbildes uz uzstādītiem jautājumiem. Noteikts savā stājā. Gorbačova priekšlikumi ir nepieņemami, pret tiem mums vienmēr jācīnas pretī. Arī paneļdiskusijās viņš uzsvēra, ka nav jābaidās no atklātības. Latvijā jaunieši ir ļoti nacionāli un patriotiski noskaņoti. Runājot par Helsinki-86 grupas darbību nākotnē, tai nepipeciešama palīdzība un atbalsts. Bieži notiekot sadursmes un kautiņi ar krievu jauniešiem. Par 18. novembri runājot — stāvoklis ļoti saspīlēts, svarīgi sagatavot tautu šim gadījumam un panākt, lai rietumu prese būtu Latvijā un redzētu, kas tur notiek. Šeit jārīko iespaidīgas demonstrācijas. Jautājums ir grūts, jo tautiešos nav pietiekama atbalsta. Mēs esam bailīgi salīdzinot ar to, ko jaunieši dara un panāk okupētajā dzimtenē. I. Stokesa arī pastāstīja par A. Lejiņa referātu un notikumiem Afganistanā, jo Lejiņa interese bijusi satikt kādu latvieti un noskaidrot patiesos apstākļus. Saticis gan vienu lietuvieti, bijusi ļoti laba saskaņa un sadarbība ar partizāniem.

Radio raidījumu komitejas pr-dis J. Valainis ziņoja, ka financiālais stāvoklis labs. Nākošā gadā paredzēts 35 gadu atceres sarīkojums. Raidījumu likmes jāpaaugstina, resp. sludinājumi, kas svarīgi raidījumiem.

Plašākās pārrunas bija par 18. novembŗa valsts svētku sarīkojumu, kas notiks 15. novembrī Latviešu namā. Aktā runu teiks Apvienotās Baltiešu komitejas un PBLA loceklis G. Meirovics. Būs jauniešu mūzikālie priekšnesumi. Pēc sarīkojuma būs Latviešu b-bas dāmu komitejas rīkots draudzības vakars.

Plašākas pārrunas bija arī par R. Silaraupa viesošanos Čikagā 27. novembrī — ko aicināt paneļdiskusijās. Pārrunāja arī sarīkojumu kalendāra sastādīšanu un koordinēšanu. Organizācijām jāraugās, lai nebūtu vairāki sarīkojumi vienā reizē, kas gan Čikagā pie tik daudz organizācijām un draudzēm nav viegli izdarāms. I. Bergmanis ziņoja, ka 13. decembrī Latviešu namā notiks apspiesto tautu sarīkojums ar priekšnesumiem. Nākošā gadā sarīkojumus pieteica radioraidijumu komiteja. 16. janvārī, vairākus sarīkojumus vēl pieteica Kr. Barona skola, Čikagas draudžu sadarbības komiteja, DV apvienība un citas organizācijas.

A. Z.

GRAND RAPIDI

● Mūžības ceļinieku pulkam Grand Rapidos, Mičigenā, pievienojies jurists Edgars Lapiņš, dzimis 1906. g. 24. maijā Sinolē. Vēlāk ģimene pārceļās uz Druvienu, kur Lapiņi kļūst pazīstami plašākā apkārtnē ar savu darbu un uzņēmību dažādos pasākumos. Tie pieminēti arī rakstnieka Oļģerta Liepiņa grāmatā Stirnas pār kalniem. Edg. Lapiņš beidzis Dzeņa reālģimnaziju Rīgā un Latvijas universitāti, iegūstot tieslietu maģistra gradu. Dzimtenē strādājis savā profesijā, bet Vācijā bēgļu posmā dzīvojis Veingartenes nometnē, kur franču zonā veicis dažādus pienākumus. Iecelojis ASV, Grand Rapidos, būdams šeit nodarbināts metallrūpniecībā. Piedalījies DV apvienībā, Latviešu kreditsabiedrībā, darbojies līdz ALA kā juridiskais padomdevējs un bijis korporācijas Sidrabenia filistrs. Pa reizei rakstījis latviešu laikrakstos, īpaši tieslietu jautājumos. Ģimenē izaudzinātas divas meitas un viens dēls, kas visi ieguvuši akadēmisku izglītību. Dēls sekojis tēva pēdās un šinī zemē beidzis tieslietu fakultāti. Nelaiķi pēdējā dusā izvadīja māc. J. Mednis 15. oktobrī un guldīja zemes klēpī Vūdlava kapsētā. Bija atvadu ziedi no tuviniekiem un organizācijām, kuŗās aizgājējs darbojies. Sēro sieva, dēls, divas meitas ar ģimenēm, divas māsas ar ģimenēm, brālis ar ģimeni, citi radi un draugi dzimtenē un svešumā. **V.Z.**

MILVOKI

● Milvoku pensionāru biedrība 1. oktobŗa sanāksmē par debesu noslēpumiem un zvaigžņu ceļiem izplatījumā stāstīja astronomijas pētnieks Āris Peniķis, stāstāmo papildinot ar slīdītēm.

Ievada runātājs klausītājus iepazīstināja ar astronomijas pamatprincipiem.

Lekcija, kas bija paredzēta pusstundu gaŗa, nemanot aizritēja vairāk nekā stundu, jo klausītāji ar lielu interesi sekoja runātāja, romantiskam stāstam par notikumiem izplatījumā. Par plašās auditorijas atsaucību labāko liecību deva daudzie jautājumi lekcijas beigās, uz kuŗiem runātājs deva objektīvus un lietišķīgus paskaidrojumus.

Pateikdamies runātājam, pr-ks P. Turlais piebilda, ka Ā. Peniķi pazināms no citiem referātiem mūsu saimei aprūpes lietās. Astronomijas entuziasts ne tikai pētī izplatījuma norises, bet arī pats gatavo liela apmēra teleskopus, ar kuŗiem naktīs brauc tālus ceļus ārpus pilsētas, lai netraucēti varētu nodoties iemīlētai zvaigžņu vērošanai.

Pēc referāta biedrības kultūras lietu vadītāja Elza Tauriņa-Mintika nolasīja biedrības dzimšanas dienu jubilāru vārdus un pasniedza klātesošiem dažus ziedus. Tāpat viņa sveica ar ziediem klātesošo Latvijas viesi A. Rumpi. P. Turlais sniedza pārskatu par biedrības darbību un uzdevumiem nākotnē. Pēc oficiālās daļas saimniecības lietu vadītāja Mirdza Cukura klātesošos aicināja uz kopēju azaidu.

Par pensionāru darbību P. Turlais izteicās, ka biedrība pēdējos gados kā skaitliski, tā darbībā izaugusi. Pastāv ciešas sadarbības saites ar Milvoku citām sabiedriskām organizācijām. Te ar pateicību jāpiemin piedzīvojušu sabiedrisku darbinieku rosīga darbība biedrības valdē, kā arī citu biedru atsaucība biedrības pasākumos. Milvokos ir laimīgi sagadījies, ka pastāvošās organizācijas draudzīgi sadarbojas un iet roku rokā kopējos latviešu pasākumos.

Pensionāru skaits biedrībā varētu būt krietni lielāks, bet te jāpiezīmē, ka daļa gados veco latviešu vēl strādā daļēju maizes darbu, un krietna daļa ir aktīvi iesaistīti citu Milvoku organizāciju vadībā.

Pensionāru sanāksmes vasarā notiek Micheļa parkā, bet ziemas mēnešos Internacionālā institūta telpās, kuŗā biedrība ir dalībniece, kādēļ telpas sanāksmēm saņem pret mērenu atlīdzību. Regulārās sanāksmēs biedri ir ļoti iecienījuši. Biedrība pieder pie Amerikas Latviešu apvienības LPF; atbalsta ar līdzekļiem latviešu skolas, jaunatnes organizācijas un katru nacionālu pasākumu.

ep.

SIETLA

● DV Ziemeļrietumu apvienības gadskārtējais Rudens svētku sarīkojums 10. oktobrī Sietlas latviešu centrā bija labi apmeklēts. Bez vietējo „pagastu" — Sietlas un Takomas — tautiešiem redzējām arī viesus no Portlandes un Vankuveras, B.C.

Sarīkojumu ievadīja apvienības priekšnieks A. Ķirsis ar īsu uzrunu un kopā ar vanadžu kopas priekšnieci A. Felzenbergu izmantoja šo gadījumu, lai pasniegtu Edmundam un Valentīnai Rekēviciem DV ASV Zemes valdes piešķirtos Goda rakstus par nopelniem mūsu apvienības un DV organizācijas labā. Apvienības kasieris J. Muižnieks savukārt pasniedza DV mūža biedru kartes Žanim Elfertam un Ansim Cibim.

Priekšnesumu daļā dzirdējām Portlandes tautiešu sagatavoto programmu speciāli mūsu Rudens svētkiem. Programmas pirmā daļa dzirdējām dziesmas un duetus no mūsu vecākās paaudzes jaunības laika tik populārās operetes „Trejmeitiņas", programmas otrā daļā vairākas R. Paula un A. Legzdiņa dziesmas. Ņemot vērā nedaudzos mēģinājumus, priekšnesums bija lielisks. It īpaši jāatzīmē, ka šoreiz „nepazuda" vīru balsis, kā tas pēdējā laikā bieži notiek kā koŗu, tā arī mazāku ansambļu priekšnesumos. Klausītāji pateicās ar ilgiem aplausiem, prasot piedevas. Apvienības priekšnieks un vanadžu kopas priekšniece kā mazu atzinību par skaisto priekšnesumu grupas dalībniekiem pasniedza ziedus. Par skaistās programmas sagatavošanu jāpateicas visiem grupas dalībniekiem, kas ziedoja savu laiku un mēroja patālo ceļu, lai iepriecinātu Rudens svētku apmeklētājus. Lielākā pateicība, protams, pienākas mūsu apvienības vanadzei Editei Rebai, kuŗa šo ansambli noorganizēja un vadīja.

Priekšnesumiem beidzoties, pēc Edites Rebas aicinājuma apmeklētāji vienojās vairākās kopējās dziesmās, kas skanēja lieliski. Laikam tāpēc, ka ar gudru ziņu Edite programmas otrā pusē bija devusi šo dziesmu vārdus.

Pēc priekšnesumiem apmeklētāji varēja stiprināties ar vanadžu kopas sagādātiem gardumiem, tos iebaudot vai nu ar kafiju, vīnu vai spēcīgākiem miesas un gara stiprinātājiem. Padejot varēja pie skaņu lenšu mūzikas, bet kam prāts nesās uz dziedāšanu, tos labprāt ar akordeonu pavadīja šādos sarīkojumos populārais Edo Rekēvics, mūsu apvienības valdes loceklis.

Apv. kasieŗa J. Muižnieka vadībā izvilka laimestus Rosības balvas mantu loterijā, klātesošiem laimētājiem tos arī tūlīt pasniedzot. Japāņu izlozē varēja iegūt vairākus vērtīgus laimestus.

Apvienības Rudens svētku loterijas ienākumi kopš ilgiem gadiem bagātina apv. Jaunatnes Rosības fonda līdzekļus, tādēļ varam priecāties, ka arī šī gada sarīkojums paveŗ jaunas iespējas šī vērtīgā darba turpināšanai. **A.K.**

Ja nu Dēls jūs darīs brīvus, jūs patiesi būsiet brīvi. (Jāņa ev. 8:36)

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. M1S 1Z6.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $6.00

125 Broadview Ave.
Tel 465-5225

Svētdienās iepriekš sazinoties pa tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIEŠIEM
sākot ar 1987. gada 29. jūniju
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 21.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās slēgts.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 23.00.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
● Izjusti personīgi pakalpojumi
● Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

DR. ROBERTS U. VAGNERS, O.D.
OPTOMETRIST
3439 YONGE STREET
TORONTO, ONTARIO M4N 2N1
TELEPHONE
(416) 485-5233

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā:
● lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
● žāvētus tītarus, zivis,
● pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
● klāj viesību galdus.
Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

Grāmatas dāvanām

J. Ķēniņš — Kanta latviskās cilmes problēmas	$14.50
A. Silgailis — Latvian Legion	$25.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking	$12.00
L. Ozolkalne — Kur tu esi	$19.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas	$12.00
H. Biezais — Saki tā, kā tas ir	$16.00
Latvju Enciklopēdija 2	$52.00
Ceichners, A. — Latvijas boļševizācija 1940—1941	$27.00
Garīgs apskats II	$15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares	$27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām	$12.00
Latviešu lietiskā daiļdare	$20.00
I. Gubiņa — Uz akmeņa stāvēdams	$18.00
L. Bērziņa — Jaunības atblāzmā	$16.00
A. Alksnis — Panaceja un viņas mācekļi	$18.00
A. Eglītis — Svešais cirvis cērt un cērt	$ 9.00
A. Kraujiete — Spoguli, spoguli, atklājies, dzejas	$14.00
M. Zichmanis — Brāļi Zēbergi	$14.00
V. Jankevica — No Ārlavas līdz Ņujorkai	$17.00
Dainu izlase — Ozols	$12.00
E. Grīslis — Uz ērgļa spārniem	$19.00
O. Perro — Vēstures veidotāji	$20.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
K. Osis — Uz utopiju tilta	$13.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
Latvija — sienas kartes	$12.50
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.)	$20.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmatnīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd., iesk., no pl. 12.00 līdz pl. 18.00
sestdienās no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
5165 Yonge St., Willowdale, Ont. M2N 5P5
(Veikals atrodas pie North York Center — Yonge & Park Home krustojumā)
733-4515 733-4516
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
ŽELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
Piegāde Toronto, priekšpilsētās un visā pasaulē.
Akceptējam galvenās kreditkartes.
Auto novietošana veikala ēkas aizmugurē.
Pārdodam atsevišķus Latvija Amerikā numurus.
Veikals atvērts: *Inta Gugāns-Tauriņš*
No pirmdienas līdz ceturtdienai no pl. 9—6 vakarā, piektdienās no pl. 9—8 vakarā, sestdienās no pl. 9—5 pēcp.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Sveicam laikraksta lasītājus Latvijas valstssvētku dienā!

Sveicam tautiešus visā pasaulē 69. valstssvētkos

DV CENTRĀLĀ VALDE

Komponista Viktora Baštika darbu koncerts

Atzīmējot komponista Viktora Baštika 75. gadskārtu, Klīvlandes baptistu draudze sarīkoja koncertu, kuŗā atskaņoja vienīgi viņa garīgās mūzikas darbus — koŗa, dueta un solo dziesmas baptistu draudžu koŗu dalībnieku izpildījumā. Koncerts notika Klīvlandē, Apvienotās ev. lut. draudzes baznīcā. Dziedātāji un mūziķi piedalījās no Bukskauntijas, Čikagas, Filadelfijas, Klīvlandes un Toronto baptistu draudžu koŗiem, kā arī ansamblis Melodija. Diriģentu pienākumus bija uzņēmušies V. Baštiks, T. Barbins, R. Kalnmalis, Ž. Gertners un G. Plostniece. Mūzikas pavadījumu spēlēja ērģelnieks D. Ūsis, pianists D. Šmits, vijolniece D. Plostniece un flautiste D. Ūse.

Koncertā kopkoris atskaņoja 11 dziesmas, bet ansamblis Melodija, soprāna soliste, soprāna un basa duets pa vienai un basa solists divas dziesmas. Kopkoris bez a capella koŗa dziesmām atskaņoja arī atsevišķas daļas no kantātēm instrumentālā ansambļa pavadījumā. Sevišķi pacilāti izskanēja G. Plostnieces vadībā Svētceļnieku dziesma no kantātes Draudze un Es zinu, dzīvs mans Glābējs.

V. Baštiks neraksta problēmu dziesmas. Savās kompozicijās viņš arī atturas no lielāka modernisma. Koŗiem viņa dziesmas patīk dziedāt. Atskaņotās dziesmas bija atšķirīgas mūzikālajos stilos un klausītājiem nelikās, ka tās būtu viena komponista dziesmas.

40 balsu kopkoris izskanēja saliedēti ar noturīgu intonācijas tīrību visās balsu grupās. Katrs diriģents un kopkoris dziesmu tekstuālajam un mūzikālajam raksturam iedeva piemērotu, niansētu iztulkojumu un atskaņojumu.

Baptistu draudzes ir ļoti gādīgas par saviem jauniešiem, lai viņi apgūtu ziņāšanas un varēšanu dziedāšanā un mūzicēšanā. Un panākumi koncertā bija manāmi. Tīrskanīgās balsis bija liecība, ka kopkorī ir prasmīgi dziedātāji, kas cenšas savu darbu veikt ar profesionālu pieeju.

Solo dziesmu — Cik ļoti Dievs pasauli mīlējis — izpildīja soprāns G. Plostniece instrumentālā ansambļa pavadījumā, bet duetu Kristus spēcīgā dziedājumā sniedza soprāns G. Plostniece un bass V. Ūsis, klavieŗu pavadījumus spēlējot D. Ūsim. Klusināti atturīgā dziedājumā bass V. Ūsis atskaņoja divas solo dziesmas — Es klusēt gribētu un Kas ir tas, kas gaida. Nelielo solo dziedājumu koŗa dziesmā Rīta zvaigzne, ko vadīja R. Kalnmals, izpildīja soprāns D. Bērziņa. Koncerts sākās ar kopīgi dziedātu korāli Pilnas rokas paceldams, bet izskanēja G. Plostnieces vadībā ar labi interpretēto kopkoŗa dziesmu Mūsu Tēvs (no kantātes Rekviēms).

Paldies koncerta rīkotājiem, komponistam un programmas izpildītājiem par skaisto koncertu!

J. Ūdris

LATVIJAS VALSTS SVĒTKOS TAUTIEŠUS SVEIC

LATVIEŠU KARA INVALIDU APVIENĪBA KANADĀ

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

5165 Yonge St., Willowdale, Ont. M2N 5P5
(Veikals atrodas pie North York Center — Yonge & Park Home krustojumā)
733-4515 733-4516

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
Piegāde Toronto, priekšpilsētās un visā pasaulē.
Akceptējam galvenās kredītkartes.
Auto novietošana veikala čkas aizmugurē.

Pārdodam atsevišķus Latvija Amerikā numurus.

Inta Gugāns-Tauriņš

TORONTO

● „Brītiņš ar Dievu," — šāds nosaukums ir latv. misijas Radio Raidījumam. Vēl svētdien, 12. jūl. rītā noklausījāmies pazīstamo balsi, bet raidījums beidzās ar sēru ziņu — Alfreds Lakšmanis pagājušā naktī slēdzis acis mūža mieram. A. Lakšmanis dzimis 1902. gadā 2. janvārī Latvijā. Jau kopš agras jaunības strādājis Dieva darbā Ventspils jūrmalas ciemos. Aizgājējs piederēja pie ļoti spējīgiem darbiniekiem; labi pazina Sv. Rakstus, prata tos izskaidrot, spēlēja vijoli un klavieres, dziedāja un dzīves grūtībām piegāja ar bagātīgu humora izpratni.

Sākoties bēgļu gaitām, Laksmaņi ar diviem maziem bērniem pēdējā zvejas laivā iebrauca Baltijas jūrā starp vētrām un zemūdenēm. Lūgšanu pasargāti, pēc 36 stundu cīņas uzskrēja sēklī. Izbrienot krastā, izrādījās, ka tie atrodas Gotlandē. Kā pirmo vecu paziņu Laksmaņa māte apkampa aso kadiķu krūmu: „— Ja tu te uzturi savu dzīvību — mēs arī!" Un uzturēja arī starp priekiem un bēdām piecus gadus.

1949. gadā Lakšmani iecelo Kanadā un tūdaļ kopā ar maizes darbu saistījās Dieva darbā, uzņemoties atbildīgo raidījumu, kas kalpojis latviešiem 33 gadus.

Mēdz sacīt, ka neviena vieta nepaliekot tukša. Jāšaubās, kas aizstās Alfreda Lakšmaņa atstāto vietu Garīgā Raidījuma darbā.

Matilde Bruksteine-Pīpe

Fotografisks

uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

BENJAMIN
FILM · LABORATORIES · LIMITED

267 Richmond St.E., Toronto, Ont., M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA

Izjusti personīgi pakalpojumi.
Pastāvīga kapelia.

M. WAYNE HAMILTON
Funeral director

733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Kļūmes labojums:

Mūsu laikraksta 45.nr. 20. lp. rakstā „Kanadas apgabala dāmu komiteju paplašināta konference" 2. slejas beigās pareizi jābūt:

„Rasma Caune pateicās visiem lektoriem, tāpat arī galvenajām saimniecēm Ingeborgai Vēverei un Katrīnei Bružei.

MINEAPOLE

Īsi pirms savas 85. gadskārtas, ļaundabīgas slimības pieveikts, Mineapolē miris inženieris-technologs Viktors Perlbachs. Viņš dzimis rīdzinieks, 1919. g. jūnijā brīvprātīgi iestājas ģen. J. Baloža brigādē un piedalījies cīņas Latgales frontē. Tā paša gada rudenī viņa vienību ietilpina 3. Jelgavas kājnieku pulkā, kura sastāvā P. piedalās cīņās pret Bermontu Augškurzemē, kā arī Latgales atbrīvošanā. Kā skolnieku viņu 1920. gadā demobilizē. 1921. gadā beidz Rīgas pilsētas 2. vidusskolu, bet rudenī uzsāk studijas L.U. mechanikas fakultātē, kuru beidz 1928. gadā ar inženiera-technologa gradu. Studiju laikā pievienojies korporācijai Fraternitas Livonica un ir viens no tās filistriem — dibinātājiem.

Latvijā strādājis par inženieri Vairoga mašīnu fabrikā VEFā, gumijas fabrikā Kvadrāts, bez tam bijis inženieris-taksātors Latvijas hipotēku bankā. 1944. gadā devies bēgļu gaitās uz Vāciju, kādu laiku strādājis flotes arsenālā Svinemindē, vēlāk būvniecībā un angļu militārās pārvaldes dienestā. Izveidojoties latviešu bēgļu nometnēm, ir skolotājs Eutinas nometnes skolā, vēlāk pārejot darbā pie IRO. Savienotajās Valstīs iecelojis 1950. gadā, sākumā ar dzīves vietu Sūfolsā, Dienvid-dakotā, kur līdz 1956. gadam strādājis par zīmētāju-konstruktoru architektu birojā, vēlāk pārcēlies uz Mineapoli un līdz aiziešanai atpūtā strādājis mašīnbūvju uzņēmumā.

Pēdējās atvadas aizgājējam, kas bija saistījies amerikāņu draudzē, notika Sunset Memorial kapličā, Mineapolē, kur viņu pārpelnoja. Pie šķirsta goda sardzē stāvēja korporāciju locekļi. No aizgājēja korp. Fraternitas Livonica vārdā atvadījās inž. A. Rozentals, atvadām noslēdzoties ar kopīgi dziedātu „Ja kādu brāli". Par aizgājēju skumst dzīvesbiedre, pieci bērni, krietns pulciņš mazdēlu un mazmazmeitiņu, draugu pulks un Fraternitas Livonica saime. **A. Sed.**

RM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

NSM

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

KALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Leonija Ozolkalne
KUR TU ESI?
Autore mums ir ļoti labi pazīstama ar grāmatu Ugunī. Tāpat arī šoreiz ļoti raitā valodā aizved lasītāju kara un pēckara bēgļu gaitās, rādot vecākās un vidējās paaudzes cīņu par brīvu Latviju.
Laba dāvana visiem grāmatu cienītājiem.
Cena $19.00.
PIEPRASAIT SAVAM GRĀMATU PIEGĀDĀTĀJAM

KRISTUS DĀRZS
meklē
MĀSU DIREKTRISI
ar B.Sc. gradu māsu zinātnēs un spēkā esošu „Ontario Certificate of Competence".
Nepieciešama pieredze veco ļaužu aprūpē, plānošanā un administrātīvā darbā. Lūdzu sūtīt aprakstu par iepriekšējo pieredzi Dr. J. Lūsim, 11290 Pine Valley Drive, Woodbridge, Ontario, L4L 1A6, tālr. 832-3300, līdz šā gada 30. novembrim.

RATAS OPTIC
Igauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
465-8648
Atvērts pirmd. - piekd. 10—18
sestdienās 10—15
- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktlēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

MAID SERVICE
uzņēmums
meklē mājas apkopējas privātām mājām. Jābūt ar angļu valodas zināšanām un savu Social Insurance numuru. Zvanīt
663-0668

MAPLE LEAF TRAVEL
Piedāvā lidojumus
PACKAGE TOURS
Lūdzu zvanait Inesei Grodnis
653-4351
655 St. Clair Ave W.

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLE'S NEST

Valentīna Pāvula
NEPTŪNA KALPS
ir vienīgā grāmata mūsu literātūrā, kuŗā autors apraksta savu darbu — zemūdens dzīlēs nogrimušo kuģu un citu bagātību meklēšanā, kā arī daudzās citās bīstamās dēkās.
Jauns pienesums latviešu literātūrā līdz šim neaprakstītos ūdenslīdēja piedzīvojumos.
Rakstnieks Anšlavs Eglītis Valentīna Pāvula stāstījumu vērtē šā: „Neparasts, interesants, īpatnēji svaigā valodā uzrakstīts darbs. Saista nepārtraukti lasītāja uzmanību..."
Grāmatai 488 lpp. Mākslinieka Ērika Dzeņa vāka zīmējums.
Laba dāvana visiem grāmatu cienītājiem.
Cena $28.50.
Pieprasait savam grāmatu piegādātājam.

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows **534-2926**
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARKĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

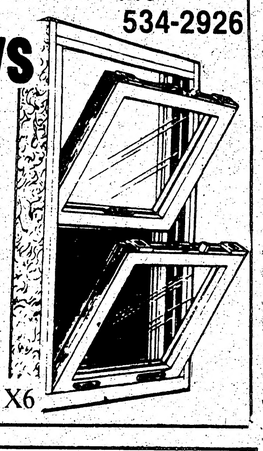

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

LATVIJA AMERIKĀ
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.
Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
— vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00
— 6 mēnešiem " $24.00 " $24.00
— 3 mēnešiem " $14.00 " $14.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents — pagarinājums —
Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtami 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9.

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

1918 1987

Latvijas valstssvētku atceres dienā sveic:

Latvijas ev. lut. baznīcas archibīskaps A. Lūsis

Latviešu nacionālā apvienība Kanadā

Latviešu nacionālā jaunatnes apvienība Kanadā

Daugavas Vanagu Kanadas valde

Toronto Latviešu Biedrība

Latviešu nams Toronto

Latviešu Katoļu apvienība Kanadā

Kanadas Latviešu Centrs Toronto

Toronto Latviešu Kreditsabiedrība

Toronto korporāciju kopa

Toronto studenšu korporāciju kopa

Daugavas Vanagu Toronto nodaļa

Daugavas Vanagu Hamiltonas nodaļa

Toronto Latviešu Pensionāru Apvienība

TLTA Sestdienas ģimnazija Toronto

TLB Sestdienas skola Toronto

Kristus dārzs

Toronto vanadžu koris Zīle

Daugavas Vanagu vīru koris Kanadā

Kritušo karavīru piemineklļa pārvalde

Latviešu Nacionālais fonds Zviedrijā

Latvijas Brīvības Fonds

Latviešu Preses Biedrības Kanadas kopa

Latviešu gaidas un skauti

Laikraksta Latvija Amerikā redakcija un apgāds